

În gena Olteniei vibrează spiritul justițiar

de **CRISTIAN PAVEL**, redactor-șef

Dacă te întorci cu privirea și cu gândul înapoi în istorie, dai de stema Olteniei din vechime, din secolul al XIII-lea, când voievodul Litovoi a chezășuit însemnul heraldic printr-un scut cu cinci brâuri, alternând aur și roșu. Adică bogăție, belșug, încredere, dinamism, vitejie, sânge proaspăt, sigur dragoste.

Așa cum spune Wikipedia, în 1872 pe emblema României a fost introdus separat, în afara vulturului Munteniei și bourului Moldovei și simbolul Olteniei: același scut roșu, dar încărcat cu un leu aurit, încoronat, care iese dintr-o coroană antică (însemnul marelui Ban), ținând între labe o stea cu șase raze, însemn preluat din sigiliul mic al domnitorului Mircea del Bătrân. În 1921 stema a căpătat forma de azi, prinsă deloc întâmplător și pe coperta revistei: leul iese dintr-un pod (podul de la Drobeta!), care evocă cucerirea romană, latinitatea.

Nu poți privi spre viitor fără a scruta trecutul, fără să restitui oamenilor de azi, prea ocupați și obosiți, adesea descumpăniți și fără azimut, secvențe care s-au derulat aievea pe pământul pe care ei respiră azi. Nu poți să vorbești lumii despre

Oltenia fără să cauți în ADN-ul local sfada și cârcoteala, dar mai ales omenia, îndrăzneala, cutezanța, determinarea.

Fără doar și poate, Oltenia își are, dincolo de stemă, simbolurile și orele sale "astrale". Dintr-o răsfoire a cronicilor, răsar chipurile unor figuri reprezentative din partenonul național românesc. De aici s-a ridicat banul Craiovei, domnitorul Mihai Viteazul, întâiul întregitor al neamului românesc. Aici a călcat apăsat cizma ocupației austriece, respinsă cu stoicism de rezistența băștinașă. După 1718, timp de 21 de ani, Oltenia a fost "die kleine Walachei" (Valahia Mică), dar a știut să se scuture de jug și să meargă mai departe. La 1770, în vremuri foarte tulburi, Craiova a devenit pentru scurtă vreme capitală a Țării Românești.

Tot aici, în epoca modernă, s-a aprins flacăra Revoluției de la 1821, când Tudor Vladimirescu a intrat în București în fruntea "adunării poporului" și s-a proclamat Domn. De aici a venit alegerea Zilei Olteniei; cu un astfel de aer se umplu, mândre, piepturile localnicilor în fiecare an.

Prin aceleași împrejurimi ale cetății Băniei s-a răzvrătit acum 180 de ani haiducul

lancu Jianul și s-au consumat luptele sale cu boierimea, într-un spirit vădit antihabsburgic, antifanariot, dar mai ales antiotoman.

De neuitat, desigur, Proclamația de la Islaz de la 1848, adică programul adoptat de mișcarea revoluționară din Țara Românească și mai ales implicarea directă a Olteniei, faptul că orașul Craiova a găzduit cu ospitalitate Guvernul revoluționar al vremii.

Toate faptele memorabile din zonă vorbesc însă limpede despre spiritul neliniștit al oltenilor iuți la minte și la mânie, despre mândria lor, dar mai ales despre nevoie irepresibilă de justiție și dreptate.

În această ediție dedicată comunității juridice locale, realizată cu concursul celor mai autorizate voci de aici, trecem în revistă ce s-a întâmplat pe plan local în acest domeniu: cântărim ce se petrece azi, care sunt strădaniile și ce perspective se deschid la orizont. Rezumând, spunem deschis că am fost onorați și bucurăși să deslușim în paginile care urmează că, dincolo de stângăciile inerente, Oltenia avansează încrezătoare cu Dreptul către mâine.

SUMAR

COVER

Oltenia pășește cu Dreptul spre viitor

6/20 DIALOGURI NECESARE

6 „SPECIALIZAREA ESTE VIITORUL PROFESIEI DE AVOCAT!”

Interviu cu av. Ion TURCULEANU, vicepreședinte al UNBR, avocat coordonator al societății profesionale „Turculeanu și Asociații”

10 „CURTEA DE APEL CRAIOVA A ATINS ȘI MENȚINUT, ÎN ULTIMII ANI, NIVELUL MAXIM DE EFICIENȚĂ”

Interviu cu Adina Georgeta PONEA, Judecător, Președintele Curții de Apel Craiova

18 „FACULTATEA DE DREPT ESTE PARTE ACTIVĂ A UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA ȘI A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI UNIVERSITAR ROMÂNESC”

Interviu cu prof. univ. dr. Sevastian Cercel, Decanul Facultății de Drept din Craiova

25/33 BAROURILE OLTENIEI

25 BAROUL DOLJ, UN POL DE PROFESIONALISM ÎN SLUJBA CETĂȚII DIN BĂNIE

28 BAROUL GORJ - ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERNITATE

29 SECVENȚE DE ISTORIE A BAROULUI OLT

30 BAROUL MEHEDINȚI - PESTE 100 DE ANI DE TRADIȚIE ÎN APĂRAREA CLIENȚILOR DIN REGIUNE

31 „LUCRUL ÎN ECHIPĂ POATE GARANTA REALIZAREA PROIECTELOR DE DEZVOLTARE A AVOCATURII VÂLCENE”

32 BAROUL VÂLCEA – „FRATE” ÎNTRU PERFORMANȚĂ CU BAROUL VAL D’OISE DIN FRANȚA

34/42 INSTITUȚII

34 „AM REMARCAT CREȘTEREA NIVELULUI SERVICIILOR PRESTATE DE CĂTRE EXECUTORII JUDECĂTOREȘTI”

Interviu cu Dragoș Theodor IVANOVICI, Vicepreședinte, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, Reprezentatul CEJ Craiova în Consiliul UNEJ

37 „CURTEA DE ARBITRAJ DOLJ ARE LOGISTICĂ PENTRU DERULAREA OPTIMĂ A PROCEDURILOR”

Interviu cu Sofia Elena COZAC, Președintele Curții de Arbitraj Dolj

38 MODIFICĂRILE LEGISLATIVE NEINSPIRAT FORMULATE AU CREAT CONFLICTE NORMATIVE ȘI DIFICULTĂȚI DE INTERPRETARE

Interviu cu Carmen POPA, Președinte UNPIR Filiala Dolj

40 „TEMELE DE PREGĂTIRE CONTINUĂ TREBUIE SĂ URMEZE ÎNDEAPOAPE SPECIALIZAREA AVOCATULUI”

Interviu cu prof. univ. dr. Daniel GHIȚĂ, Directorul Centrului Teritorial Craiova al INPPA

1/4 EDITORIAL

1 ÎN GENA OLTENIEI VIBREAZĂ SPIRITUL JUSTIȚIAR

de Cristian Pavel, redactor-șef

4 UN EXEMPLU DE EXCELENȚĂ INSTITUȚIONALĂ

de Prof. univ. dr. Valeriu Stoica
Universitatea din București, Facultatea de Drept

www.legalmagazin.ro

LM

LEGALMAGAZIN
Ediția a XXVI-a • noiembrie 2019

Publicație editată de
Editura UNIVERSUL JURIDIC

REDACȚIA LEGAL MAGAZIN

NICOLAE CÎRȘTEA, PUBLISHER

MIRCEA FICA, DIRECTOR EDITORIAL
MIRCEA.FICA@UNIVERSULJURIDIC.RO

CRISTIAN PAVEL, REDACTOR-ȘEF
CRISTIAN.PAVEL@UNIVERSULJURIDIC.RO

ROXANA BIGA, PROJECT MANAGER
ROXANA.BIGA@UNIVERSULJURIDIC.RO

REDACȚIA WWW.UNIVERSULJURIDIC.RO

TEODORA CONSTANTINESCU,
PROJECT MANAGER
TEODORA.CONSTANTINESCU@UNIVERSULJURIDIC.RO

MIHAI MARIAN,
CORECTURĂ

ANDREEA PÎRVU
REFERENT MARKETING
ANDREEA.PIRVU@UNIVERSULJURIDIC.RO

ADRESA REDACȚIEI

Editura UNIVERSUL JURIDIC
APACA BUSINESS COTROCENI
B-ul. Iuliu Maniu nr. 7, corp C, Parter,
sector 6, București
www.universuljuridic.ro

Copyright:

Editura UNIVERSUL JURIDIC

Este interzisă, conform legii, reproducerea integrală sau parțială – pe orice cale – a conținutului revistei, fără acordul scris al conducerii redacției și al autorilor, care dețin drepturile de copiere. Aparține colaboratorilor, în exclusivitate, responsabilitatea privind datele și considerațiile din textele pe care le semnează. Opiniile lor nu reprezintă instituțiile și/sau firmele cu care aceștia au orice fel de relații contractuale.

ISSN 2343 – 7375

44/60

OPINIA SPECIALISTULUI

44 ACTIVISMUL JURIDIC, O REINVENTARE NECESARĂ

52 PROCESUL PENAL ȘI ROLUL AVOCATULUI ÎN ÎNFĂPTUIREA JUSTIȚIEI

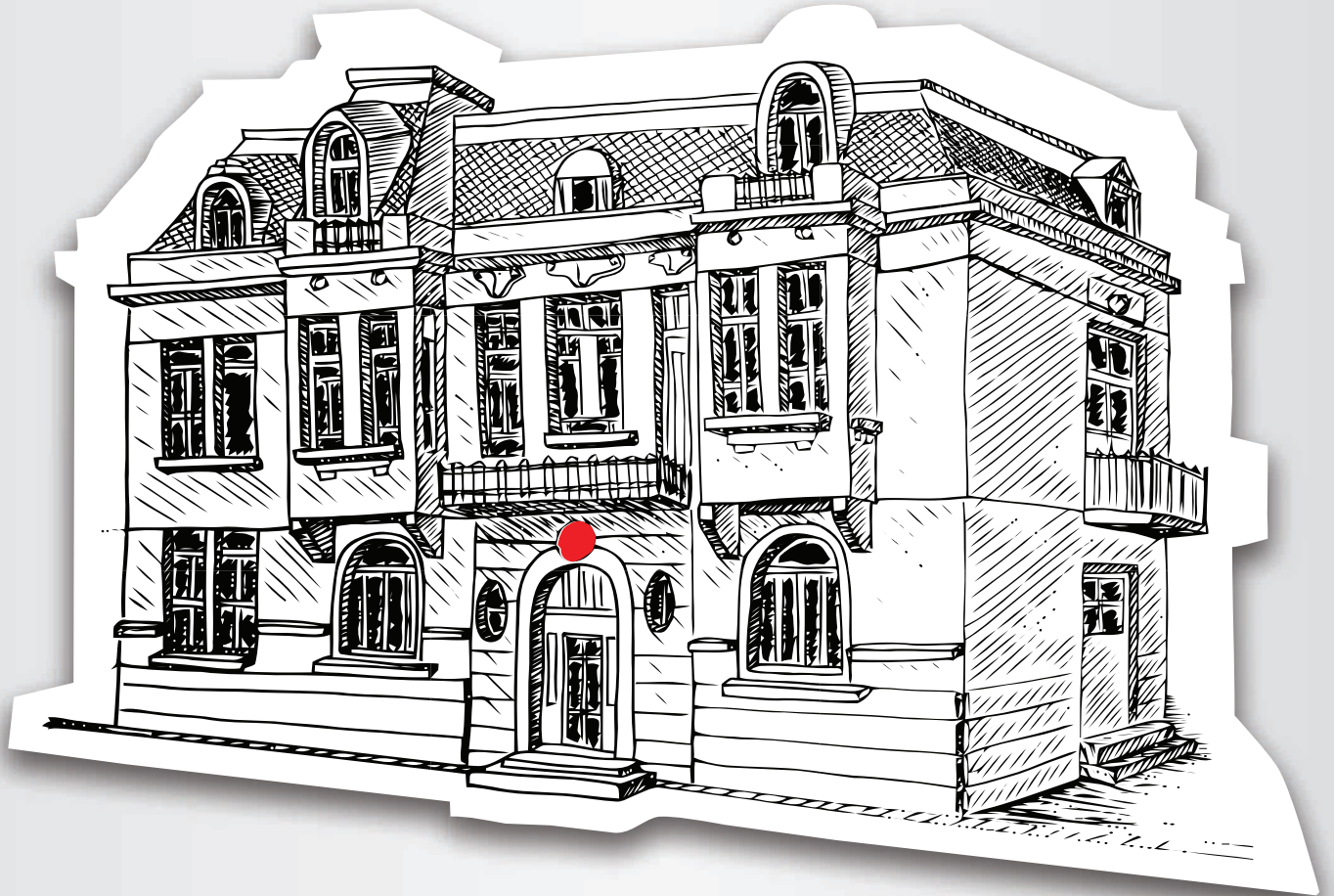
54 „MEDIEREA VA AVEA UN ROL MAJOR ÎN JUSTIȚIA VIITORULUI DIN ROMÂNIA”

57 FISCALIZAREA PROFESIEI DE AVOCAT

60 SECRETUL PROFESIONAL ÎN RELAȚIA AVOCAT-CLIENT

casadetraduceri®

Words are our business

*Translating for the best in the universe.
Since 2001.*

www.casadetraduceri.ro

Un exemplu de excelență

Prof. univ. dr. VALERIU STOICA
Universitatea din București,
Facultatea de Drept

Ele trei decenii de viață didactică și științifică sunt un binevenit prilej de sărbătoare pentru Facultatea de Drept a Universității din Craiova. Ambianța festivă firească acestei aniversări nu pune în umbră, ci luminează drumul parcurs de comunitatea academică a acestei instituții de învățământ superior de la un proiect ambițios, dar incert și nesigur, până la recunoașterea de care se bucură astăzi în lumea juridică.

Este o recunoaștere binemeritată, care încununează eforturile de construcție instituțională depuse de profesori, de decani și prodecani, de colaboratori, de studenți și, nu în ultimul rând, de absolvenți. Prin carierele lor juridice de excepție, mulți dintre acești absolvenți au confirmat în mod strălucit valoarea pedagogică a școlii de drept de la Craiova, contribuind la consolidarea profesiilor de judecător și de procuror, precum și a profesiilor liberale, cum sunt cele de avocat, de consilier juridic, de notar, de executor judecătoresc, de practician în insolvență și de mediator.

Curtea de Apel Craiova și celelalte instanțe de judecată din raza ei teritorială, Baroul Dolj, precum și secțiunile locale ale UNNP, UNEJ și UNPIR sunt principalii beneficiari ai școlii de drept din Cetatea Băniei. Excelența profesională a Facultății de Drept din Craiova este însoțită de excelența profesională a tuturor acestor instituții. Nu este întâmplător că Grupul Editorial Universul Juridic a ales să dedice un număr al Revistei de Jurisprudență precedentelor judiciare importante create de judecătorii din Oltenia, cu contribuția celorlalți profesioniști ai dreptului.

Corpul academic al Facultății de Drept din Craiova a îmbogățit știința juridică prin importante lucrări de teorie a dreptului, de drept privat și de drept public și a fost prezent, prin reprezentanți competenți, la conferințele și colocviile în care s-au dezbătut teme actuale, de mare importanță pentru interpretarea și aplicarea noilor Coduri ale României.

Fidelitatea față de valorile care fundamentează sistemul de drept, dedicația instituțională și priceperea gospodărească sunt vizibile atât în opera didactică și opera științifică a corpului profesoral, cât și în imaginea modernă și funcțională a clădirii construite prin inteligența, perseverența și buna cunoaștere a procedurilor de accesare a fondurilor europene de care au dat dovadă conducătorii facultății.

Eforturile de construcție instituțională desfășurate timp de trei decenii au fost contemporane cu eforturile de reconstrucție a României, în întregul ei și în fiecare regiune istorică, pe temeiul principiilor și valorilor democrației constituționale și ale economiei libere de piață. Alături de celelalte regiuni istorice, Oltenia a parcurs și ea acest drum de reconstrucție, păstrându-și însă identitatea culturală. Prin ambele ei dimensiuni, istorică și culturală, Oltenia a jucat mereu un rol important, de la întemeierea primelor formațiuni statale și de la formarea statului român modern până în prezent, incluzând cele trei decenii postdecembriste care coincid cu cei treizeci de ani care au trecut de la înființarea Facultății de Drept a Universității din Craiova.

AVINCIS

TRADIȚIE & MODERNITATE

DOMNUL DE ROUĂ ALB

Este un vin delicat, de culoare galben-verzui deschis, cu un buchet de citrice cu note predominant fructate și ușor florale. Gustul său prezintă un echilibru perfect între aromele de măr verde, fructe exotice și aciditatea proaspătă.

Vă recomandăm să îl serviți rece la aproximativ 7°C, alături de paste proaspete cu creveți și sos de usturoi.

DOMNUL DE ROUĂ ROSÉ

Este un vin de culoare roz-somon luminos. Buchetul său dezvăluie arome de căpșune și cireșe proaspete, cu aciditate înțepătoare și arome delicate.

Vă recomandăm să îl serviți rece la 7°C, alături de brânză de capră, aperitive, salate de vară sau pește la grătar.

DOMNUL DE ROUĂ ROȘU

Este un vin de culoare roșu-rubiniu care dezvăluie un buchet de coacăze negre și mere. Gustul său intens de fructe de pădure are o structură rotundă și ușor de băut, cu aciditate proaspătă.

Vă sfătuim să degustați acest vin la o temperatură de 17°C, alături de carne la grătar sau mâncare asiatică.

„Specializarea este viitorul profesiei de avocat!”

Interviu cu av. ION TURculeanu, vicepreședinte al UNBR, avocat coordonator al societății profesionale „Turculeanu și Asociații”

Sunteți unul dintre cei mai cunoscuți avocați din Craiova, făcând parte din Consiliul de conducere al Baroului Dolj încă din anul 1995, din anul 2007 fiind ales decan al Baroului de Avocați Dolj. Între timp, din iunie a.c. sunteți vicepreședinte al Uniunii Naționale a Barourilor din România. Cum vă simțiți trecând într-o „ligă” superioară?

Alegerea mea în calitate de vicepreședinte al Uniunii Naționale a Barourilor din România nu este o noutate, întrucât sunt la al doilea mandat de vicepreședinte. De fapt, sunt singurul vicepreședinte rămas din vechea Comisie Permanentă a Uniunii. Prin urmare, sunt de mult într-o *ligă superioară*, așa cum afirmați dumneavoastră. Din păcate, mi-a fost mult mai ușor să pun în practică în cadrul Baroului Dolj proiectele la care m-am gândit, decât în calitate de vicepreședinte. Asta poate și din cauza modului greoi în care funcționează organele de conducere ale Uniunii Naționale a Barourilor din România, care, de multe

ori, au pierdut vremea cu alte probleme decât cele care sunt de importanță maximă pentru profesie.

Sper însă, ca odată cu schimbarea produsă la nivelul conducerii Uniunii, organele colective de conducere să dea dovadă de mai multă mobilitate, astfel încât legea privind exercitarea profesiei de avocat să poată fi actualizată în raport de contextul social-economic prezent, ținând cont de faptul că ea a fost adoptată în 1995, că de-a lungul timpului a suferit modificări care au afectat filosofia ei inițială și că din 2007 România este membră a Uniunii Europene.

În acest sens, cred că ne putem bucura și de experiențele profesiei din țări a căror evoluție nu a fost marcată de decenii de întuneric, actualizând legea avocaturii astfel încât să poată răspunde tuturor nevoilor profesiei, dar și nevoilor societății, izvorâte din legea noastră fundamentală, anume dreptul la apărare și accesul la justiție, așa cum sunt ele consacrate de art. 21 și 24 din Constituția României.

Fiind investit cu funcția de vicepreședinte al Uniunii Naționale a Barourilor din România, m-am preocupat constant de identificarea unor soluții care să corespundă nevoilor avocaților, formulând de-a lungul timpului și susținând diferite proiecte în care cred cu toată convingerea. Dintre acestea, amintesc câteva proiecte de suflet: avocatul specializat, consolidarea unei relații între Uniunea Națională a Barourilor din România și Parlamentul României, publicitatea profesiei de avocat în mass-media, reformarea centrelor teritoriale ale Institutului Național de Pregătire și Perfecționare a Avocaților, eliminarea costurilor avocatului stagiar în legătură cu pregătirea profesională inițială, recredibilizarea sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

Cum v-ați propus să contribuiți la afirmarea „brandului” justiției doljene la nivel național din noua dvs. poziție, la lărgirea imaginii breslei locale în comunitatea juridică din țară?

Dintotdeauna am militat pentru implicarea profesiei de avocat în viața cetății. Este necesar ca oamenii (potențialii justițiabili) să știe că oricând au alături un avocat care le poate da un sfat prin care să-și rezolve sau să preîntâmpine o eventuală problemă juridică. Cred că tocmai de aceea este necesară o implicare mai mare a barourilor în această activitate pe plan local. De asemenea, este necesară o colaborare reală între toate profesiile juridice, astfel încât să fie identificate vulnerabilitățile de fapt și de drept care ar putea împiedica accesul la justiție și încălcarea dreptului la apărare. Nu întâmplător, Comisia Permanentă a Uniunii Naționale a Barourilor din România a adoptat recent, printre multe alte proiecte, și o veche propunere de a mea, de a se organiza în fiecare an o conferință a profesiorilor juridice, care să identifice aceste vulnerabilități și de comun acord să stabilească măsuri care să rezolve sau să ducă la depășirea acestor vulnerabilități.

Sunteți un avocat cu experiență, membru al Consiliului Baroului Dolj. Ce credeți că ar mai trebui făcut pentru o mai bună legătură și sinergie între avocați și alte profesii juridice? Dar între Baroul Dolj, celelalte barouri din regiune și UNBR?

Tocmai spuneam anterior despre o lipsă de colaborare între profesiile juridice. Realitatea este că aceste contacte sunt mai mult formale și că, de cele mai multe ori, întâlnirile nu se soldează conform așteptărilor avocaților.

De exemplu, desele întâlniri ale reprezentanților profesiei, intermediare fie prin conducerea Uniunii, fie prin conducerea barourilor, cu conducerea instanțelor/parchetelor, pe problema asistenței judiciare în materie civilă și penală, nu au avut întotdeauna rezultatele scontate de avocați, și asta pentru că fiecare dintre participanți își *declină competența*.

Realitatea este că problema asistenței judiciare este o problemă care ține de Guvernul țării, care are obligația (art. 24 Constituția României) de a asigura accesul la justiție al grupurilor defavorizate, fără resurse materiale.

Problema ar trebui tranșată prin includerea într-un capitol special din legea bugetului anual a sumelor necesare respectării de către Guvernul țării a legilor care îl obligă să asigure accesul la justiție al cetățenilor defavorizați, iar în felul acesta nu am mai întâlni situații de nerecunoaștere a unui protocol semnat de conducerea profesiei de avocat cu ministerele abilitate, de parcă sumele acordate de Ministerul Finanțelor Publice sunt acordate avocaților și nu justițiabililor.

Cred în acest sens că este loc pentru o mai bună colaborare între

conducerile barourilor, cu condiția ca decanii să înțeleagă că reprezintă forța a 30.000 de avocați, care nu reprezintă altceva decât transpunerea fizică, practică, a dreptului la apărare, așa cum este el consacrat de legea fundamentală și nu numai.

Decanii din raza unei Curți de Apel ar trebui să fie conștienți de forța pe care o reprezintă atunci când, în reprezentarea intereselor avocaților, întreprind un demers comun și nu individual, căci, până la urmă, problemele avocaților din barourile, de exemplu, Dolj, Olt, Gorj, Mehedinți sunt aceleași și susținerea lor comună ar avea șanse mai mari de rezolvare a problemelor avocaților.

“Decanii din raza unei Curți de Apel ar trebui să fie conștienți de forța pe care o reprezintă atunci când, în reprezentarea intereselor avocaților, întreprind un demers comun și nu individual.”

Pe lângă profesia de avocat, dețineți și titlul de prof. univ. dr. în cadrul Facultății de Drept Craiova, unde ați predat dintotdeauna cursurile de „Contracte speciale” și „Succesiuni”. Cum considerați că a evoluat învățământul universitar juridic în ultimii 20-30 de ani?

Nu a fost ușor în perioada în care am fost decan să mă împart între barou, sălile de judecată și Facultatea de Drept, însă nu m-am plâns niciodată, pentru că mi-am asumat toate aceste responsabilități și consider că mi-am dus proiectele la bun sfârșit, cu succes în toate aceste domenii. N-aș vrea să fac o analiză a evoluției învățământului superior, dar îmi place să cred că, atâta vreme cât pe la birourile noastre trec stagiaři de care apoi suntem mândri, lucrurile merg într-o direcție bună.

Care este aria principală de expertiză a societății profesionale de avocatură „Turculeanu și Asociații”?

Desele mele contacte cu profesia din țări occidentale mă fac să cred că avocatul specializat este viitorul acestei profesii. De aceea, am și susținut în ultimii ani un asemenea proiect, inspirat din experiența avocaților germani, francezi și italieni, proiect care a fost, în sfârșit, aprobat de Comisia Permanentă a Uniunii Naționale a Barourilor din România, și care va intra, în curând, în dezbaterile corpului profesional.

Specializarea este viitorul profesiei. Ea este o garanție a dezvoltării cabinetului și activității avocatului, o valorizare a prestației și, în același timp, o asigurare pentru client.

Specializarea este recunoașterea unei competențe specifice,

■ DIALOGURI NECESARE

constituind o valoare pusă în sprijinul clientului, care astfel va avea parte de o asistență juridică competentă.

De aceea și în cadrul societății noastre de avocatură am încercat o asemenea specializare, începând cu mine, pe baza experienței didactice în materia moștenirilor, continuând cu contenciosul administrativ și fiscal, cu dreptul muncii, unde avem probabil cel mai specializat avocat, cu dreptul familiei, persoanelor și patrimoniilor, dreptul penal. Ceea ce este interesant este faptul că suntem printre puținii avocați specializați în drept sportiv, specializare pe care am dobândit-o în anii în care am fost implicat în fenomenul fotbalului, dar și în prezent, când doi dintre partenerii mei sunt implicați în activitatea juridică a comisiilor Asociației Județene de Fotbal Dolj.

În acest sens, trebuie să spun că suntem singurii avocați participanți la congresul anual al avocaților specializați în fotbal, organizat de *International Association for Football Lawyers*

Colegii avocați își amintesc unele proiecte inspirate ale dvs. din perioada mandatului de decan al Baroului Dolj. Ce realizări notabile ați bifat alături de Consiliul Baroului de pe atunci?

Din momentul alegerii mele ca decan al Baroului Dolj, în 2007, am apreciat că port responsabilitatea pentru întreaga activitate desfășurată de avocații din cadrul baroului. Am înțeles cu

exactitate încă de la început această responsabilitate uriașă a funcției și am încercat, în toată activitatea mea de decan, să pun în aplicare proiecte care să ne ajute pe noi, avocații doljeni, în exercitarea profesiei. Prima grijă pe care am avut-o a fost aceea de a le asigura condiții civilizate de desfășurare a activității. În acest sens, am igienizat toate sediile în care își desfășurau activitatea avocații de pe lângă instanțele din județul Dolj, le-am dotat cu mobilier nou, cu calculatoare și imprimante racordate la internet, astfel încât să poată fi folosite de avocați, chiar dacă nu sunt la sediile lor. La una dintre judecătoriile din județ, de exemplu, am construit spațiul nou destinat avocaților, în holul instanței de judecată. Am socotit astfel că am o obligație, în calitate de decan să fac aceste lucruri. În ceea ce privește celelalte „realizări”, socot că nu au fost decât lucruri normale, la care orice decan trebuie să gândească când accede în această funcție. Fără a stabili o ierarhie și fără a stabili o ordine cronologică, aș începe cu sediul Baroului Dolj, pe care l-am renovat integral, dându-i forma actuală, opinând chiar că este cel mai frumos barou din țară. De asemenea, am restaurat biblioteca baroului, care era, la momentul la care am preluat decanatul, într-o stare critică și căreia i-am dat forma în care se găsește și astăzi. Încercând să țin pasul cu evoluția tehnologiei, am încercat să ușurez activitatea avocaților doljeni, sens în care

am schimbat modul de comunicare cu aceștia, transmitându-le toate informațiile ce țin de activitatea Baroului Dolj prin e-mail, am asigurat posibilitatea plăților contribuțiilor on-line și am facilitat obținerea de informații de către avocați de la Registrul Comerțului prin intermediul contului avocatului de pe pagina web a baroului.

Tot atunci, am implementat programul electronic de atribuirea delegațiilor din oficiu, astfel încât să asigure un echilibru între membrii Serviciului de Asistență Juridică, program care a fost ulterior preluat și de către alte barouri din țară.

Fiind un vehement și constant susținător al solidarității între avocați, am organizat diferite evenimente de natura celor care în cadrul corporațiilor poartă denumirea de *team building*.

În acest sens, îmi amintesc cu drag de *Toamna Culturală a Baroului Dolj* – preluată ulterior de alte profesii, prin care Baroul Dolj oferea avocaților din cadrul său un spectacol de operă, unul la Filarmonica Oltenia și unul la Teatrul Național Craiova.

De asemenea, am organizat *Balul de Crăciun al Baroului Dolj*, un eveniment deosebit, la care avocații doljeni se reuneau la sfârșit de an, în apropierea sărbătorilor, pentru a petrece împreună. Înainte de bal, făceam bradul de Crăciun chiar la sediul Baroului Dolj și îl aduceam pe Moș Crăciun care să împartă cadouri copiilor avocaților. În martie, organizam

Ziua femeii avocat, eveniment cu ocazia căruia înțelegeam să le sărbătorim pe doamnele Baroului Dolj.

Îmi place să cred că în timpul decanatelor mele Baroul Dolj era o enitate plină de viață și că avocații erau bucurători să petreacă timp împreună.

Am implementat, de asemenea, o festivitate de premiere a avocaților pentru rezultate deosebite, unde colegi de-ai noștri, tineri sau cu experiență, erau răsplătiți cu diferite distincții pentru merite profesionale.

Crezând într-o solidaritate transfrontalieră a corpului profesional, am stabilit relații cu barourile limitrofe din Serbia și Bulgaria, relații care ulterior au fost concretizate într-un proiect european.

Am organizat 38 de conferințe de pregătire profesională continuă și am instituit atelierele de lucru, care au devenit o tradiție și care se țin și în prezent. Împreună cu decanii barourilor din circumscripția Curții de Apel Craiova, am înființat Centrul Teritorial al I.N.P.P.A. și am pus bazele învățământului profesional în cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România.

Acum 4 ani, Primăria Municipiului Craiova v-a decernat Diploma de Excelență pentru merite deosebite în promovarea avocaturii și a Baroului Dolj în spațiul public al Cetății. A fost, credeți, un act diplomatic al administrației locale de cultivare a bunelor relații instituționale cu Baroul sau în spatele distincției au stat și meritele dvs. concrete?

Nu știu dacă a fost un act diplomatic, dar cred că a fost mai degrabă o recunoaștere a modului în care profesia era implementată în Cetate. Mereu profesia de avocat era prezentă în spațiul media, iar la nivel de conducere am avut relații instituționale excelente cu primarii orașului, indiferent de culoarea politică.

Cred că diploma mi-a fost acordată și pentru faptul că primarul de la acea vreme era la fel de dinamic ca și mine și, la urma urmei, profesia face parte din viața urbei, în care trebuie să se regăsească

toate profesiile, avocații în primul rând.

Ați fost aproape de fotbal vreme bună, ba chiar ați fost președinte al Comisiei pentru Statutul Jucătorului (CSD) din cadrul Federației Române de Fotbal. Ați fost alături de acest sport din datorie profesională sau și din pasiune pentru balonul rotund?

Cred că m-am implicat în lumea fotbalului din pasiune pentru sport în general, pentru acesta în special, astfel că pe vremea când eram decan am înființat o echipă de

fotbal a Baroului Dolj, care a jucat în cadrul competițiilor organizate de Asociația Județeană de Fotbal Dolj, fiind înscrisă în Liga a V-a. Ba mai mult, am fost cel care a inițiat și organizat Campionatul Național de Fotbal al Avocaților, pentru colegii care împărtășeau, ca și mine, pasiunea pentru acest sport. Activitate mea în cadrul FRF a fost guvernată și de faptul că am crezut că sunt necesare regulamente care să pună ordine într-o vreme în care judecățile și aprecierile se făceau, mai degrabă, subiectiv.

Cred că și aici am lăsat amintiri frumoase, pentru că în anii pe care i-am petrecut acolo am lucrat la redactarea regulamentelor și statutelor FRF. Este adevărat că am găsit și acolo oameni competenți, de bună-credință, dispuși să contribuie la stabilirea unor norme juridice în care sportul să se poată desfășura.

Este păcat că o industrie precum cea a sportului, care în Occident permite desfășurarea unor competiții majore, fără implicarea statului, a fost neglijată de toate guvernele României în perioada postdecembristă.

Când spun acest lucru mă gândesc la legea sportului și la normele care reglementează sponsorizarea activităților sportive, care sunt foarte departe de ceea ce înseamnă o economie de piață și un stat de drept.

Probabil că viitorul va aduce în poziția de legiuitor oameni competenți, care cunosc importanța sportului nu numai ca spectacol, dar și ca afacere, una care asigură locuri de muncă și venituri bugetului statului, și care se vor gândi, poate, să adopte un cod sportiv care ar permite și apariția specializării în drept sportiv.

► **Cristian Pavel**

“Activitate mea în cadrul FRF a fost guvernată și de faptul că am crezut că sunt necesare regulamente care să pună ordine într-o vreme în care judecățile și aprecierile se făceau, mai degrabă, subiectiv.”

„Curtea de Apel Craiova a atins și menținut, în ultimii ani, nivelul maxim de eficiență”

Interviu cu **ADINA GEORGETA PONEA**, Judecător, Președintele Curții de Apel Craiova

Cum percepeți evoluția gradului de performanță al Curții de Apel Craiova în ultimii ani, având în vedere numărul și complexitatea dosarelor soluționate?

Performanța unei instanțe se stabilește prin prisma a cinci indicatori statistici care vizează: rata de soluționare, adică gradul de operativitate, vechimea dosarelor în stoc, ponderea dosarelor închise într-un an, durata medie de soluționare și documentele redactate peste termen.

Doar printr-o analiză cumulată a acestor indicatori putem avea o imagine de ansamblu asupra eficienței/eficacității instanței și, totodată, un instrument de introspecție a propriei activități și de proiecție a metodelor și mijloacelor de îmbunătățire a activității judiciare, toate acestea având ca scop final creșterea gradului de eficiență al instanței.

Pe de altă parte, interpretarea rezultatelor nu trebuie realizată simplist, pur matematic, ci este necesară abordarea acestora din mai multe perspective: prin comparație cu alte instanțe, de

aceleași dimensiuni (încărcătură, scheme de personal etc.), prin comparație pe segmente de timp în cadrul aceleiași instanțe, pe fiecare indicator în parte, dar și pe indicatorii cumulați, astfel încât să poată fi identificate cauzele rezultatelor date de cei 5 indicatori, urmând să poată fi găsite măsuri pentru îmbunătățirea acestora.

Anul trecut, Curtea de Apel Craiova s-a situat pe locul doi în ierarhia curților de apel la nivel național, după Curtea de Apel București, cu o pondere de 8,6% din totalul cauzelor nou intrate pe rolul tuturor instanțelor similare din țară. Este însă o constantă această poziție în ierarhia curților de apel și nu doar în ceea ce privește numărul de cauze nou intrate ci, și mai relevant spun eu, al celor soluționate.

Raportându-mă la perioada anterioară, analiza cumulată a indicatorilor de performanță în ceea ce privește activitatea Curții de Apel Craiova relevă faptul că am reușit să atingem și să menținem gradul „foarte eficient” în tot intervalul 2016-2018, situându-ne în eșalonul curților foarte eficiente, cu unele fluctuații

neesențiale la doi indicatori.

Spre exemplu, anul 2016 a fost cel în care, la nivel național, într-o ierarhie a curților de apel, Craiova a fost una dintre cele doar două curți de apel – alături de Curtea de Apel Suceava – la care toți cei cinci indicatori au măsurat gradul „Foarte eficient” și subliniez acest aspect tocmai în contextul în care volumul nostru de activitate s-a menținut net superior față de cel al tuturor celorlalte curți, cu excepția Curții de Apel București.

Aceasta înseamnă că nu a fost deloc simplu și, evident nici întâmplător faptul că am obținut gradul maxim de eficiență, mai cu seamă dacă am face o comparație cu anul 2015, când curtea se situa doar la gradul „Satisfăcător”.

Și dacă situația „Redactărilor peste termen” care constituie în mod constant și general o vulnerabilitate la nivelul tuturor instanțelor, pentru curtea de apel nu a mai reprezentat o problemă, în schimb „Rata de soluționare a dosarelor” a fost indicatorul care a cunoscut în perioada de referință cele mai mari

variațiuni, însă din cauze obiective și greu de surmontat. Astfel, în anul 2017 ne-am confruntat cu înregistrarea masivă și intempestivă a unui număr extrem de mare de dosare repetitive în materia contenciosului administrativ. În vederea eficientizării activității, luând în considerare numărul și specializarea judecătorilor din cadrul Secției I civilă și după consultarea acestora, începând cu luna decembrie 2017, la propunerea colegiului de conducere, au fost înființate completuri specializate atât în materie civilă cât și în materia conflicte de muncă și asigurări sociale. Totodată, au fost elaborate și implementate o serie de proceduri operaționale care reglementează diferite sectoare de activitate judiciară. În anul 2018, pe fondul controversei jurisprudențiale-jurisdicționale dintre Înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea Constituțională în materia recursului civil, judecătorii secțiilor civile au fost puși în situația de a dispune, în temeiul disp. 520 C.P.C., suspendarea unui număr semnificativ de cauze,

infrastructură are o importanță vitală.

După cum știți, Ministerul Justiției are calitatea de ordonator principal de credite pentru instanțele judecătorești, ponderea bugetului alocat acestora fiind, spre exemplu, în anul 2018 de 57,2% din bugetul total, diferența repartizându-se aparatului propriu și celorlalte instituții subordonate financiar acestuia.

Deși aparent procentul poate fi apreciat ca fiind satisfăcător, din nefericire, dinamica fondurilor alocate de la bugetul de stat în perioada 2016-2018 la cel mai vulnerabil titlu, cel vizând „Cheltuielile de capital”, reflectă o diminuare continuă până în anul 2018, în condițiile în care acestea au fost completate și cu fonduri externe. Spun că acest titlu este cel mai vulnerabil pentru că este cel care include fonduri, atât pentru obiectivele de investiții, cât și pentru dotarea cu echipamente IT (software, hardware).

Or, este evident că, în timp, creșterea gradului de uzură, fie că vorbim de uzura fizică a stării sediilor sau de cea morală a echipamentelor informatice, trebuie corelată cu o suplimentare bugetară pe aceste segmente, fiind de necontestat impactul negativ pe care îl poate produce asupra activității și organizării unei instanțe perpetuarea unor condiții deficitare de lucru.

Mai mult, începând cu anul 2017 Ministerul Justiției, în calitate de titular al dreptului de administrare a imobilelor-sedii de instanțe a decis transmiterea acestui drept către curțile de apel și tribunale. S-a transferat astfel în sarcina ordonatorilor secundari și terțiari și responsabilitatea modalității de administrare eficientă a respectivelor imobile, fără însă a fi puse la dispoziția acestora și

până la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept cu care fusese investită Înalta Curte de Casație și Justiție. Această măsură procedurală a suspendării judecării a condus la o scădere accentuată a operativității.

În acest cadru, cu eforturi extrem de mari, care din păcate nu s-au reflectat și la nivel statistic, activitatea colegilor judecători s-a concentrat pe soluționarea într-un număr cât mai mare a celorlate tipuri de litigii.

Așadar, coroborând eforturile susținute ale colectivului de

judecători cu adoptarea unor măsuri manageriale adaptate și eficiente, Curtea de Apel Craiova a atins și menținut, în ultimii ani, nivelul maxim de eficiență, în ceea ce privește activitatea judiciară.

Cum apreciați condițiile de lucru actuale în instanțele din România, respectiv în cele din raza Curții de Apel Craiova?

Pentru a genera performanță, instanțele judecătorești au absolută nevoie să li se asigure și stabilitate funcțională, sens în care tot ce reprezintă resurse logistice și de

“
Palatul de Justiție Craiova va fi cel mai important proiect investițional la nivel național, cu cea mai mare suprafață construită, după Palatul de Justiție București.

■ DIALOGURI NECESARE

resursele financiare necesare. Anul trecut, spre exemplu, dintr-un număr total de 189 de sedii de instanțe, doar 60, deci mai puțin de 50%, se aflau într-o stare foarte bună. În ceea ce privește instanțele aflate în circumscripția teritorială a Curții de Apel Craiova, urmare a unei analize efectuate chiar la nivelul Ministerului Justiției, s-a constatat că, realizându-se o hartă a investițiilor în infrastructura fizică a instanțelor, ponderea acestora s-a regăsit cu precădere în alte regiuni decât Oltenia, unde investițiile au fost nesemnificative pe termen mediu și lung. De altfel, singurul sediu edificat în ultimii ani a fost Palatul de Justiție Dolj – Sediul Tribunalului Dolj, însă și acest proiect a fost finanțat de Banca Mondială. Așadar, situația sediilor instanțelor arondate Curții de Apel Craiova dar și cea a propriului său sediu sunt departe de a oferi condiții optime de lucru pentru personalul acestora, precum și pentru desfășurarea la standardele necesare a activității de judecată. Trebuie avut în vedere și faptul că în niciun exercițiu bugetar sumele alocate nu au coincis cu cele solicitate, astfel că, spre exemplu, în anul 2019 Curții de Apel Craiova i s-a alocat un buget total reprezentând 60% din bugetul solicitat. Plecând de la aceste premise deloc optimiste dar cu obiectivul clar de a demara procedurile de edificare și reabilitare măcar pentru câteva sedii extrem de

necesare – la Craiova, pentru curtea de apel și judecătorie, la Mehedinți pentru tribunal și judecătorie – am reușit, în ultimii 3 ani, să demarăm proiecte investiționale pentru 8 sedii de instanțe: 2 dintre acestea cu finanțarea Băncii Mondiale, iar celelalte 6 sedii incluse în Memorandumul care are ca temă „Programul Național de consolidare a infrastructurii instanțelor de judecată aflate în municipiile reședință de județ” care este implementat de CNI SA, având ca sursă de finanțare Bugetul de stat – prin MDRAP. În mod cert, prioritatea zero o constituie sediul Curții de Apel, instanța care de la înființare a funcționat doar în spații închiriate. Demersurile s-au concretizat în obținerea unui teren în suprafață de 7920 mp care să asigure edificarea unui palat de justiție cu două corpuri de clădire destinate desfășurării activității atât pentru Curtea de Apel, cât și pentru Judecătoria Craiova – instanță al cărei sediu se afla de asemenea într-o stare extrem de precară. Ulterior a fost definitivată situația juridică a terenului și au fost întocmite și avizate favorabil în Consiliul Tehnico-Economic din cadrul Ministerului Justiției „Notele conceptuale și Temele de proiectare” aferente obiectivului de investiții **Palatul de Justiție Craiova** (Sediul pentru Curtea de Apel Craiova și Judecătoria Craiova) pentru o suprafață totală de 23.188 mp. În perioada următoare, până în 2024 când este stabilit termenul de finalizare, Palatul de Justiție Craiova va fi cel mai important proiect investițional la nivel

național, cu cea mai mare suprafață construită, după Palatul de Justiție din București. La acest moment întreaga documentație se află în analiza C.N.I. în vederea întocmirii studiului de fezabilitate. În același stadiu se află și proiectul investițional **Palatul de Justiție Mehedinți**, care va constitui sediul Tribunalului Mehedinți și al Judecătoriei Drobeta-Turnu Severin, acesta figurând alături de cel din Craiova pe lista scurtă a sediilor noi de instanțe ce urmează a fi edificate în cadrul Programului implementat prin C.N.I. SA. Tot prin C.N.I. se vor realiza și alte lucrări, respectiv **extinderea Tribunalului Gorj** – construcție pentru care, la data de 9 august 2017, C.N.I. a emis ordinul de începere a lucrărilor cu termen de finalizare în anul 2019, în prezent stadiul execuției lucrărilor fiind de 85% (preconizându-se ca termen pentru darea în folosință luna decembrie 2019), dar și consolidarea **sediului Judecătoriei Slatina**, în privința căruia a fost emisă la data de 06 august 2018 autorizația de construire, la acest moment fiind în derulare contractul de servicii de proiectare. Pe de altă parte, pentru că erau instanțe ale căror sedii se aflau într-o stare avansată de degradare și care necesitau reparații capitale – Judecătoria Corabia și Judecătoria Calafat – au avut loc vizite în teren și întâlniri cu reprezentanții Băncii Mondiale pentru realizarea acestor proiecte pe fonduri externe, pe baza unui nou acord cu Banca Mondială.

Implicarea financiară a Băncii Mondiale, așa cum s-a demonstrat de-a lungul timpului în situații similare, conduce la o execuție mai rapidă a lucrărilor decât dacă acestea s-ar fi realizat din bugetul de stat. Astfel, se vor realiza prin finanțarea externă de către Banca Mondială și sub coordonarea Ministerului Justiției – DIPFIE **Reabilitarea Judecătoriei Calafat și Reabilitarea Judecătoriei Corabia (reparații capitale)**, fiind întocmite documentațiile tehnice aferente celor două obiective și înaintate Băncii Mondiale în scopul aprobării acestora și demarării, în următoarele luni, a procedurilor publice de achiziție a lucrărilor de construcție. Așadar, se prefigurează deschiderea și menținerea a opt șantiere la instanțe din toată raza Curții de Apel Craiova. În mod necesar se impune continuarea demersurilor pentru derularea cât mai rapidă a tuturor etapelor prevăzute pentru demararea și, pe cât posibil, finalizarea în următorii 3 ani a acestor proiecte a căror realizare ar reprezenta un progres major în ceea ce înseamnă asigurarea unui serviciu public de calitate în privința activității judiciare a Curții de Apel Craiova. Nu în ultimul rând, Proiectul național inițiat de Ministerul Justiției privind arhivele regionale ce vor fi edificate în raza fiecărei curți de apel, poate constitui o soluție viabilă pentru rezolvarea problemei recurente a lipsei spațiilor de depozitare. În ceea ce privește Curtea de Apel

Craiova, a fost identificat un teren în suprafață de 5000 mp, aflat în administrarea Penitenciarului Pelendava, care poate asigura spațiile necesare arhivelor de conservare ale tuturor instanțelor din raza Curții de Apel, fiind în măsură să rezolve o problemă care grevează extrem de mult activitatea în instanțe.

Curtea de Apel Craiova a implementat recent o soluție software de transmitere a actelor de procedură pe e-mail, pentru a facilita accesul la actul de justiție și judecarea cauzelor cu celeritate. Cum a fost primită această aplicație de justițabili?

Da, așa este. Începând cu luna octombrie a acestui an, în scopul de a facilita accesul la actul de justiție și pentru judecarea cauzelor cu celeritate, cu susținerea Tribunalului Arad, Curtea de Apel Craiova a implementat o soluție software de transmitere a actelor de procedură (comunicări

prealabile, citații, comunicări) în format electronic, pe e-mail. Sistemul informatic TDS va permite comunicarea electronică prin e-mail a documentelor (documentele emise de instanță semnate electronic, cereri de chemare în judecată, întâmpinări etc.) către părțile sau instituțiile care au indicat, fie prin actul de sesizare a instanței, fie printr-o solicitare ulterioară, adresa electronică, manifestându-și astfel opțiunea pentru această modalitate de transmitere. Totodată, partea va putea fi informată prin SMS – la numărul de telefon mobil menționat – cu privire la transmiterea mesajului în format electronic. Soluția tehnică are la bază dispozițiile Codului de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 310/2018, fiind operațională în materiile nonpenale. Totodată, această aplicație permite părților accesul, prin intermediul oricărui dispozitiv conectat la internet, la actele din

propriul dosar de judecată (dosarul electronic), fără a mai utiliza parola pusă la dispoziție de instanță. Aplicația informatică a devenit funcțională începând cu 1 octombrie 2019 pentru dosarele ce se înregistrează la Curtea de Apel Craiova, urmând ca extinderea aplicabilității acesteia la nivelul celorlalte instanțe din raza Curții de Apel să fie realizată în cel mai scurt timp posibil.

Din discuțiile purtate cu avocații și cu reprezentanții unor instituții și autorități publice care în mod constant sunt parte în litigiile aflate în competența de soluționare a curții de apel, a rezultat un feedback pozitiv. Este o reacție pe care o anticipăm pentru că, de fapt, implementarea aplicației am realizat-o având în vedere, în principal, simplificarea accesului la justiție al acestora și doar în subsidiar, rațiuni financiare ce țin de gestionarea eficientă a bugetului instanței.

Există o strategie de informatizare a sistemului pe care îl gestionați?

La nivelul Curții de Apel Craiova am conceput o strategie de dezvoltare a informatizării instanței, așa încât aplicația TDS este doar una dintr-o serie de alte soluții informatice pe care am reușit să le operaționalizăm în ultimii ani, evident cu eforturi considerabile, generate de insuficiența resurselor umane și materiale, dar cu convingerea că doar prin dezvoltarea sistemului informatic se poate asigura un suport esențial procesului de modernizare a actului de justiție.

Deși Ministerul Justiției s-a angajat să asigure realizarea dosarului electronic la nivel național în sensul de a se dezvolta platforma de arhivare electronică în corelație cu sistemele de internet și cu o

“La nivelul Curții de Apel Craiova am conceput o strategie de dezvoltare a informatizării instanței, așa încât aplicația TDS este doar una dintr-o serie de alte soluții informatice pe care am reușit să le operaționalizăm în ultimii ani.”

■ DIALOGURI NECESARE

securizare corectă, astfel încât fiecare parte să-și poată consulta propriul dosar de la domiciliu, proiectul inițiat încă din anul 2014 nu a fost demarat nici până în prezent. Ca atare, asumându-și implementarea dosarului electronic prin resurse proprii, cu sprijinul Curții de Apel Cluj, care a creat acest program, începând cu anul 2017, atât la Curtea de Apel cât și la instanțele din raza sa de competență a început să funcționeze aplicația *Info Dosar și Fișă dosar (dosarul electronic)*. Aceasta permite ca, prin autentificare pe baza unei parole puse exclusiv la dispoziția părților și căutând după numărul de dosar – părțile, avocații, experții, consilierii juridici – să se poată vizualiza în integralitatea lor documentele create de instanță și cele depuse de părți, furnizându-se totodată informații legate de traseul dosarului, data înregistrării, obiectul, stadiul procesual, termenele de judecată și dispozițiile instanțelor la fiecare dintre acestea. Mai mult, din acest an, la Curtea de Apel au fost extinse funcționalitățile aplicației, prin scanarea și atașarea în *Ecris* și a hotărârilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție din dosarele care revin în arhiva Curții, în scopul arhivării electronice complete a dosarului. Utilitatea aplicației Infodosar este evidențiată de numărul de accesări, în creștere exponențială în 2018 – cu 20.962, față de anul 2017 – cu 6.502 (doar la nivelul Curții de Apel). Pe de altă parte, în scopul degrevării constante a spațiului

arhivelor de conservare, supraaglomerate și insuficiente, operaționalizarea aplicației *Arhiva Depozit* a fost și este în măsură să simplifice activitatea de păstrare și selecție a dosarelor în arhiva de conservare. Se asigură astfel o evidență electronică ce poate fi accesată cu ușurință și care, prin sistemul de alerte, atenționează personalul responsabil cu privire la împlinirea termenului de păstrare a dosarelor introduse în sistem.

Aplicația de numire aleatorie a experților de pe lista întocmită și comunicată de către biroul local de expertiză, cuprinzând experții înscrși în evidența sa și autorizați, potrivit legii, să efectueze expertizele judiciare, reprezintă un instrument rapid și facil de utilizat chiar în timpul ședințelor de judecată, desemnarea expertului realizându-se informatic aleatoriu.

Pentru sprijinirea judecătorilor dar și a personalului auxiliar în activitatea de pregătire profesională, *aplicația Evidența cărților din bibliotecă, în format electronic* a fost implementată la Curtea de Apel Craiova pentru a fi utilizată în scopul evidenței și gestiunii cărților și periodicelor din bibliotecă.

Considerați că se impune o suplimentare a personalului Curții de Apel Craiova?

Dimensionarea schemelor de personal din cadrul instanțelor trebuie să aibă la bază o serie de criterii obiective care să reflecte, printre altele, impactul modificărilor legislative de anvergură,

specializarea judecătorilor sau posibilitatea de aplicare a principiilor de repartizare aleatorie a cauzelor. Volumul de cauze poate constitui unul din criteriile avute în vedere la redistribuirea și distribuirea posturilor, dar în nici un caz nu poate fi singurul.

Un alt criteriu obiectiv ce trebuie avut în vedere atât în reflectarea activității efective a judecătorilor cât și în distribuirea resurselor umane pe instanțe (redistribuire/stabilire număr de posturi) îl reprezintă gradul de complexitate al cauzelor cu care acestea au fost investite. La nivelul Curții de Apel Craiova, ultima suplimentare a schemelor a avut loc, pe fondul modificărilor legislative, în anul 2016, când am reușit să atragem suplimentar 20 de posturi de judecător și 15 de personal auxiliar, astfel că la începutul anului 2019 schema Curții de Apel totaliza 1564 de posturi, din care: 528 posturi de judecători, 678 posturi grefieri, 89 posturi grefieri arhivari, 35 posturi specialiști IT, 104 posturi personal conex, 51 posturi funcționari publici, 39 posturi personal contractual și 40 posturi asistenți judiciari.

Prin raportare la volumul de activitate și încărcătura pe judecător, principala vulnerabilitate a Curții de Apel Craiova și a instanțelor arondate nu este reprezentată în mod necesar de subdimensionarea schemelor de personal ci, mai cu seamă, de gradul și posibilitatea ocupării efective a posturilor vacante de judecător coroborate și cu necorelarea în anumite cazuri a schemelor cu

volumul de activitate. Acest ultim aspect este în măsură să conducă, fie la instanțe cu o încărcătură extrem de mare, mult peste media națională, fie la instanțe cu o încărcătură redusă.

În mod cert, măsura managerială a delegării de judecători de la alte instanțe reglează doar temporar activitatea instanțelor cu deficit de personal și de aceea atunci când a devenit posibil și am apreciat oportun, am procedat și la transferul de posturi vacante de la judecătoriile cu schemă generoasă și volum redus de activitate, la cele supraaglomerate și cu o schemă insuficientă. Totodată, pornind de la realitatea că există un dezechilibru vădit privind volumul de activitate între judecătoriile aflate în raza de competență a aceluiași tribunal, în urmă cu ceva timp, au fost elaborate și transmise spre avizare Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție *două propuneri de rearondare teritorială*, una vizând judecătoriile din raza Tribunalului Dolj, fiind în discuție în acest caz o procedură completă care includea toate instanțele din raza tribunalului, iar cea de-a doua propunere a vizat instanțele din raza Tribunalului Olt, respectiv Judecătoriile Balș și Slatina.

Ambele propuneri au rămas însă din nefericire fără finalitate, din lipsa acordurilor fie ale unităților de parchet, fie ale reprezentanților unor unități administrativ-teritoriale.

În acest an, Curtea de Apel Craiova, ca urmare a consultării tuturor instanțelor din raza sa de competență, a apreciat că se impune **reiterarea propunerilor de rearondare teritorială** în ceea ce privește judecătoriile din raza Tribunalului Dolj și Tribunalului Mehedinți, propuneri care au fost transmise, într-o primă etapă „Grupului de lucru interinstituțional în vederea analizării propunerilor instanțelor și parchetelor de modificare a circumscriptiilor unor instanțe judecătorești și parchete” din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, prin prisma modificărilor legislative care conferă Plenului Consiliului Superior al Magistraturii atributul de a aproba prin hotărâre, cu avizul conform al Ministerului Justiției, lista localităților care fac parte din circumscriptiile teritoriale ale judecătoriilor.

În prezent, această din urmă soluție este de natură a echilibra atât activitatea instanțelor și a fiecărui membru al personalului acestora, cât și modul de gestionare a resurselor bugetare – fonduri și infrastructură – conducând în final la creșterea eficienței activității judiciare pe raza curții de apel. Trebuie menționat că exploatarea acestor resurse se regăsește și în costurile/dosar. În măsura în care se mențin sedii relativ ocupate și care necesită cheltuieli ridicate atât pentru reparații, cât și pentru întreținerea curentă dar în care se desfășoară activitate de judecată redusă, concluzia

este că aceste instanțe realizează o activitate inefficientă raportat la costuri. Raportul negativ se răsfrânge asupra instanțelor încărcate, cu deficit de spațiu, în care un număr mare de personal gestionează un volum ridicat de dosare.

În ceea ce privește activitatea Curții de Apel Craiova, ca urmare a suplimentării schemei de judecatori cu 7 posturi, obținută la finalul anului 2016, au fost redimensionate cele 4 secții ale Curții în sensul că, în raport de încărcătura/judecător și de complexitatea cauzelor, posturile suplimentate au fost distribuite secțiilor cu cea mai mare încărcătură. În consecință, după o lungă perioadă de dezechilibru major între secții, s-a ajuns la o echilibrare a volumului de activitate pe fiecare judecător, ceea ce a condus la eficientizarea activității și la asigurarea unui climat de liniște și bună înțelegere între colegi.

Referitor la celelalte categorii de personal, în special la **personalul auxiliar de specialitate**, deși suntem departe de raportul ideal de 2 grefieri/1 judecător, proporția actuală la nivelul întregii Curții de Apel, de 1,28 grefieri/1 judecător permite desfășurarea activității în condiții severe, dar suportabile. În consecință, așa cum spuneam, provocarea majoră a constituit-o ocuparea, cât mai rapidă, a posturilor vacante, atât prin prisma numărului mare de vacantări cât și a procedurilor anevoioase și de durată prin care se poate realiza.

Cum decurge programul de pregătire profesională continuă a colegilor judecători și grefieri?

Formarea profesională continuă a judecătorilor reprezintă garanția independenței și imparțialității acestora în exercitarea funcției, responsabilitatea pentru realizarea acesteia revenind Institutului Național al Magistraturii, conducătorilor instanțelor la care aceștia își desfășoară activitatea, precum și fiecărui judecător, prin pregătire individuală. Coordonarea modului de implementare a Programului de formare continuă a judecătorilor revine președintelui curții de apel, prin intermediul vicepreședinților instanței. Având în vedere necesitățile de formare determinate de amploarea și dinamica procesului legislativ național, a documentelor europene și internaționale la care România este parte, precum și a jurisprudenței interne și europene, aprofundarea legislației interne și comunitare este considerată prioritară.

În acest sens, Programul de formare continuă a judecătorilor este alcătuit astfel încât să răspundă acestor imperative la un nivel cât mai ridicat și să constituie, totodată, un mecanism eficient și util în atingerea standardelor de independență și imparțialitate caracteristice unor judecători europeni. În fiecare an, cu suportul Institutului Național al Magistraturii, acest program se concretizează în realizarea

de seminare având o tematică juridică vastă, dar și de interes, cu accent atât pe problematica rezultată din implementarea codurilor penale și civile, cât și pe continuarea acelor forme de pregătire devenite deja tradiționale sau care au generat un interes special din partea colectivelor de judecatori, spre exemplu „Etica și deontologia” sau „Management judiciar”. Preocuparea pentru perfecționarea profesională a judecătorilor s-a manifestat și prin accesarea de către Curtea de Apel Craiova, în mod direct, de fonduri europene nerambursabile pentru proiecte de formare profesională. A fost prima și este, din câte știu eu, singura curte de apel din țară care, în calitate de beneficiar principal, a utilizat fonduri europene în procesul de pregătire profesională a judecătorilor. Ultimele proiecte care au beneficiat de finanțare europeană s-au derulat pe perioade la 1 la 2 ani și au vizat domenii de actualitate la nivel european, direcțiile de acțiune fiind stabilite de Comisia Europeană. Spre exemplu, proiectul „*Protecting the Civil Rights of the European Citizens – Multidisciplinary Approach*” care s-a desfășurat în perioada 2016-2017, în colaborare cu Tribunalul din Rijeka (Croatia), Fundația Germană pentru Cooperare Judiciară Internațională – IRZ (Germania) și Curtea de Apel Suceava și care a urmărit o instruire multidisciplinară – juridică și sociologică – în domeniul protecției drepturilor civile ale

■ DIALOGURI NECESARE

cetățenilor în spațiul european. Rezultatul final al proiectului s-a concretizat în elaborarea unui ghid cu tema „Studiu legislativ și sociologic privind măsurile de protecție în materie civilă”, destinat judecătorilor din cadrul statelor membre UE, fiind disponibil în limbile engleză, germană, croată și română, putând fi accesat pe site-ul dedicat proiectului www.eurights.eu, cât și pe paginile web ale partenerilor implicați în acest program. De asemenea, Curtea de Apel Craiova a semnat un parteneriat cu Ministerul Justiției în cadrul unui alt proiect cu finanțare europeană, anume „Instruirea judecătorilor în domeniul respectării drepturilor cetățenilor din Uniunea Europeană pe parcursul procedurilor penale”. Acesta s-a derulat în perioada 2017-2018 și a urmărit îmbunătățirea contactelor, schimbul de informații și crearea de rețele între practicieni (judecători) din România, Germania și Croația ce lucrează cu instrumente legislative comunitare în materia consolidării drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale. La finalizarea proiectului, Ministerul Justiției a elaborat un manual (ghid) ce include, într-un mod sistematizat, prezentările și materialele informative utilizate în cadrul sesiunilor comune de instruire. Acesta a fost tradus în limbile statelor partenere și engleză și a fost pus la dispoziția magistraților pe hârtie, cât și în format

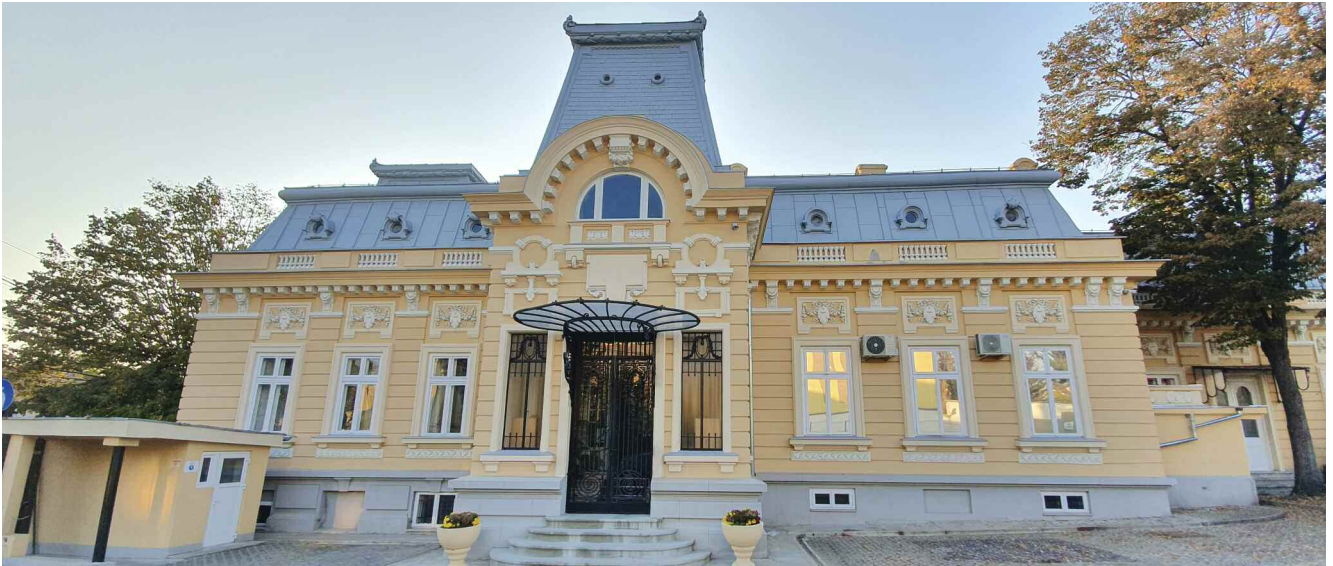
electronic prin publicarea pe site-urile partenerilor, precum și pe portalul european e-justice.

Anul acesta, în noiembrie, Comisia Europeană deschide liniile de credit în vederea accesării de fonduri europene pentru proiectele de formare profesională, iar noi avem deja pregătite două teme care corespund direcțiilor de acțiune stabilite constant în cadrul programelor „Criminal Justice” (Justiție Penală) și „Civil Justice” (Justiție Civilă). Recent, pentru prima dată de la începerea derulării *programelor de schimb de magistrați*, prin intermediul EJTN, Curtea de Apel Craiova a fost selectată de către INM ca instanță care să primească într-un astfel de proiect, timp de 10 zile, un grup de judecători din statele membre și a organizat în această perioadă sesiuni de prezentare a sistemului nostru de drept, pe diferite materii, participări la ședințele de judecată, la deliberări, la activitatea administrativ-judiciară. În altă ordine de idei, nu trebuie ignorat faptul că formarea profesională poate reprezenta totodată și un eficient mecanism administrativ de unificare a jurisprudenței, în condițiile în care principalele instrumente proactive în acest sens, precum recursul în interesul legii și hotărârea prealabilă sunt atributul Înaltei Curți de Casație și Justiție și presupun parcurgerea unei proceduri destul de greoaie și de îndelungate. Practica neunitară este probabil una dintre problemele cheie ale

vulnerabilității sistemului judiciar și principala sursă în măsură să erodeze profund și rapid credibilitatea actului de justiție și să genereze suspiciuni, chiar dacă soluțiile contrare sunt argumentate juridic și au aparență de legalitate. În vederea asigurării unificării practicii judiciare, prin Hotărârea CSM nr.148/2015 modificată ulterior prin HCSC nr. 725/2015, a fost reglementată o modalitate suport, accesibilă și interactivă, sub forma întâlnirilor trimestriale pe probleme de practică neunitară, însă nu s-a stabilit valoarea juridică a minutei rezultate în urma dezbaterilor trimestriale.

La nivelul Curții de Apel Craiova numărul hotărârilor cu jurisprudență divergentă este relativ mic, raportat la volumul de activitate pentru că fie sunt identificate în scurt timp de la pronunțare astfel încât jurisprudența neunitară nu are timp să se consolideze, fie apariția lor este preîntâmpinată, în cele mai multe cazuri prin dialogul juridic desfășurat cu privire la problemele de drept care pot constitui sursă de divergență. Dialogul juridic, atât la nivelul palierului curților de apel, cât și cu celelalte instanțe, reprezintă un factor determinant în rezolvarea problemelor de drept care au generat practică neunitară, deoarece prin această modalitate se încurajează schimbul de opinii dintre judecători, dar și cunoașterea directă a problemelor cu care se confruntă celelalte instanțe în interpretarea și aplicarea legilor.

Publicarea minuterilor întâlnirilor trimestriale de unificare a practicii judiciare organizate la nivelul Curții de Apel, pe intranetul instanței, facilitează comunicarea și creează posibilitatea concretă de utilizare de către toți judecătorii din raza Curții a informațiilor și a soluțiilor juridice adoptate. Bineînțeles că formarea profesională a judecătorilor la nivelul Curții de Apel Craiova se realizează și prin alte modalități, unele dintre acestea standardizate în proceduri operaționale, precum: informarea judecătorilor cu privire la noutățile legislative și jurisprudențiale prin intermediul intranetului instanței și comunicarea rapidă a acestor informații către instanțele arondate; selectarea și postarea pe Portalul instanțelor de judecată a deciziilor relevante sau întocmirea și comunicarea Buletinului anual cu decizii relevante ale curții de apel către toate instanțele din raza de competență. Alături de formarea la nivel descentralizat, perfecționarea pregătirii profesionale a judecătorilor se completează și cu participarea la seminare de formare continuă centralizată, pe baza opțiunii acestora, în cadrul Planului centralizat aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea Consiliului științific al Institutului Național al Magistraturii. Preocuparea pentru creșterea nivelului de pregătire profesională se manifestă și în privința personalului auxiliar și se concretizează pe două

planuri: cel al întâlnirilor profesionale trimestriale, coordonate de judecătorii delegați și organizate conform unui calendar conceput și aprobat la începutul anului, și cel al participării la seminarele organizate de Școala Națională de Grefieri.

Cum colaborează Curtea de Apel Craiova cu avocații din barourile județene din Dolj, Gorj, Mehedinți și Olt, precum și cu reprezentanții celorlalte profesii juridice – executori, notari, practicieni în insolvență, mediatorii?

Construcția prestigiului și îmbunătățirea imaginii unei instanțe precum Curtea de Apel Craiova presupune o foarte bună colaborare cu toate instituțiile care interacționează cu activitatea instanței, cu avocații, cu celelalte profesii juridice (experți, notari, consilierii juridici, practicienii în insolvență), cu universitățile dar și cu mass-media.

Având la bază tocmai bunele relații de conlucrare cu barourile din raza curții de apel, a fost instituit un cadru organizat de discuții la nivel instituțional în vederea identificării

și rezolvării acelor situații care ar fi de natură să afecteze desfășurarea actului de justiție în condiții optime, pe segmentul relației dintre completul de judecată și avocat. În acest cadru se organizează constant, în special cu Baroul Dolj, întâlniri administrative, ședințe de lucru dar și sesiuni comune de formare profesională. În opinia mea, consolidarea colaborării dintre judecători și avocați, în limitele trasate de legislația românească, poate fi o premisă solidă pentru îmbunătățirea actului de justiție, căci ambele categorii profesionale au roluri bine determinate și esențiale în cadrul procesului judiciar. Respectul reciproc și comunicarea cu onestitate trebuie să primeze. În mod cert, în ultimii ani s-au intensificat eforturile comune pentru înfăptuirea unui act de justiție calitativ, eficient și responsabil, în condiții de independență și imparțialitate. Aceeași deschidere reciprocă spre o comunicare onestă și eficientă se manifestă și în relațiile interinstituționale cu executorii judecătorești, notarii, practicienii în insolvență și mediatorii, liantul

acestor relații fiind desigur profesionalismul și buna-credință.

Cum decurge o zi de lucru normală pentru dumneavoastră? Ce faceți în timpul liber?

Din perspectivă personală, normalitatea unei zile de lucru este probabil diferită de... normal. De peste 10 ani, de când atașamentul față de colectivul instanței în care îmi desfășor profesia de judecător m-a determinat să îmi asum și atribuții manageriale, activitatea zilnică nu se reduce la timpul normal de lucru. Trăiesc uneori sentimentul că, și după o astfel de zi, timpul nu a fost suficient. Și este firesc să fie așa atunci când ai în vedere faptul că depinde de tine să le poți asigura colegilor un mediu de lucru în care să-și poată exercita, la standardele pe care și le doresc, o activitate atât de solicitantă cum este cea de judecător. Cât privește timpul liber, împreună cu fiica mea, care se află la vârsta căutărilor, încercăm să descoperim pasiuni. Și nu sunt puține, iar unele nu sunt comune... Dar tocmai în asta constă farmecul!

► **Mircea Fica**

“La nivelul Curții de Apel Craiova numărul hotărârilor cu jurisprudență divergentă este relativ mic, raportat la volumul de activitate.”

„Facultatea de Drept este parte activă a Universității din Craiova și a învățământului universitar românesc”

Interviu cu prof. univ. dr. **SEVASTIAN CERCEL**, Decanul Facultății de Drept din Craiova

Facultatea pe care cu onoare o conduceți aniversază în acest an 30 de ani de la fondare. Este exact vârsta României postrevoluționare care, vreme de trei decenii, a traversat bune și rele, a mers în salturi și, ca racul, s-a zvârcolit și a încercat să țină capul sus, cu tâmpile în Europa. Putem vorbi despre un parcurs la fel de „aventuros” al Facultății în toți acești ani?

În primăvara anului 1990 Universitatea din Craiova relua demersurile instituționale pentru înființarea unui program de studii universitare la specializarea *Drept*. În septembrie, același an, se organiza aici prima admitere la Drept, iar la 1 octombrie 1990, o zi frumoasă de toamnă pe care primii studenți la drept din Craiova nu o vor uita niciodată, începea activitatea didactică.

Eforturile de construcție instituțională desfășurate timp de trei decenii în *Cetatea academică a Olteniei* au fost contemporane cu eforturile de reconstrucție a României, în general, pe temeiul principiilor și valorilor democrației constituționale și ale economiei libere de piață. Cele trei decenii postdecembriste coincid cu cei treizeci de ani

care au trecut de la înființarea programului de drept la Universitatea din Craiova, piatra de temelie a facultății noastre.

Facultatea de Drept este parte a Universității din Craiova și a învățământului universitar românesc. Este firesc să existe o strânsă legătură între parcursul nostru instituțional și întregul din care facem parte. În această perioadă, prin efortul corpului profesoral și prin rezultatele generațiilor de studenți și absolvenți, Facultatea de Drept a trecut de la emoțiile și căutările procesului de înființare, la activități și proiecte care i-au marcat dezvoltarea și consolidarea instituțională, de la entuziasmul începutului la implicarea instituțională care denotă maturitate și responsabilitate în cadrul Universității din Craiova și învățământului juridic românesc.

Cum s-a creat Facultatea de Drept din Craiova? De ce nu a existat această specializare și mai devreme? Cum și cine a reușit să deschidă acest drum în Bănie?

La nivel național, începând cu anul 1990, învățământul

românesc era reconectat rapid la valorile învățământului european. Oferta educațională academică a fost regândită și actualizată în toate universitățile românești. La Craiova, înființarea specializării drept a fost prima modificare notabilă în acest sens. În cadrul Facultății de Litere, Istorie și Drept, a funcționat în anul universitar 1990-1991 Secția de Drept. Acest start foarte bun, care construia învățământul juridic superior în Cetatea Băniei, în primul an de libertate după comunism, a fost posibil pentru că aici exista un proiect mai vechi în acest sens, pe de o parte, iar, pe de altă parte, acest proiect a fost susținut de profesorul Ion Dogaru.

Este cunoscut rolul esențial al Domniei Sale la înființarea și consolidarea Facultății de Drept din cadrul Universității din Craiova. Membru al comunității academice craiovene din anul 1968, personalitate puternică, dedicată cu întreaga energie și pricepere învățământului juridic, membru corespondent al Academiei Române, profesorul Ion Dogaru a reușit să deschidă acest drum în anul 1990. Ulterior, s-a implicat hotărâtor în fiecare etapă a

construcției tinerei facultăți, de la momentul în care prin Ordinul ministrului Învățământului și Științei nr. 8925 din 11 noiembrie 1991 Secția de Drept era transformată în Facultate de sine stătătoare, începând cu 1 decembrie 1991, până la constituirea programelor de studii gestionate de facultate și tot ceea ce înseamnă buna desfășurare a procesului educațional. A fost implicat și a susținut proiectele facultății până în ultima clipă a vieții, iar profesorii, studenții și absolvenții facultății îi vor păstra o vie recunoștință pentru totdeauna!

Desigur că ar fi exagerat să vorbim despre „istoria” Facultății, prea scurtă pentru a se numi astfel. Dar ar fi interesant de punctat momentele de referință ale acesteia în cei 30 de ani, secvențele de glorie și de cumpănă, care cu siguranță au existat...

Am avut șansa să fiu student al Facultății de Drept a Universității din Craiova în prima sa promoție. Am onoarea să ocup acum funcția de decan al facultății. Am șansa de a avea alături colegi

de facultate și absolvenți ai facultății noastre, care sunt astăzi profesori binecunoscuți în mediul academic. Avem privilegiul să ne fie alături profesorii noștri din perioada studenției, care au modelat generațiile de studenți juriști craioveni și cărora fiecare absolvent le este recunoscător pentru deschiderea drumului profesional. În agenda unei instituții sunt multe momente de referință în 30 de ani. Sintetic, se poate spune că *evaluarea academică periodică* ne îndreptățește să fim optimiști. Bilanțul profesional al deciziei din 1990 include reperi semnificative pe mai multe planuri: corpul profesoral, rezultatele studenților și absolvenților, cercetarea științifică, infrastructura universitară. Acestea pot să constituie argumente solide pentru o proiecție instituțională ambițioasă în perioada următoare.

Există cerere pentru profesiile juridice în regiunea Olteniei? Cine absoarbe absolvenții Facultății de Drept? Sunt numărul de locuri și curricula adaptate cererii de pe piață?

Este o întrebare foarte bună și o provocare pe măsură. Suntem într-o perioadă în care se caută răspunsuri la nivel național și european în această materie. Mai întâi, este important să spunem că în cadrul Hexagonului Facultăților de Drept, din care facultatea noastră face parte, există o preocupare permanentă cu privire la calitatea planurilor de învățământ și a procesului educațional, în general. O comunicare permanentă cu cele mai puternice facultăți de drept din țară este o garanție pentru soluțiile adoptate. Cu privire „la cerere”, voi aminti

“**În Oltenia, instanțele judecătorești, parchetele, barourile de avocați, camerele notarilor și executorilor, departamentele juridice ale instituțiilor publice au în rândurile lor absolvenți craioveni în proporție covârșitoare.**”

numai că admiterea din acest an a înregistrat un număr foarte bun de candidați la programele facultății, în creștere vizibilă față de anii anteriori. Este o tendință observată la nivelul Universității din Craiova, care se poate menține în perioada următoare.

Ați avut absolvenți care au confirmat ulterior clar în profesie? Cu cine vă puteți lăuda în categoria alumnii?

În Oltenia, instanțele judecătorești, parchetele, barourile de avocați, camerele notarilor și executorilor, departamentele juridice ale instituțiilor publice au în rândurile lor absolvenți craioveni în proporție covârșitoare, care uneori înseamnă întregul corp profesional. În Republica Moldova, începând cu generația *Podului de Flori*, absolvenții noștri sunt practicieni ai dreptului recunoscuți pentru profesionalismul lor. Perfectul simplu al raționamentului juridic studiat la Universitatea din Craiova este întâlnit în cadrul multor organisme ale Uniunii Europene și în mai multe țări: Franța, Belgia, Germania, Italia, Grecia, Uruguay (la reprezentanța Băncii Mondiale) ș.a.

Cu toții avem proiecte colective și proiecte personale cu durată variabilă. Ce v-ați propus să realizați pe termen scurt și mediu cu Facultatea, ca model regional de nivel academic?

Sunt în derulare mai multe proiecte instituționale. Printre altele, în această perioadă încercăm să construim și să consolidăm oferta educațională cu predare într-o limbă străină. Facultatea oferă de câțiva ani, cu rezultate bune, programe de studii universitare de masterat în franceză și engleză. De asemenea, colaborarea cu

■ DIALOGURI NECESARE

universitățile partenere din Europa este esențială pentru evoluția instituțională. Cu resurse financiare modeste se propun soluții mai întâi pentru consolidarea relațiilor existente, dar și pentru dezvoltarea acestora.

Am vorbit despre viața universitară din Facultate, dar nu am atins și aspectele legate de partea administrativă. Cum stați în privința bugetelor, a patrimoniului și campusului, a (auto)finanțării activității de cercetare și de reprezentare în literatura de specialitate și în competiții?

Voi răspunde la partea privind campusul. De curând, întreaga activitate a facultății se desfășoară într-un sediu nou, care oferă condiții excelente pentru educație: spații de învățământ, bibliotecă, sală de judecată, sală de sport, birouri, *Aula Magna*, toate cu dotări pe măsura unui campus universitar european. Demararea acestui proiect ambițios de infrastructură universitară de către echipa coordonată de profesorul Dan Claudiu Dănișor, decanul facultății în perioada

respectivă, este o dovadă a pasiunii juriștilor dedicați comunității academice. Implementarea acestui proiect este proba maturității și forței instituționale a facultății noastre și a Universității din Craiova.

Ați renunțat la poziția de judecător în Timișoara pentru o carieră universitară în Craiova. Considerați că a fost un „loz câștigător”? Aveți regrete sau deja v-ați convins că ați ales corect?

În anul 1994 era aplicabilă o procedură națională de „repartizare” a absolvenților facultăților de drept, care era gestionată de ministerul justiției. În cadrul acesteia am obținut repartiția la Judecătoria Timișoara, așa cum alți colegi de generație au obținut o repartiție în alte mari orașe. Mă provoca în acea perioadă faima Timișoarei, primul oraș românesc liber, dar și prezența fratelui mai mare acolo. Pe de altă parte, imediat după absolvire, am primit invitația de a urma cariera didactică. Profesorul Ion Dogaru a fost, ca

întotdeauna, foarte convingător. Din promoția mea, 5 colegi sunt astăzi profesori la facultatea noastră. În ce mă privește nu s-a pus problema renunțării și nici a regretelor. A fost o mare șansă profesională să fac parte dintr-o veritabilă echipă de profesioniști, construită la Craiova de profesorul Ion Dogaru. Întâmplător sau nu, sora mea mai mare fusese studenta domniei sale în perioada când era profesor la programele economice din universitate. Și ea m-a susținut în decizia de a începe o carieră universitară.

Sunteți un om dinamic și încununat de realizări profesionale: la 48 de ani aveți toate titlurile academice necesare, ați scris numeroase cărți, manuale, tratate, monografii, ați primit premiul Academiei Române pentru două lucrări complexe și o diplomă de onoare din partea Uniunii Juriștilor din România. Ce ar mai trebui să adăugați palmaresului personal pentru a vă simți pe deplin împlinit?

Am avut șansa să înțeleg că proiecte profesionale majore

pot fi îndeplinite, mai ușor și mai bine, dacă sunt puse în operă de o echipă robustă, dacă energiile individuale sunt adunate și dau forță unei echipe performante. Munca în echipă este o șansă pentru fiecare membru și o binefacere pentru întreaga comunitate. Așadar, multe proiecte în care am fost și sunt implicat sunt proiecte asumate împreună cu colegi și prieteni din facultate. Susținerea și colaborarea lor mă onorează și mă obligă în egală măsură. Sperăm să vorbească în timp rezultatele noastre. O bucurie aparte, o mare satisfacție, apare de fiecare dată când un absolvent al facultății noastre reușește în viața sa profesională. Și, mai ales, bucuria deplină vine, cum este și firesc, de acasă. În această perioadă, am șansa să revăd de aproape învățământul românesc, de la primele clase, prin ochii copiilor mei. Este o bucurie imensă și o experiență frumoasă, care mă îndreptățește să fiu încrezător. În astfel de situații ești pe deplin împlinit.

► **Cristian Pavel**

TUDOR

PERSONAL TAILOR

HERITAGE
100

Craiova, un oraș magnet pentru turiști și investitori

Cine dorește să descopere Craiova trebuie să aibă puterea să-și deschidă sufletul. Parte a unui pământ binecuvântat cu oameni frumoși, veseli, inimoși și talentați, cu locuri de poveste și istorii cu tâlc, Craiova este locul unde bate cel mai tare inima regiunii Oltenia. Este teritoriul de admirat pentru cei ce-l traversează curioși să-l afle, să-i asculte poveștile, să-l înțeleagă. Este un oraș al personalităților culturale, încărcat de istorie și tradiții, elegant în liniile-i arhitecturale, verde prin excelență și ospitalier în esență.

Cu rădăcini în Pelendava geto-dacică, Craiova este atestată documentar din 1475, într-un hrisov al voievodului Laiotă Basarab. Craiova s-a dezvoltat continuu, transformându-se, astăzi, într-un oraș cu peste 300.000 de locuitori, cu școli de tradiție în educație, cu un patrimoniu cultural și istoric ce onorează prin bogăție, complexitate și diversitate.

Este orașul ce pune în armonie trecutul cu prezentul și își gândește viitorul în strânsă legătură cu identitatea construită secole de-a rândul.

“... la Craiova m-am născut a doua oară...” - Constantin Brâncuși

Personalitatea unui oraș poate fi cu ușurință remarcată după o simplă trecere în revistă a

oamenilor care îl reprezintă. Iar nume precum Petrace Poenaru - inventatorul stiloului, Henri Coandă – părintele motorului cu reacție, Gogu Constantinescu - inventatorul sonicității sau Jean Negulesco – singurul regizor român cu o stea pe Walk of Fame la Hollywood sunt doar câteva dintre personalitățile cu care Craiova

se mândrește. Doar cine poposește la Craiova poate să descopere cum și de ce un oraș de câmpie a inspirat și format, de-a lungul timpului, pictori, istorici, medici, oameni de știință, artiști sau diplomați celebri. Sau doar îl crede pe cuvânt pe marele sculptor Constantin Brâncuși, care spunea **“... la Craiova m-am născut a doua oară...”**.

Craioveni erau și cei care demonstau României și Europei interbelice care este adevărata semnificație a unor cuvinte simple precum generozitate și ospitalitate. Pentru că doar în Craiova secolului 20 a trăit un Jean Mihail, cel mai bogat român interbelic, a cărui familie găzduia cu naturalețe președintele Poloniei aflat în exil, gira cu modestie statul român sau își dona orașului, fără regrese, întreaga sa avere, inclusiv palatul în care locuia – actualul Muzeu de Artă.

Considerat altădată orașul aristocrației Sudului pentru bijuteriile arhitectonice lăsate moștenire de marii latifundiați, Craiova se reinventează în fiecare an cu ajutorul artiștilor locali care dau viață și culoare fiecărui spațiu urban – alei pietonale, parcuri sau grădini și le transformă în veritabile micro-centre culturale. La Craiova există cel mai mare parc natural din Europa centrală și de est – Parcul Nicolae Romanescu, întins pe 100 de hectare și al cărui proiect, realizat de arhitectul francez Édouard Redont, a fost medaliat cu aur la Expoziția Universală de la Paris, în anul 1900. Muzeele noastre adăpostesc opere ale lui Constantin Brâncuși, dar și craniul de 30.000 de ani al unei femei, care atestă existența în zonă a uneia dintre cele mai vechi așezări omenești.

Craiova secolului 21 este orașul unde te poți plimba în cel mai frumos centru istoric renovat pe fonduri europene din România, în stilul "La Belle Epoque" și dat model de bune practici de către Comisia Europeană, dar și orașul care se trăiește pe viu: în mijlocul paradei anuale a păpușilor supradimensionate de la Festivalul Puppets Occupy Street, înconjurat de explozia măiestriei țesăturilor pline de culoare din ii vechi de

peste 100 de ani purtate pe străzile Craiovei de Ziua Universală a lei sau fascinat de invazia de "monștri sacri" ai teatrului mondial, care așteaptă, la fiecare doi ani, să recreeze la Craiova, insula latină din Balcani, lumea lui Shakespeare. De văzut, trăit, de povestit sunt însă mult mai multe: Street Food Festival, Dolju-n bucate, Zilele Mihai Viteazu, Ziua Olteniei, Tabăra de Sculptură Constantin Brâncuși, Divanul Degustătorilor de Film și Artă Culinară, Craiova Super Rally, Târgul de Crăciun, Zilele Craiovei etc.

Spirit latin, Craiova rămâne însă definitiv în sufletul vizitatorului după ce îi este surprinsă trăirea la meciurile de fotbal de pe unul dintre cele mai frumoase stadioane din lume – stadionul Ion Oblemenco, așa cum a fost el nominalizat și votat în 2018, de către StadiumDB.com. Magnet pentru suporterii cu cele peste 30.000 de locuri ale sale, fascinant pentru curioși, stadionul de fotbal din Craiova își dezvăluie cel mai bine frumusețea de undeva de sus, de unde cel mai tradus scriitor român – Marin Sorescu – spunea cândva, din suflet *"... Craiova văzută din car e cel mai frumos oraș din lume..."*.

"Moștenirea culturală și istorică a Craiovei ne-au obligat să acordăm o atenție deosebită proiectelor de anvergură care să pună în valoare potențialul orașului și al oamenilor săi. Pentru prima dată după anii '90, Craiova va avea un Plan Urbanistic General (PUG), iar acest document va sta la baza dezvoltării Craiovei în următorii zeci de ani. Din anul 2020, vom avea cel mai

INSTITUȚII

modern complex sportiv din țară: Stadion de fotbal, Sala Polivalentă și Stadionul de atletism, ultimul fiind proiectat pentru a găzdui inclusiv competiții de Campionat European.

În privința atragerii fondurilor europene, putem spune că în ultimii doi ani am depus proiecte în valoare de 160 milioane de euro care vizează atât grădinițe, școli sau reabilitarea blocurilor de locuit, dar și achiziția de tramvaie, autobuze electrice, reabilitarea ambulatoriului de la spitalul municipal sau a podului suspendat din Parcul Romanescu.

Este prima dată în istoria orașului când s-a intrat cu asfalt în periferiile Craiovei și, tot pentru prima oară vom finaliza, în curând, primul bulevard nou al Craiovei, după astuparea și asfaltarea unui fost canal, care era înainte plin de gunoaie și total impracticabil.

În altă ordine de idei, două dintre domeniile prioritare

pentru Municipality Craioveană - educația și sănătatea, beneficiază anual de fonduri consistente de la bugetul local pentru a asigura condiții optime celor care beneficiază de serviciile din aceste domenii.

Aflându-ne în topul național la spații verzi pe cap de locuitor, acordăm o atenție sporită întreținerii și dezvoltării zonelor verzi, 14 hectare de zonă verde din Parcul Hanul Doctorului fiind redade recent craiovenilor împreună cu o zonă de picnic dotată corespunzător. Iar eforturile noastre nu au rămas fără ecou: Craiova a obținut doi ani la rând Premiul de Excelență la Gala Asociației Municipiilor din România – pentru sănătate și pentru regenerarea urbană a spațiilor publice.

Municipiul Craiova a redevenit atractiv în ultimii ani pentru antreprenori, datorită politicilor adoptate în ultimii ani și a facilităților oferite de administrația locală. În afara

deschiderii către investitori și a facilităților puse la dispoziția acestora, Primăria Craiova a depus toate diligențele pentru a dezvolta o bună interconexiune, cu efecte directe în direcția susținerii antreprenoriatului între mediul academic, administrația locală și mediul economic. Iar cea mai importantă acțiune a municipalității, din ultimii ani, rămâne concretizarea colaborării dintre Primărie, Ford Motor Company Fund și Asociația pentru Educație SV Oltenia prin înființarea Centrului de Resurse și Angajament Ford, singurul Centru Ford de această natură din Europa. Susținut de o investiție de peste un milion de dolari oferită de Ford Motor Company Fund în parteneriat cu GlobalGiving (partenerul său internațional), CRAF acționează ca un incubator de antreprenoriat social, unde studenți și absolvenți ai Universității din Craiova pot crea și dezvolta

proiecte inovative, care să conducă la progres social și economic. Și tot pentru comunitate, anul acesta lansăm inițiativa de bugetare participativă pentru că ne dorim să implicăm cetățenii municipiului în procesul de stabilire a modalității optime de cheltuire a unei părți din bugetul local, dar și să le oferim rolul de participant activ în definirea și abordarea problemelor comunității din care fac parte”, a declarat Mihail Genoiu (foto), Primarul Municipiului Craiova.

Baroul Dolj, un pol de profesionalism în slujba Cetății din Bănie

Baroul Dolj a reunit la înființarea sa un număr de 18 avocați, așa cum reține și Istoria Baroului Dolj (1864-1928), scrisă de avocatul și publicistul George Mil. Demetrescu.

Astăzi, în 2019, Baroul Dolj reunește un număr total de 1.115 avocați, din care 633 avocați definitiv în exercițiu și 47 avocați stagiați în exercițiu, plus 435 avocați suspendați. Vorbim aici despre un pol de competențe care trebuie luat în seamă!

Scurtă istorie a Baroului Dolj

Oamenii creează instituțiile, ca mai apoi acestea să modeleze generațiile următoare.

Aceasta este și gena Baroului Dolj, instituție cu tradiție care prin aportul adus la întemeierea și dezvoltarea vieții publice craiovene se poate susține că a reprezentat osatura societății antebelice și interbelice.

Baroul Dolj a luat ființă ca urmare a organizării profesiei de avocat prin Legea din 6 decembrie 1864 pentru constituirea corpului de avocați. Primul Tablou al avocaților din Baroul Dolj, conținând un număr de 16 avocați definitiv și un singur avocat stagiar, a fost publicat în Monitorul Oficial din 19 martie 1865.

Avocații din Baroul Dolj au adus o contribuție importantă la dezvoltarea Craiovei dacă ținem cont de numărul mare de avocați prezenți în administrația publică locală și județeană. Merită amintit numele primului decan al Baroului Dolj, Gh. Chițu, fost primar al Craiovei (ales în 1867) și ministru al Cultelor și Instrucțiunilor publice (în 1876), ministru de finanțe (1881-1882), dar și fondator al

Academiei Române, precum și al altor avocați cu activitate remarcabilă, printre care, cu titlu de exemplu, Atanase Stolojan, primar al Craiovei în 1868, parlamentar în perioada 1869-1896, fost ministru al Domeniilor și Agriculturii (1885), ministru al Justiției; August Peșacov, președinte al Consiliului Județean Dolj, calitate în care a hotărât ridicarea Palatului de Justiție; Emanoil Kinezu, primar al

Craiovei în perioada 1872-1873; Ion B. Georgescu, decan al Baroului, primar al Craiovei (1920-1922; 1926-1927, 1941-1943) și parlamentar; Nicolae Guran, decan al Baroului (1909-1913), parlamentar și primar al Craiovei (1912-1913). Poate nu lipsit de semnificație este că din totalul primarilor Craiovei până la instaurarea regimului comunist, în 1947, cei mai mulți, 22 la număr, au fost avocați ai Baroului Dolj.

Publicistica juridică craioveană ocupă un rol aparte, primul demers fiind întreprins de decanul Anghel Betolian care, ajutat de mai mulți colegi avocați, a înființat în anul 1898 prima revistă cu profil juridic din Craiova, „Gazeta Judiciară”, care conținea articole de doctrină și jurisprudență. Ulterior, Consiliul Baroului Dolj a hotărât editarea unei publicații juridice oficiale începând cu 1 decembrie 1915, însă apariția

■ BAROURILE OLTENIEI

primului număr a avut loc abia la începutul anului 1916, sub denumirea „Buletinul Judiciar al Corpului avocaților de pe lângă Curtea de Apel Craiova”; editarea revistei a fost încredințată lui Virgil Potărcă. Cea mai importantă revistă publicată sub egida Baroului Dolj rămâne *Justiția*, denumită ulterior *Justiția Olteniei*, măcar și numai prin continuitatea sa (1920-1944), director fiind Dem. M. Constantinescu. Decanul Ion B. Georgescu, avocat renumit în materia dreptului penal, a susținut editarea Revistei penale în perioada 1935-1941.

Cu siguranță, cele mai multe realizări ale baroului nostru se leagă de numele lui **Dem. Stoenescu**, decan al baroului în

perioada 1921-1934, a cărui remarcabilă activitate merită pe deplin prezentată. În timpul decanatului său, la 18 octombrie 1925, a fost inaugurată prima bibliotecă a Baroului Dolj, pe care a îmbogățit-o mai ales prin cumpărarea în anul 1927 a bibliotecii fostului avocat și profesor Dimitrie Alexandrescu din Iași. De numele său se leagă și înființarea Casei de Pensii și Ajutor, cumpărarea Vilei Themis, situată în stațiunea Căciulata, pentru a fi pusă la dispoziția avocaților și familiilor acestora pentru petrecerea vacanțelor, inaugurarea având loc la 19 iunie 1932, dar și inițiativa constituirii unei pinacoteci prin instituirea unei reguli ca în fiecare an să fie cumpărat un tablou. Alte câteva inițiative și contribuții în activitatea Uniunii merită amintite: Casa de Pensii și Ajutor (1923), Fondul Casei de Construcții (1926), Cercul

Avocaților din județul Dolj (1925), Asistența judiciară gratuită, înființarea Premiului Baroului Dolj „Avram Iancu” (1924), Conferințele avocaților stagiați (1928).

Organizarea în perioada **7-9 septembrie 1928 a Congresului General al Avocaților din România** a reprezentat la acea vreme pentru avocații doljeni o mare cinste, dar și o mare responsabilitate. Nu a fost întâmplătoare alegerea Craiovei

ca și loc de desfășurare, odată ce în acea perioadă Baroul Dolj se prezenta ca un corp de elită a cărui organizare stărnise admirația tuturor, iar Președintele Uniunii Avocaților, av. Dem. Dobrescu, îl dădea ca exemplu pentru celelalte barouri, iar decanul Dem. Stoenescu era văzut drept un viitor președinte al Uniunii.

Avocații doljeni au trecut prin aceleași momente grele și evenimente ca și ceilalți confrați, care au schimbat pentru totdeauna destinul avocaturii românești, precum românizarea barourilor, care a încins spiritele în Adunarea Generală din 7 februarie 1937, când se adoptă moțiunea *numerus nullus* ori formarea Grupului Avocaților Democrați (în fapt, comuniști) urmată de epurarea avocaților după 1945, mai ales cu ocazia punerii în aplicare a Legii nr. 3 din 17 ianuarie 1948 pentru desființarea Barourilor și înființarea Colegiilor de Avocați din România.

Toate acestea sunt doar câteva pagini din istoria Baroului Dolj și care, în ciuda vremurilor uneori nu tocmai potrivite, ne dovedesc bogăția sufletească a oamenilor care au slujit această profesie, îndemnându-ne să le

cinștim memoria și faptele, cu dorința de a întări astfel legătura cu viitorul profesiei noastre

Un reper inconfundabil în viața cotidiană a Craiovei

Baroul Dolj reprezintă o structură profesională solidă, un reper inconfundabil în viața cotidiană a Cetății Băniei, o entitate care s-a afirmat de-a lungul timpului prin implicarea sa constantă atât în societatea civilă, cât și în apărarea cauzelor cetățenilor.

De-a lungul istoriei, Baroul Dolj a reprezentat un reper al avocaturii din România, în jurul căruia au gravitat personalități marcante, tradiție care onorează avocații doljeni și îi obligă să se dedice menținerii acestui prestigiu.

În timp, rolul barourilor s-a modificat, căci am putea spune că scopul acestora este de apărare a drepturilor prevăzute în legislația națională, în tratatele și convențiile internaționale la care România este parte, precum și de promovare a intereselor profesionale, economice, sociale, culturale și sportive ale membrilor acestora. „Aceasta este definiția legală a sindicatului, dar perfect valabilă și pentru noi, așa încât nu greșim când spunem că baroul este sindicatul avocaților. Baroul și decanul trebuie să fie mult mai interesați de apărarea drepturilor confracților, de interesele economice ale acestora, și să creeze o stare de colegialitate, un spirit care să genereze încredere!”, mărturisește astăzi decanul Baroului, av. Lucian Săuleanu (foto).

În privința creșterii rolului Baroului Dolj în societatea craioveană ca și mijloc de promovare a intereselor avocaților amintim câteva din inițiativele ultimilor ani:

- donații de carte juridică către Biblioteca Publică de Drept, Filiala Bibliotecii Moldovei B.P. Hașdeu din Chișinău sau către Uniunea Avocaților din Republica Moldova în cadrul campaniei „Carte juridică pentru Republica Moldova”;
- donație de fonduri pentru reconstruirea Casei Memoriale Iuliu Maniu și pentru achiziționarea sculpturii lui Constantin Brâncuși, „Cumînțenia Pământului”;
- semnarea, în 2018, a Acordului de înfrățire între Baroul Dolj și Baroul Chișinău cu scopul consolidării legăturilor dintre cele două barouri și promovării valorilor și intereselor profesionale comune, în vara anului 2019 desfășurându-se, pe parcursul a două săptămâni, Școala de Vară „Nestor Craiovescu”;
- acordarea Premiului „Avram Iancu” unor personalități ale avocaturii, amintind în acest sens pe confracții către care s-a îndreptat acest premiu în

ultimii ani: Gheorghe Piperea (2016), Valeriu Stoica (2017), Călin Zamfirescu (2018), Daniel Fenechiu (2019);

- organizarea ședinței Comisiei Barourilor Est-Europene din cadrul F.B.E. din 5 mai 2017 și Conferinței internaționale profesionale „Independența avocaților” din 6 mai 2017, la care au participat reprezentanți ai barourilor din Albania, Bulgaria, Germania, Grecia, Luxemburg, Republica Moldova, Polonia, Serbia și România;
- editarea unui album de prezentare a Baroului Dolj, ediție bilingvă română/engleză, conținând, pe lângă o scurtă istorie, activitățile principale desfășurate de avocații doljeni;
- înscrierea Bibliotecii Baroului Dolj de către Biblioteca Națională a României ca „Bibliotecă Specializată” în Sistemul Național de Biblioteci, în Catalogul Structurilor Infodocumentare din România (CASIDRO) și refacerea Cărții de Aur a Bibliotecii Baroului Dolj;
- editarea unor lucrări privind istoria Baroului Dolj: *Istoria Baroului Dolj de la 1864-1928*, scrisă de avocat

George Demetrescu Miulescu și reeditată în anul 2015; *Istoria Baroului Dolj în evenimente 1911-1957*, Editura Universul Juridic, 2015; *Congresul avocaților din Craiova, 1928*, Editura Universul Juridic, 2017; *Istoria Baroului Dolj 1928-1948*, Editura Sitech, Craiova, 2018;

- reflectarea în presa locală și pe portalurile juridice a activităților avocaților doljeni.

„Recâștigarea respectului cuvenit nu va fi posibilă fără afirmarea constantă și fermă a drepturilor noastre, singura opțiune pentru ca profesia de avocat să fie apreciată ca importantă și indispensabilă actului de justiție, iar avocații să fie considerați parteneri ai actului de justiție”, completează Mihai Dragoș Nicu (foto), prodecanul Baroului Dolj. Consiliul Baroului Dolj s-a implicat activ în sprijinirea avocaților doljeni atât prin organizarea unor evenimente profesionale, dar și prin acțiuni concrete de apărare a prestigiului profesiei, câteva acțiuni considerându-le relevante:

- Proiectul European „Cross-Border Partnership for Training and Labour mobility

in the Juridical field”, proiect implementat în parteneriat cu Baroul Vidin (Bulgaria), Baroul Dolj beneficiind în anul 2017/2018 de o finanțare de peste 274.000 euro;

- Asigurarea unor servicii logistice juridice (acces la programe legislative, doctrină și jurisprudență);
- Lansarea unei noi interfețe pentru website-ul Baroului Dolj, inclusiv pentru accesarea acestuia de pe telefoanele mobile, transmiterea constantă de informații pe newsletter și crearea unui grup pe rețele de socializare cu scopul informării eficiente a avocaților și menținerii unui grad ridicat de transparență în activitatea baroului;
- Organizarea conferințelor de specialitate în parteneriat cu Facultatea de Drept din Craiova în *Aula Magna*, precum și organizarea activităților culturale, sociale, sportive, toate acestea ridicând gradul de coeziune în interiorul profesiei, dar și vizibilitatea în comunitatea locală;
- Apărarea și protejarea onoarei și demnității profesiei

de avocat, prin organizarea în mod constant a „Zilei Europene a Avocatului”, redactarea unor memorii, dar și prin luarea unei poziții ferme în mass-media audio-vizuală;

- Preocuparea constantă a Baroului Dolj de apărare a profesiei, în special cu privire la fenomenul exercitării fără drept a profesiei de avocat, menționând în acest sens campania „Verifică pe mâna cui te lași!” sau zecile de plângeri formulate împotriva persoanelor care exercită fără drept avocatura;
- Organizarea unor întâlniri periodice cu avocații la sediul baroului pentru discutarea problemelor din activitatea curentă, atât cu avocații înscriși în SAJ, dar și cu restul confrăților care consideră oportune astfel de întâlniri trimestriale, în contextul în care Adunările Generale sunt dedicate activității organelor de conducere ale profesiei.

Baroul și avocatura au un rol din ce în ce mai important în societatea românească; baroul nu este o simplă organizație profesională, iar avocatura nu este o simplă profesie care să se limiteze la apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și cetățeanului. Rolul avocaturii este de consolidare a democrației, de apărare a valorilor acesteia. Într-o societate care are la bază respectul față de justiție, avocații au un rol special. Avocatul trebuie să pledeze pentru libertate, transparența procedurilor judiciare și să vegheze la respectarea principiilor statului de drept.

Baroul Gorj - Între tradiție și modernitate

Deși nu suntem în posesia unui document care să ateste pentru prima dată existența Baroului Gorj ca instituție, este evident că și această organizație a fost înființată în baza Legii din 6 decembrie 1864 pentru constituirea "Corpului de Avocați", lege potrivit căreia în capitala fiecărui județ, unde numărul avocaților înscrși în tablou era de cel puțin 10, se forma un consiliu de disciplină.

O astfel de concluzie este una întemeiată din moment ce prima judecătorie la nivelul județului Gorj a luat ființă în anul 1831, cu sediul în Târgu-Jiu, fiind de neconceput faptul că putea exista o instanță fără a i se alătura și o organizație funcțională de avocați. Printre personalitățile marcante ale vieții juridice și politice din România, trebuie să amintim pe Toma Cămăreșescu, Grigore Iunian și Gheorghe Tătărăscu, foști avocați înscrși în Baroul Gorj. Și avocatura din Gorj a trecut prin multe încercări, documentele atestând că după epurările politice, în luna mai a anului 1950, în cadrul Colegiului de Avocați Gorj figurau un număr de 15 avocați, după ce într-o fotografie de grup cu avocați din Baroul Gorj apar un număr de 32 de avocați.

În baza noii organizări administrativ - teritoriale a țării

și a modificărilor constituționale, pe lângă celelalte instanțe din noul creat județ Gorj, s-a înființat și Judecătoria Tg. Jiu. În competența judecătoriilor, ca instanțe de fond, a fost dată soluționarea tuturor pricinilor, în afara celor date prin lege în competența altor instanțe (la acea dată puține la număr). Pentru judecătorie se crea astfel competența generală în soluționarea cauzelor de fond, aceasta fiind regula, dispozițiile derogatorii fiind puține la număr. În aplicarea dispozițiilor cuprinse în Legea nr. 59/1968 privind activitatea comisiilor de judecată, judecătoria soluționa, în ultimă instanță, plângerile îndreptate împotriva hotărârilor pronunțate de acestea, în cauzele, nu puține la număr, date în competența lor.

Cauzele erau soluționate în complet de judecător unic sau

în complete de doi judecători, în funcție și de complexitatea lor. Judecătorii erau aleși în prima sesiune a Consiliilor populare județene, la propunerea Ministerului Justiției, pe o perioadă de 4 ani. La soluționarea litigiilor de muncă participau și asesorii populari, aleși și ei de consiliile populare județene, tot pe o perioadă de 4 ani. Rolul lor era, de acum, mult diminuat. Se poate spune că experiența în activitatea productivă a acestora era folositoare judecătorilor pentru cunoașterea specificului muncii în anumite unități economice. Judecătoria Tg. Jiu și-a început activitatea la 17 febr. 1968, preluând-o de la fostul Tribunal Popular Raional Tg-Jiu. Teritorial, competența sa era însă cu mult mai mare decât fusese cea a celorlalte instanțe. În raza sa de competență teritorială se aflau 59 comune.

După intrarea în vigoare a H C M nr. 112/1977, numărul comunelor din raza de activitate a acestei instanțe s-a redus la 36, rămânând astfel până în 1991. Reducerea numărului comunelor s-a făcut prin desființarea unor comune ca unități administrativ - teritoriale și transformarea lor în sate.

Începând cu anul 1995, prin noua Lege de organizare și exercitare a profesiei de avocat, Baroul Gorj are 4 birouri la nivel teritorial (Târgu-Jiu, Novaci, Târgu-Cărbunești și Motru), existând spații corespunzătoare pentru avocați doar la nivelul a 3 dintre acestea, mai puțin la Judecătoria Motru, pe lângă fiecare dintre aceste instanțe fiind organizat serviciul de asistență judiciară.

La momentul actual, în Baroul Gorj figurează pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei un număr de 388 avocați, dintre care 243 avocați activi și 145 incompatibili și suspendați. Conducerea Baroului Gorj se realizează de către Adunarea Generală a Baroului, care se întrunește anual și este formată din toți avocații activi înscrși pe tabloul avocaților, dintr-un consiliu format din 11 avocați consilieri și decan. Decanul Baroului Gorj este av. Florin Homescu, aflat la cel de al doilea mandat consecutiv.

Secvențe de istorie a Baroului Olt

de Av. **DĂNUȚ-RADU ȚULUCA**, Decanul Baroului Olt

Pe drept cuvânt, se spune că pentru a înțelege viitorul, trebuie mai întâi să ne cunoaștem trecutul. Multe împrejurări au făcut ca, în arhiva corpului de avocați din Olt să nu se găsească prea multe indicii referitoare la "povestea" acestui barou la începuturile sale. Dar câte ceva se poate spune aici, pe scurt.

Ca să putem cunoaște starea Baroului Olt, este nevoie să cunoaștem care era starea generală a profesiei de „avocat” în țară în acele vremuri. În lipsa unei legi organice, care să stabilească anumite condiții pentru cei ce voiau să profeseze avocatura, oricine voia și se simțea în stare, putea să fie avocat sau, în limbajul vremii, „vechil”. Nu se cerea nici un studiu și nici un titlu, cum nu se cerea nici pentru judecători, care erau numai boieri, numiți de Domn. Domnul Ipsilante, în condicta sa din 1786 și domnul Caragea Vodă, în „Legiuirea de la 1817”, hotăra anumite reguli pentru avocați.

Astfel, avocații (vechilii) se recrutau mai cu seamă la începuturi dintre foștii boieri

judecători. La 1830, Regulamentul Organic a adus oarecare începuturi de organizare pentru avocați. Astfel, art. 224 din Regulamentul Organic prevedea că pentru înlesnirea părților în afacerile de judecată, „stăpînirea să rânduiască un număr de avocați”, iar prin art. 225 din același Regulament Organic, se prevedeau condițiile de admisibilitate. Marea majoritate a avocaților era formată din foștii judecători de la judecătorii, divanuri sau din angajații acestor instituții. Ca în toată țara, și în Baroul nostru o asemenea stare de lucruri trebuie să fi fost.

În arhiva studiată au rămas puține indicii despre „antemergătorii” profesiei noastre în Olt. Aceasta cu toate că regiunea Olt a avut onoarea de a da, de-a lungul vremii, cele mai multe titluri de profesioniști din profesia de avocatură. Pe tabloul de avocați al Tribunalului Olt îl regăsim pe P. I. Mănăilă, cel care în anul 1875 a cerut mutarea în Baroul Dolj, datorită stabilirii definitive cu domiciliul în orașul Craiova.

În anul 1864 s-a înființat instituția Avocaturii Statului, cu rolul de a apăra interesele statului în cazurile litigioase ivite între particulari și instituții de stat. În anul 1881, avocatul

statului pentru județele Romanați-Olt era R. Părvulescu. În perioada 1884-1889 avocat al statului pentru Olt-Vâlcea era d-nul Muloianu, iar în perioada 1895-1896, apare menționat A. Bottea, avocat al statului pentru județul Olt. În anul 1908 este angajat un avocat pentru județul Olt căruia i s-a dat ordin să preia de la Roșiorii de Vede arhiva pe anii 1905-1908. Instituția nu a avut sediu propriu, iar numărul personalului era redus - un avocat și un copist sau secretar. Instituția a funcționat până în anul 1949

Alt reprezentant de seamă al profesiei de avocat la începuturile sale și membru în Corpul de avocați al Districtului Olt a fost și G.I. Peșiu, acesta obținând titlul de avocat în mai 1872, prin certificatul emis de Tribunalul Olt cu nr. 7040. Mai amintim în acest sens și pe Gheorghe Frumușanu, Statie T. Ionescu, I. Trandafirescu, Ion C. Bolintineanu, D. I. Arastasescu, Constantin Iliescu, Ion Dumitrescu, N. M. Frățescu, Ion Stoicescu.

Izbucnirea războiului mondial din 1916-1918 a influențat viața Corpului de avocați din județ. Astfel, mai toți tinerii avocați din Baroul Olt erau concentrați în unități militare. Decretarea mobilizării a

însemnat ca aproape trei sfertul din avocați să imbrace haina militară, în calitatea lor de ofițeri în rezervă. În această perioadă, activitatea judecătorească a fost cât se poate de redusă, judecându-se doar procesele în care părțile erau prezente.

Din acest motiv, activitatea în Barou a fost complet redusă în timp, însă după terminarea războiului viața Corpului de Avocați a reintrat în normal. Trebuie menționat faptul că în orașul Slatina, în perioada 1930-1945, majoritatea primarilor orașului au fost avocați ai Baroului Olt (27 ianuarie – 16 februarie 1938, președinte Comisie Interimară; 7 iulie 1941 – 28 octombrie 1944, primar - avocat Corneliu I. Gornescu, 16 februarie – decembrie 1938, primar-delegat, avocat și fost președinte al Tribunalului județului Olt - Smarandache Cconstantinescu), tradiție care s-a păstrat și în prezent (actualul primar al Slatinei este d-nul avocat Emil Moț, din Baroul Olt).

Profesia de avocat s-a dezvoltat permanent, atât din punct de vedere funcțional, cât și organizatoric, ajungându-se ca în zilele noastre Baroul Olt să numere 317 avocați definitiv activi și 5 avocați stagiați.

Baroul Mehedinți - peste 100 de ani de tradiție în apărarea clienților din regiune

de av. **DĂNUȚ ALEXANDRU ROLEA**, decanul Baroului Mehedinți

Unele cerințe impuse celor ce desfășurau activități de apărare sau de reprezentare au existat încă înainte de anul 1831 (Ipsilanti, Caragea). Aplicarea Regulamentelor Organice în Țara Românească începând cu anul 1831 a marcat debutul înființării unor instanțe judecătorești județene, de sine stătătoare, inclusiv în județul Mehedinți. În acest context, instituția de apărător s-a născut și dezvoltat paralel cu cea de judecător. Pentru Mehedinți, putem exemplifica cu personalitatea marcantă a juristului și omului politic Miculescu, al cărui palat din orașul Turnu Severin a fost cumpărat la începutul secolului XX și amenajat, devenind Palatul Justiției județene și locul de desfășurare a activității de apărare a justițiabilului.

Cadrul legal al înființării Barourilor în România îl reprezintă legea din 1864 a domnitorului Alexandru Ioan Cuza (Legea 273 din 18 decembrie 1864 pentru constituirea corpului de avocați). Ca element de culoare, la 29 dec. 1864 s-a dat legea privind portul de uniformă de către avocați.

După 1864 au început să se constituie barourile ca formă de organizare a corpurilor de avocați, cu reguli privind intrarea în clasa avocaților, perioada de stagiu, răspunderea disciplinară. Aceste reguli au fost dezvoltate și întărite printr-o lege din 1907, privitoare la creșterea exigenței în îndeplinirea obligațiilor profesionale, cu accent pe pregătirea avocaților stagiați. Tabloul din 1939 al avocaților

din județul Mehedinți menționează numele avocatului Toma Constantin, înscris în barou în anul 1905 (document din Arhivele Statului – județul Mehedinți).

Legea 610 din 21 februarie 1923 a adus noi modificări activității desfășurate de barouri, permițând, pentru prima dată, accesul femeilor în barouri, creându-se Uniunea Națională a Avocaților din România.

Arhivele Statului (Mehedinți) dețin documente ce atestă adeziunea avocaților din Baroul Mehedinți la greva generală a avocaților din 12 mai 1925, cu 27 voturi pentru și 5 voturi împotriva. La greva generală din 12 ianuarie 1926, adeziunea avocaților mehedințeni a fost hotărâtă în unanimitate.

În paralel cu lupta avocaților mehedințeni pentru îmbunătățirea actului de justiție, s-a desfășurat în Turnu Severin procesul răsănător al lui Corneliu Zelea Codreanu, acuzat de uciderea prefectului poliției lași (1924). Procesul s-a terminat cu achitarea acuzatului.

Zbuciumul politic a afectat din plin activitatea avocaților din Mehedinți. Există documente din 1932 prin care avocatul

Mihail Macovei a protestat contra arestării ilegale a sa și a altor patru avocați din Barou. În perioada interbelică s-au remarcat, ca autorități locale în domeniu, avocații: Constantin Ristici, Chivu Alcibiade, Mihail Macovei, Corneliu Rădulescu, Vasile Cameniță, N. Surdulescu, Ion Mihail, Gheță Sever. Regăsim ca document Statutul Casei Speciale de Pensuni și Ajutoare a Asociației Avocaților din Baroul Mehedinți, înființată în 22 dec. 1931. Se confirmă faptul că Baroul Mehedinți funcționa în sediul Palatului Justiției din Turnu Severin de pe b-dul Carol I.

Documentele aflate la Arhivele Statului – județul Mehedinți – arată că Baroul Mehedinți avea în componență, conform tabloului avocaților 86 avocați definitive și 21 avocați stagiați în 1939, 90 avocați definitive și 19 avocați stagiați în 1941, pe când în 1944 figurau 81 avocați definitive și 30 avocați stagiați. După instaurarea regimului comunist, barourile de avocați au fost desființate prin Legea 3/1948, ocazie cu care s-a făcut o epurare politică masivă în rândul avocaților, inclusiv în județul Mehedinți. În locul

barourilor au fost înființate Colegiile de avocați. Colegiul Mehedinți a funcționat până în 1952, deși în anul 1950 s-a produs reforma administrativă a țării- crearea regiunilor administrative.

În anul 1952 a încetat activitatea Colegiilor de avocați ale județelor (Legea nr. 5 din 19 iunie 1952), înființându-se Colegiile de avocați ale regiunilor, Mehedințiul trecând în cadrul Colegiului regiunii Oltenia. Potrivit Decretului 281/1954, Colegiile de avocați au fost înlocuite de Birouri colective de asistență juridică. Decretul-lege nr. 90/1990 a adus modificări importante în ceea ce privește avocatura: Biroul colectiv de asistență juridică a județului Mehedinți a redevenit Baroul Mehedinți.

Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat a acordat barourilor o largă autonomie în cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România. În prezent, în cadrul Baroului Mehedinți există un număr de 789 avocați, din care 416 avocați definitivi, activi, 6 avocați stagiați și 367 avocați suspendați.

„Lucrul în echipă poate garanta realizarea proiectelor de dezvoltare a avocaturii vâlcene”

de Av. **NARCISA DUMBRĂVESCU**, Decanul Baroului Vâlcea

Baroul Vâlcea este un organism profesional ce cuprinde la acest moment 241 avocați, membri activi în exercitarea profesiei, organizați preponderent în cabinete individuale. Decanul și Consiliul Baroului Vâlcea manifestă un rol activ pe multiplele paliere de activitate, raportat la competențele pe care legea specială le conferă acestora, cât și la comunicarea și participarea efectivă în identificarea și rezolvarea nevoilor colegilor avocați. Convingerea mea este că, indiferent de poziția ocupată la un moment dat în cadrul Baroului, doar lucrul în echipă, conștiința comună, asumarea unor deziderate colective pot garanta realizarea proiectelor de dezvoltare a avocaturii vâlcene. Avocatura este o profesie nobilă, a cărei vechime, în ceea ce ne privește, se identifică întrucâtva cu istoria modernă a României, cu oamenii valoroși care i-au făcut cinste, profesând-o cu demnitate. Conținutul normelor ce o reglementează dar și exemplul personal al marilor oameni politici, literați, filosofi ce au profesat-o îmi creează convingerea și dorința de a nu lăsa avocatura doar la nivelul unei profesii respectabile, bine gândite, ci de a-i experimenta și descoperi continuu latura

vocațională, legitimând-o, în contextul actual, prin faptele avocatului – om de bună-credință, onest, înzestrat cu vocația dragostei de oameni. Schimbările din viața socio-economică, dar și provocările tehnologiei informatice, ne potențiază în dorința noastră de păstrare a prestigiului și respectului profesional, atât din partea mediului juridic, dar și a celui social. Pentru că ne interesează pregătirea permanentă a avocaților, ducem mai departe tradiția organizării conferințelor de pregătire profesională continuă. Conferințele organizate de Baroul Vâlcea în colaborare cu Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – Centrul Teritorial Craiova s-au bucurat de prezența unor invitați de marcă ai dreptului românesc, care au susținut prelegeri de înaltă ținută spre folosul tuturor participanților. Chiar pe data de 26 octombrie, anul acesta, am desfășurat seminarul cu tema „Transformări legislative în sfera justiției și a administrației publice”, cu o participare ce ne-a onorat: prof. univ. dr. Nicolae Popa, prof. univ. dr. Marin Voicu și prof. univ. dr. Verginia Vedinaș. Am organizat și conferințe/seminarii cu

participare internațională, în colaborare cu colegii noștri avocați din Baroul Pontoise (Franța), barou înfrățit cu Baroul Vâlcea. Dorim să ne implicăm și în formarea tinerei generații; ca atare, am derulat un program de educație juridică în școli, program pe care ne propunem să-l dezvoltăm. Activitățile s-au desfășurat atât în municipiul Râmnicu Vâlcea, cât și în alte zone ale județului (la Colegiile Naționale „Matei Basarab”, „Mircea cel Bătrân”, „Alexandru Lahovari”, Școala Gimnazială „Take Ionescu”, Școala Gimnazială nr. 13, Liceul Tehnologic „Nicolae Pleșoianu”, Școala cu cls. I-VIII „Spiru Haret”, Liceul „Gheorghe Surdu Călimănești”, Școala Gimnazială „Crețeni”), unde am abordat teme diverse, de interes actual. Ne dorim o societate sănătoasă sub aspectul cunoașterii și respectării normelor legale, iar implicarea noastră trebuie să se dovedească esențială în privința supravegherii educației juridice. Marcăm sărbătorile din viața breslei noastre, transformându-le în tot atâtea prilejuri de coeziune în cadrul comunității profesionale. Astfel, organizăm în fiecare an Balul Avocaților, Bal care în anul 2019 a sărbătorit cea de a 40-a ediție. De asemenea, anual, în preajma

zilei de 24 iunie, data la care sărbătorim „Ziua Avocatului”, organizăm manifestări care se desfășoară sub forma unor jocuri/competiții sportive (tenis de câmp, fotbal, șah). În fiecare an, în luna octombrie, sărbătorim „Ziua Europeană a Avocatului”, organizând seminarii cu teme precise. La finele fiecărui an „Serbarea de Crăciun” reunește deopotrivă avocații membri ai Baroului nostru, cât și familiile acestora. În calitate de decan al Baroului Vâlcea am încercat să particip, pe cât posibil, la activitățile organizate de alte Barouri pentru a întări relațiile profesionale și având credința fermă că numai uniți putem reapeza avocatura acolo unde îi este locul într-o societate cu o justiție liberă și independentă. În plus, am fost onorată să fac parte din comisia de redactare a „Codului Deontologic al Avocatului Român”, comisie înființată prin Hotărârea Consiliului UNBR. Așa cum, treptat, printr-un parcurs îndelungat, principiul moralității, proclamat de Socrate, a devenit conștiință generală, fără îndoială îmi exprim certitudinea că, în timp și cu implicarea tuturor colegilor, vom atinge finalitatea dorită, respectiv ca principiile morale să devină o conștiință civică.

Baroul Vâlcea – „frate” întru performanță cu Baroul Val d’Oise din Franța

de Av. **FLORIANA MARIN-VLĂDULESCU**, Prodecan al Baroului Vâlcea, Membru în Comisia Permanentă a UNBR

Baroul Vâlcea a dobândit o dimensiune internațională abia după 1990, prin înfrățirea cu Baroul Val d’Oise din regiunea pariziană, înfrățire care dăinuie și astăzi, fiind un model pentru alte barouri din țară și din străinătate.

În anul 1991, pe fondul entuziasmului stârnit de Revoluția din România, la inițiativa conducerii de atunci a *Conference de Battoniers* din Franța, un număr de 41 de barouri franceze și-a exprimat dorința de a se înfrăți cu un

număr identic de barouri din România, împrejurare în care Baroul Vâlcea, condus la acea vreme de av. Eugenia Pop, (decan iubit de colegi și apreciat instituțional), s-a înfrățit cu avocații din Pontoise.

Cu siguranță că această legătură s-a consolidat și datorită faptului că francezii au fost plăcut surprinși de faptul că există atâția avocați care vorbesc fluent limba franceză, ceea ce ne-a permis, în anumite cazuri, să transformăm această relație și într-o relație personală. De exemplu, fostul Decan Gilles Paruelle afirma la una dintre întâlniri că, împreună cu colega sa, Sylvie Barrateau, au venit în România de peste 40 de ori, ei nelipsind vreodată de la tradiționalul Bal al Avocaților, organizat de baroul nostru, ca și la seminarii, colocvii sau conferințe, dar ei fiind și gazde perfecte pentru avocații români.

La începutul relației, baroul francez a oferit burse de câte două săptămâni pentru avocații vâlceni, care au fost primiți în cabinete, au luat parte la ședințe de judecată, participând și la activități ale Baroului Pontoise, inclusiv la ședințele de consiliu.

Cât de benefică a fost această înfrățire o putem deduce din împrejurarea că au fost circa 20 de avocați care, de-a lungul anilor, au beneficiat de astfel

de stagii de pregătire, care ne-au ajutat enorm să înțelegem ce înseamnă exercitarea profesiei de avocat de o manieră independentă, în cabinete de avocat bine organizate și dotate.

Trebuie să preciez că eu, însămi, am beneficiat de o astfel de bursă, după care mi s-a acordat încă una a carei durată a fost de 4 luni de zile (costurile fiind suportate de Ministerul de Externe al Franței), în care am lucrat efectiv în câteva cabinete de renume, am participat la expertize, la proceduri de faliment ce vizau mari societăți comerciale; am reprezentat cabinetul în instanțe, unde mi s-a permis chiar să pledez în anumite cauze cu o miză mai mică și de o dificultate medie; am participat la audieri în faza de urmărire penală; am asistat la procese penale, civile și administrative, luând astfel cunoștință în mod direct cum funcționează sistemul judiciar francez.

A fost o experiență unică, de mare impact în dobândirea deplinei maturități profesionale, cât și întărirea

Încrederea în forțele proprii, această încredere decurgând din faptul că puteam înțelege limba și puteam efectua unele activități avocațiale cu destulă lejeritate, deoarece principiile dreptului românesc și francez au multe asemănări.

Mi-amintesc, de exemplu, faptul că la acea dată, av. Dominique Marcot, unul dintre pilonii înfrățirii dintre barouri, (prezent și la data de 8 octombrie 2019, la colocolviul organizat la Paris de către Conseil național de Barreaux și UNBR) avocat de o mare valoare profesională dar și umană, mi-a cerut să-l însoțesc la una dintre emisiunile de cultură juridică pe care le făcea pentru Canalul TF1, care se desfășurau sub forma unor procese simulate și la al căror final trebuia să opinezi care este soluția legală. Acesta a fost foarte mirat când nu doar că am „ghicit” soluția corectă, dar am și motivat de ce, tocmai mergând nu doar pe bunul simț juridic, dar și pe principiile generale asemănătoare ale dreptului.

Ulterior, colegii noștri francezi n-au ezitat să contribuie efectiv cu idei și observații privind dispozițiile Legii nr. 51/1995, pe marginea proiectelor acesteia având numeroase dezbateri, atât cu noi, cât și cu reprezentanții de atunci ai profesiei de avocat.

Înfrățirea a evoluat ulterior și s-a concretizat, la nivel național, în organizarea cursurilor „Universității de Toamnă”, în anii 1997-1998, la București, de către Uniunea Avocaților împreună cu conducerea de atunci a avocații franceze, unde au fost predate cursuri de către avocați francezi, cadre universitare, avocaților români. În calitatea mea de decan, în perioada 2003-2011 și apoi de prodecan al aceluiași barou, din 2011 până în prezent, m-am străduit să asigur dezvoltarea

permanentă a relațiilor dintre cele două barouri. Ele au evoluat de la vizite reciproce, cel puțin o dată pe an, la diverse activități de interes comun, dar și la evenimente, cum ar fi La Rentree du Barreau, pe care le-am onorat cu interes și plăcere. De-a lungul mandatului meu și ulterior s-au organizat numeroase seminarii, colocolvii, conferințe pe teme în comun agreate, care presupuneau o privire comparativă a legislației din perspectiva celor două țări. Aș aminti în acest sens conferința pe tema prevenirii

spălării banilor, cea referitoare la jurisprudența CEDO, independența avocatului și secretul profesional, L 'Avocat à l'Ere du Numérique" (martie 2019), organizate de Baroul Vâlcea, în colaborare cu INPPA Craiova și/sau INPPA București, apoi colocolviul din Franța sub titulatura „Quelle justice pour les mineurs?”, din iunie 2019, organizat de baroul francez, în care și eu am intervenit pe această temă, din perspectiva dreptului românesc, de la teorie la practică. Participarea Baroului Vâlcea la colocolviul franco-român, organizat în 8 octombrie 2019 la Paris, de către Conseil National de Barreaux și Uniunea Națională a Barourilor din România, prilejuit de celebrarea Zilelor francofoniei, onorată de Decanul Baroului Vâlcea, Narcisa Dumbrăvescu, și subsemnata, ca model de relație de înfrățire între barouri, ce durează de aproape 30 de ani, alături de Baroul Argeș, înfrățit cu Baroul Versailles.

Îmi exprim dorința, dar și ferma convingere, că aceste acțiuni vor duce la aprofundarea reciprocă a cunoștințelor de practică legală din cele două țări, la dezvoltarea de proiecte de interes comun, dar și la dobândirea unor alte dimensiuni ale profesiei de avocat, în raport de provocările ce stau în fața noastră în viitorul apropiat.

Încununarea acestui efort al meu a fost răsplătită, în decembrie 2018, când mi s-a conferit *Medalia Baroului Val d'Oise*, în semn de recunoștință pentru întreaga mea activitate, medalie înmănată de către Decanul Eric Bourlion, în prezența a sute de avocați, decani din întreaga Franță, judecatori, procurori, reprezentanți de marcă ai lumii juridice și alte înalte oficialități invitate, ceea ce m-a făcut să fiu mândră de baroul meu, căruia i-am și dedicat-o.

“**Încununarea acestui efort al meu a fost răsplătită, în decembrie 2018, când mi s-a conferit Medalia Baroului Val d'Oise, în semn de recunoștință pentru întreaga mea activitate, medalie înmănată de către Decanul Eric Bourlion**”

„Am remarcat creșterea nivelului serviciilor prestate de către executorii judecătorești”

Interviu cu **DRAGOȘ THEODOR IVANOVICI**, Vicepreședinte, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, Reprezentatul CEJ Craiova în Consiliul UNEJ

Executorul judecătoresc a fost investit de statul român să aplice legea și să urmărească ducerea la îndeplinire a dispozițiilor stabilite prin hotărâri judecătorești. Care ar fi principalele probleme în activitatea de zi cu zi a executorilor din CEJ Craiova?

Într-adevăr, statul român a delegat executorilor judecătorești o parte a puterii sale coercitive, în vederea punerii în aplicare a dispozițiilor cu caracter civil din titlurile executorii. Acestea pot consta nu doar în hotărâri judecătorești, dar și în alte dispoziții cu caracter executoriu emise de alte organe sau instituții sau chiar înscrisuri cărora legea le conferă, în anumite condiții, putere executorie. Se spune că executarea silită este a doua parte a procesului civil. Problemele întâlnite în activitatea de zi cu zi a executorilor judecătorești sunt, pe de o parte, cele generale ale societății noastre (instabilitatea legislativă,

indisciplină juridică, respect insuficient pentru autoritate), iar pe de altă parte cele specifice profesiei, legate de

instrumentele pe care executorii judecătorești le au la dispoziție în vederea exercitării profesiei,

actualizarea și corelarea dispozițiilor legale specifice, solvabilitatea debitorilor, aspecte fiscale etc.

În vederea eficientizării activității, la nivelul UNEJ se fac în permanență demersuri în vederea stabilirii unor modalități de colaborare cu instituțiile cu care executorii judecătorești interacționează, în special cu cele care furnizează informațiile necesare urmării silite. În acest sens, au fost încheiate protocoale de colaborare cu DRPCIV (Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor), informațiile despre autoturismele deținute de debitorii fiind obținute imediat după ce s-a făcut interogarea bazei de date; tot astfel, a fost încheiată și recent mult îmbunătățită colaborarea cu Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date care, prin platforma DEPABD, furnizează informații referitoare la debitorii în termen de maxim 24 de ore, iar în cazuri urgente chiar și pe loc. De asemenea, există relații de colaborare cu ANAF în vederea obținerii informațiilor referitoare la potențialii terți popriți, iar din acest punct de vedere vă pot spune că sunt în plină desfășurare discuțiile dintre UNEJ și Ministerul Finanțelor Publice pentru stabilirea unei relații de colaborare care să faciliteze identificarea rapidă a patrimoniului debitorilor pe întregul teritoriul României.

În prezent, sunt peste 60 de birouri de executori judecătorești în CEJ Craiova. Câți angajați își desfășoară activitatea în aceste birouri și cum apreciați nivelul de competiție / concurență dintre aceștia?

În concret, Camera Executorilor Judecătorești de pe lângă Curtea de Apel Craiova are 76 de membri. Dintre aceștia, sunt activi în aria noastră de competență teritorială 70 de executori judecătorești, plus încă doi care fac parte din alte Camere și care însă profesează în circumscripția Curții de Apel Craiova în baza unor asocieri cu membri ai CEJ Craiova. Toți aceștia își desfășoară activitatea în cadrul a 65 de birouri individuale sau asocieri profesionale. În cadrul acestor forme de exercitare a profesiei sunt angajate mai multe persoane care îi ajută pe executorii judecătorești să își desfășoare activitatea, numărul salariaților variind în funcție de numărul executorilor care profesează în respectivul birou, volumul de muncă și modul de organizare în cadrul fiecărui birou ș.a. Spre exemplu, în biroul în care îmi desfășor activitatea alături de asociata mea, sunt angajați 10 salariați și avem relații de colaborare cu mai mulți experți sau specialiști în diferite domenii.

Nu pot spune că există o competiție între executorii judecătorești, dar este evident că există concurență, ca în oricare domeniu liber-profesionist. Mă bucur să spun că în cadrul CEJ Craiova nu au fost înregistrate sesizări pentru concurență neloială. Clienții-creditori sunt liberi să aleagă un executor judecătoreesc sau altul în funcție de propriile criterii. Ca și în cadrul altor profesii liberale, unul dintre efectele acestei concurențe este creșterea nivelului serviciilor prestate de către

executorii judecătorești. În egală măsură, în țară nu sunt puține cazurile în care au fost formulate cereri de suspendare din profesie, una dintre cauze fiind volumul mic sau neprofitabil al activității desfășurate, al numărului de dosare de executare înregistrate.

Aceste diferențieri sunt date și de zona geografică în care își desfășoară activitatea fiecare executor judecătoreesc. Pentru acest motiv, forma actuală a Codului de procedură civilă conferă competență teritorială executorilor judecătorești în toată circumscripția Curții de Apel din care fac parte. În cazul CEJ Craiova, vorbim de județele Dolj, Olt, Gorj și Mehedinți. Având competență teritorială largită (în reglementările anterioare competența era limitată doar la un județ și chiar la nivel de judecătorie), se estompează diferențierile cauzate de puterea economică a fiecărei zone.

În ultima perioadă se observă o evoluție a reglementărilor legale orientate spre debitor. Cum afectează acest fenomen activitatea executorilor judecătorești?

Aș răspunde că, din păcate, aceasta ar cam fi orientarea. Iar eu cred că efectele nu sunt din cele mai fericite și se răsfrâng în primul rând asupra sistemului judiciar, a cărui stabilitate este pusă serios la încercare prin norme juridice care, de exemplu, încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii sau afectează drepturile și patrimoniul creditorilor.

În al doilea rând, astfel de reglementări afectează, așa cum am spus, creditorii dar și executorii judecătorești, care se văd obligați ca, după ce muncesc poate chiar și ani de zile într-un dosar de executare în vederea recuperării creanței și, implicit, a încasării onorariului de executare care este calculat prin raportare procentuală din creanță, să fie puși în imposibilitatea de a mai primi plata muncii lor. Mă refer aici, în mod special, la legea dării în plată nr. 77/20016. Dar nu aș vrea să comentez în acest cadru motivele pentru care cred eu că s-a ajuns la o astfel de orientare a legislației. Practic, a fost astfel încălcată interdicția muncii forțate, consacrată în mod explicit de articolul 42 din Constituția României.

Gradul de colectare a creanțelor la bugetul de stat este destul de redus. Considerați că ar fi benefic ca executorii judecătorești să se implice în acest proces?

Nu fac o comparație între eficiența unui executor judecătoreesc care funcționează în baza Legii nr. 188/2000 și cea a unui organ de executare fiscală care își desfășoară activitatea în baza Codului de procedură fiscală. Însă cred că este de notorietate faptul că, în general, sistemul privat este mai performant. Sunt de actualitate discuțiile despre lărgirea competențelor executorilor judecătorești prin includerea în sfera atribuțiilor lor a recuperării unor creanțe bugetare. Codul de procedură

■ INSTITUȚII

civilă a creat cadrul necesar și se așteaptă ca această nouă atribuție să fie dobândită prin modificarea Legii nr.188/2000 privind executorii judecătorești. Un proiect de modificare a legii noastre de funcționare se află în lucru la Ministerul Justiției.

Foarte multe firme care sunt executate silit apelează la procedura insolvenței. Ce șanse de recuperare sunt în această situație?

În conformitate cu dispozițiile legii privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, de la data deschiderii procedurii se suspendă de drept toate acțiunile judiciare, extrajudiciare sau măsurile de executare silită pentru realizarea creanțelor asupra averii debitorului. Această suspendare este eliminată doar în cazul în care dispăre, într-un fel sau altul, dispoziția judecătorului de deschidere a procedurii insolvenței. Totuși, printr-o OUG intrată în vigoare în octombrie 2018, s-a prevăzut posibilitatea executării silită pentru creanțele curente, adică pentru cele acumulate în timpul procedurii de insolvență, cu condiția să fie mai vechi de 60 de zile. Această modificare legislativă a generat multe discuții, fiind emise opinii atât pro, cât și contra posibilității de executare silită individuală în cadrul unei proceduri guvernate de principii consensualismului.

O mare problemă cu care se confruntă executorii judecătorești este vânzarea greoaie a bunurilor supuse executării silită. UNEJ a dezvoltat platforma online „Registrul electronic de publicitate a vânzării bunurilor supuse executării silită”. Cum a fost el primit de piață? Ce astfel de platforme mai au executorii la dispoziție?

Cred că problema dificultății de valorificare a bunurilor supuse executării silită nu mai este de actualitate, tocmai ca urmare a intrării în funcțiune a acestui Registru Electronic. Există și alte modalități de publicitate a licitațiilor organizate de executorii judecătorești, însă în mod cert acest registru este principalul instrument folosit de cei interesați să aducă bunuri urmărite silit. În prezent, se lucrează la perfecționarea acestuia de către specialiștii IT din cadrul UNEJ, funcționalitatea acestuia urmând a fi extinsă.

Aș mai putea adăuga că, în interesul soluționării dosarelor de executare, fiecare creditor sau executor judecătoresc poate folosi și alte mijloace de publicitate, evident cele mai des folosite fiind cele din mediul on-line. Spre exemplu, site-ul biroului meu are prevăzută posibilitatea de afișare a publicațiilor emise în cadrul dosarelor pe care le instrumentăm.

UNEJ a aderat la Protocolul de colaborare privind educația juridică în școli. Cum sprijină executorii din CEJ Craiova această inițiativă a Ministerului Justiției?

Așa este. Și executorii judecătorești participă la educația juridică în școli, alături de alți practicieni ai dreptului. Acțiunile se desfășoară în colaborare cu inspectoratele școlare județene. În cadrul acestui proiect sunt explicate elevilor principiile dreptului, normele care guvernează activitatea de executare silită, în general aspecte care țin de disciplină juridică și sancțiunile care intervin în cazul nerespectării legii din acest punct de vedere.

“**În interesul soluționării dosarelor de executare, fiecare creditor sau executor judecătoresc poate folosi și alte mijloace de publicitate, evident cele mai des folosite fiind cele din mediul on-line.**”

“**Potrivit legii, executorii judecătorești pot încheia diferite convenții de colaborare cu specialiști din alte domenii. Colaborarea cu alte profesii se manifestă însă în conformitate cu atribuțiile pe care le are fiecare și în considerarea intereselor legitime ale propriilor clienți.**”

În activitatea lor zilnică, executorii judecătorești din CEJ Craiova cooperează cu avocații, notarii, evaluatorii, precum și cu alte profesii liberale. Cum apreciați nivelul acestor colaborări?

Potrivit legii, executorii judecătorești pot încheia diferite convenții de colaborare cu specialiști din alte domenii. Colaborarea cu alte profesii se manifestă însă în conformitate cu atribuțiile pe care le are fiecare și în considerarea intereselor legitime ale propriilor clienți.

În afară de activitatea zilnică, astfel de colaborări se realizează și în cadrul conferințelor, fiind de notorietate cele organizate de Universul Juridic, precum și în cadrul manifestărilor științifice sub patronajul Facultății de Drept din cadrul Universității din Craiova, unde se abordează subiecte de interes comun.

Colaborarea cu alte profesii, nu numai dintre cele liberale, urmează a fi îmbunătățită prin apariția unor Ghiduri de bune practici, care sunt în curs de elaborare ca urmare a accesării de către UNEJ a unor fonduri europene. Un astfel de Ghid a fost elaborat chiar și de CSM și cuprinde secțiuni care se referă la colaborarea instanțelor cu executorii judecătorești.

În general, apreciez că există o bună colaborare cu celelalte profesii liberale, atât la nivel instituțional, cu precizarea că Președintele UNBR, domnul Traian Briciu, este un obișnuit atât al conferințelor care privesc executarea silită, cât și al stagiilor de pregătire profesională organizate de Centrul Național de Pregătire și Perfecționare a Executorilor Judecătorești, precum și în privința cooperării directe, în cadrul dosarelor de executare.

► Mircea Fica

„Curtea de Arbitraj Dolj are logistică pentru derularea optimă a procedurilor”

Interviu cu **SOFIA ELENA COZAC**, Președintele Curții de Arbitraj Dolj

Cum este organizată Curtea de Arbitraj Dolj? Ce condiții trebuie să îndeplinească o persoană pentru a se alătura corpului de arbitri?

Curtea de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a județului Dolj este o instituție independentă și permanentă de arbitraj, fără personalitate juridică, organizată și funcțională în conformitate cu Legea camerelor de comerț din România nr. 335/2007, având propriul Regulament de Organizare și Funcționare. Pentru a se alătura corpului de arbitri o persoană trebuie să formuleze o cerere scrisă, care să cuprindă declarația persoanei că a luat cunoștință de regulile de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj; Persoana nu trebuie să se afle în nicio situație de incompatibilitate, să aibă studii superioare juridice, o vechime în specialitate juridică de cel puțin 8 ani, să beneficieze de aprobarea Colegiului Curții de Arbitraj și de confirmarea Colegiului de conducere al Camerei de Comerț și Industrie a județului Dolj.

Câte dosare de arbitraj s-au soluționat în ultimii ani de către Curtea de Arbitraj Dolj?

În perioada 2014-2019 au fost soluționate 24 dosare. Numărul

de dosare este, din păcate, în scădere, dat fiind faptul că marii investitori în județul Dolj lipsesc. Companiile străine de asemenea sunt prea puțin prezente în zonă.

Ce fel de litigii s-au soluționat prin arbitraj, în general?

Litigiile soluționate pe calea arbitrajului sunt, în principal derivate din contracte comerciale de vânzare-cumpărare bunuri și servicii sau contracte de închiriere și privesc, în cele mai multe cazuri, sume neachitate de debitori în baza facturilor.

Care este ponderea litigiilor soluționate prin arbitraj ad-hoc, în ultimii ani?

Dar ponderea arbitrajelor soluționate prin echitate?

Nu au fost înregistrate astfel de dosare soluționate prin arbitraj *ad-hoc* și nici în echitate. Motivul principal este că arbitrajul instituționalizat este mult mai sigur, setează un cadru procesual clar, modalități eficiente de numire sau înlocuire a arbitrilor. De asemenea, putem vorbi de o jurisprudență în domeniu, la care arbitrii pot apela. Toate acestea lipsesc în cazul arbitrajului *ad-hoc*. În ceea ce privește arbitrajul în echitate, putem afirma că părțile preferă

o soluționare a disputelor în baza unor legi clare, acesta fiind un motiv pentru care se evită arbitrajul în echitate.

Cât de des au fost promovate acțiuni în anulare de către partea nemulțumită/părțile nemulțumite de sentința arbitrală?

În ultimii 5 ani, din 24 de dosare soluționate sunt 3 acțiuni în anulare, deci în aproximativ 10% din dosare. Cu toate acestea, au fost anulate sentințele arbitrale emise.

Există o bază de date pe care părțile o pot folosi cu privire la experții recomandați pe diferite discipline de Curtea de Arbitraj Dolj?

Experții care sunt utilizați de cele mai multe ori în procedura arbitrală sunt experți în drept (profesori universitari de la diverse universități naționale și internaționale) sau experți specializați, naționali sau internaționali. Dacă vorbim, de exemplu, despre un expert în domeniul aeroporturilor, numărul acestora este foarte redus. Experții utilizați în cadrul arbitrajelor sunt de multe ori experți care nu sunt judicari, dar au cunoștințe extinse în domeniul respectiv. De cele mai multe ori, arbitrajele presupun expertize sofisticate, în baza unor contracte speciale, cum ar fi contractele de antrepriză de tip FIDIC (Federația Internațională a Inginerilor Consultanți), iar experții judicari naționali sunt de multe ori depășiți de aceste contracte complexe, utilizându-se specialiști în domeniu.

Considerați că actualele dotări logistice sunt suficiente pentru o derulare a procedurii de arbitraj adecvată?

Curtea de Arbitraj Dolj oferă condiții logistice suficiente pentru derularea optimă a procedurilor arbitrale în cauză. Acest lucru este un avantaj pentru părți, acestea evitând cheltuieli substanțiale cu aspectele logistice.

► Mircea Fica

Modificările legislative neinspirat formulate au creat conflicte normative și dificultăți de interpretare

Interviu cu **CARMEN POPA**, Președinte UNPIR Filiala Dolj

Cum este organizată filiala UNPIR Dolj? Câți practicieni în insolvență activează în prezent în această organizație? Ce interes există din partea tinerilor pentru înscrierea în UNPIR Dolj?

Filiala Dolj a UNPIR are în prezent 131 de membri. Din punct de vedere administrativ, este condusă de un consiliu de conducere format din 5 membri, gestiunea este verificată de o comisie de cenzori formată din 3 membri ai filialei care sunt și experți contabili, iar pe lângă filială funcționează și instanța disciplinară ce soluționează plângerile disciplinare formulate împotriva practicienilor în insolvență din Dolj, Olt și Mehedinți. Interesul tinerilor pentru profesia de practician în insolvență a fost constant, însă pentru înscrierea la examen se cere o practică profesională anterioară, juridică sau economică, de cel puțin trei ani de zile.

Cel mai frecvent se înscriu la examen tinerii care au lucrat deja acești trei ani ca economiști sau juriști în cadrul unor societăți profesionale sau al unor cabinete individuale de practicieni în insolvență,

periodă de timp în care au avut posibilitatea dobândirii de cunoștințe aprofundate într-o materie care este pluridisciplinară și, prin aceasta, destul de dificilă. Cheia aprofundării materiei este o

bună înțelegere a fenomenelor economice, dar și cunoștințe serioase de drept, pentru că în insolvență se întâlnesc toate materiile: civil, financiar, fiscal, bancar, dreptul muncii, dreptul mediului.

Ați avut și aveți dosare importante de reorganizare, contribuind decisiv la continuarea activității societăților respective și la menținerea a numeroase locuri de muncă. Cum apreciați activitatea instanțelor judecătorești, a băncilor și a ANAF-ului în procedura insolvenței?

Statistic, reorganizările judiciare reușite care au condus la reinsertia debitorilor în mediul economic reprezintă circa 4% din totalul dosarelor de insolvență. Explicația este aceea că societățile au apelat la procedurile de reorganizare judiciară prea târziu, adică atunci când situația lor economico-financiară era deja compromisă. Asta s-a întâmplat în perioada imediat următoare crizei financiare din anul 2009. În ultimii doi ani, numărul dosarelor de insolvență nou deschise a scăzut semnificativ; vom vedea în viitor dacă antreprenorii au învățat lecția crizei economice prin care am trecut, dacă sunt mai prudenți și mai disciplinați financiar. Din punct de vedere al practicii judiciare nu sunt alte probleme decât cele legate de

modificările legislative, neinspirat formulate, care creează conflicte normative și dificultăți de interpretare. A existat în permanență tentația creditorului fiscal de a modifica legislația insolvenței și de fiecare dată s-au creat dificultăți de interpretare și de aplicare. De exemplu, ultimul act normativ adoptat în materie, OUG nr.88/2018, a condus deja la sesizarea ÎCCJ cu întrebări preliminare pentru lămurirea unor chestiuni de drept, precum și la sesizarea CCR cu excepții de neconstituționalitate.

Una dintre principalele probleme în procedurile de insolvență este legată de valorificarea bunurilor scoase la vânzare, de multe ori procesul de vânzare-cumpărare fiind blocat. Ce soluții au identificat practicienii în insolvență din cadrul UNPIR Dolj pentru simplificarea acestui proces?

Sunt două ipoteze posibile. Prima ar fi decizia creditorilor de a se valorifica bunurile la un anumit preț, care nu este validat de piață. Art. 156 din Legea nr.85/2014 prevede posibilitatea ca, la cererea lichidatorului judiciar, aprobată de judecătorul sindic, bunurile să fie valorificate conform Codului de Procedură Civilă, lege care permite vânzarea mai rapidă, cu scădere de preț. În practică însă sunt rare situațiile în care practicienii în insolvență nu țin cont de dorința creditorilor.

A doua ipoteză este aceea ca bunurile să nu prezinte nici un fel de atractivitate pentru piață și în acest caz nu există nici o soluție juridică.

Cum percepeți concurența existentă în prezent în rândul profesiei de practician în insolvență?

Ca efect al scăderii numărului de dosare de insolvență, concurența s-a intensificat. Însă practicienii în insolvență au în toate cazurile și o a doua, chiar și o a treia profesie și atunci centrul de greutate se mută în profesia unde este mai mult de lucru.

Vă așteptați să mai între în insolvență societăți mari? Ce sectoare economice sunt mai vulnerabile?

Analizele economice arată un grad de îndatorare ridicat, în special în cazul companiilor mari cu capital semnificativ sau majoritar de stat, unde nu s-a implementat un management performant. Decizia de intrare în insolvență va fi, cu siguranță, o decizie guvernamentală și nu îmi permit să speculez. În afară de asta, există un grad mare de îndatorare și în sectorul privat de tip antreprenorial, cu diferența că creditarea bancară a fost mult mai prudentă și îndatorarea s-a mutat pe creditul comercial, furnizor. Mi-e teamă că un posibil viitor șoc economic ar produce un efect de domino pe lanțul comercial, cele mai vulnerabile fiind întreprinderile mici și mijlocii.

Care sunt cel mai des întâlnite nemulțumiri ale clienților cu privire la mediul economic / financiar-fiscal din țara noastră?

Impredictibilitatea legislativă și birocrăția. Atitudinea de înstăpânire pe funcția publică și punerea contribuabilului într-o permanentă stare de inferioritate. Acestea sunt frustrările permanente!

Cum apreciați condițiile oferite investitorilor locali și străini de către administrațiile locale și de către Executiv?

Aceste condiții nu există. Atâta timp cât nu există autostradă sau cel puțin un drum expres care să lege Mehedințiul, Gorjul, Doljul și Oltul de celelalte zone de dezvoltare economică, atâta timp cât nu există parcuri industriale sau parcuri IT moderne, atâta timp cât avem deficit de forță de muncă, dar tolerăm asistarea socială în rândul persoanelor de 40 de ani, premisele de atragere a unor investiții sunt reduse spre zero.

► Mircea Fica

“
În ultimii doi ani numărul dosarelor de insolvență nou deschise a scăzut semnificativ, vom vedea în viitor dacă antreprenorii au învățat lecția crizei economice prin care am trecut, dacă sunt mai prudenți și mai disciplinați financiar.”

„Temele de pregătire continuă trebuie să urmeze îndeaproape specializarea avocatului”

Interviu cu prof. univ. dr. **DANIEL GHIȚĂ**, Directorul Centrului Teritorial Craiova al INPPA

Centrul Teritorial Craiova al INPPA (Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților) este unul dintre cele mai active din țară. Care sunt temele cele mai solicitate de către avocați pentru seminariile de pregătire profesională dedicate avocaților stagiați (formarea inițială) și avocaților definitivi (formarea continuă)?

Centrul Teritorial Craiova al INPPA urmărește să își îndeplinească misiunea pe care legea și regulamentele de funcționare i-au atribuit-o, respectiv asigurarea unui cadru adecvat pentru pregătirea inițială și continuă a avocaților în vederea dobândirii de către aceștia a competențelor profesionale necesare exercitării profesiei la standarde cât mai ridicate. Sub acest aspect, într-adevăr, Centrul Teritorial Craiova este un centru mare și activ, încercând, în colaborare cu barourile arondate, să faciliteze pregătirea și perfecționarea avocaților în proximitatea zonei în care își desfășoară activitatea profesională. De altfel, centrele teritoriale, așa cum au fost organizate și

așa cum funcționează, încearcă să aporie de avocat pregătirea profesională și să răspundă direct, nemediat nevoilor acestora de perfecționare. Centrele teritoriale sunt însă parte integrantă a INPPA, astfel încât pregătirea profesională, îndeosebi cea inițială, este unitară.

Cursurile urmate de avocații stagiați se desfășoară în conformitate cu un plan de învățământ aprobat la nivel central, iar durata acestora este aceeași pentru toate centrele. Tematica abordată în cadrul acestor cursuri este menită să asigure pregătirea de bază pentru un avocat stagiar în domeniile clasice cum ar fi dreptul civil, dreptul penal, dreptul procesual, dar și în domeniul dreptului european. Nu lipsesc din pregătire elemente de etică și de organizare ale profesiei de avocat, elemente de organizare a instanțelor judecătorești și a parchetelor, dar și discipline complementare, cum ar fi argumentarea juridică sau metodologia actului judiciar, prin care se urmărește dezvoltarea unor competențe specifice profesiei de avocat. De menționat că accentul

pregătirii avocaților stagiați nu se pune pe însușirea unor cunoștințe prin prelegeri sau cursuri, ci pe dezvoltarea unor abilități practice prin activități tutoriale în care sunt prezentate aplicații ori se discută problemele ridicate de avocați. În ceea ce privește pregătirea continuă – componentă extrem de importantă a activității INPPA – aceasta a constituit o preocupare majoră a Centrului Teritorial. Dacă pregătirea inițială este susținută de fluxul anual al tinerilor avocați intrați în profesie, formarea continuă trebuie accesată de toți avocații, avându-se în vedere prezumata nevoie de informare și perfecționare a oricărui avocat.

Pregătirea continuă s-a realizat prin organizarea de conferințe, colocvii și ateliere de lucru cu o tematică actuală și, credem noi, atractivă din punct de vedere al dezideratului informării și perfecționării avocatului. Aplicarea noilor coduri a constituit o temă recurentă a ultimilor ani, aspect firesc dat fiind impactul noilor reglementări în practica instanțelor. Marile conferințe organizate în parteneriat cu Facultatea de Drept a

Universității din Craiova și cu majoritatea barourilor arondate au abordat instituții juridice din domeniile de interes ale avocaților, respectiv dreptul civil, litigiile cu profesioniști, dreptul penal, dreptul administrativ, toate corelate cu aspecte practice din jurisprudența instanțelor române sau europene. Au existat și conferințe tematice consacrate problemelor de carte funciară, executării silite, dreptului bancar, dreptului penal al afacerilor, infracțiunilor economice, independenței avocatului, insolvenței, secretului profesional etc. Ateliere de lucru au fost focalizate pe o tematică restrânsă, dar de mare interes practic, cum ar fi revizuirea în procesul civil, modificările recente ale Codului de procedură civilă, aspecte de dreptul familiei, suspendarea actului administrativ, deontologia profesiei de avocat, neconstituționalitatea în Codul Penal și Codul de Procedură Penală ș.a. În general, avocații apreciază dezbaterile având ca obiect o problemă concretă, ce ține de domeniul în care ei profesează preponderent.

Aveți arondate barourile Argeș, Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Teleorman și Vâlcea. Ce strategii aveți în perioada următoare pentru dezvoltarea Centrului Teritorial Craiova al INPPA?

Așa cum spuneam, accentul trebuie pus pe dezvoltarea pregătirii continue, iar această activitate poate fi organizată eficient și dezvoltată numai prin strânsa colaborare dintre Centrul Teritorial și barourile arondate. Mai mult, dacă inițiativa unor mari conferințe, la care sunt invitați să participe avocați din toate barourile arondate, poate aparține INPPA, dimpotrivă, atelierele de lucru și dezbaterile tematice pot fi rezultatul inițiativei conducerilor barourilor sau chiar a avocaților, Centrul putând fi partener, coorganizator ori putând susține activitatea prin unii formatori ai săi. Acest lucru se întâmplă și în prezent, în privința majorității barourilor arondate. Pentru viitor, consider deosebit de importantă dezvoltarea activității de pregătire continuă, integrată într-un plan de pregătire și realizată într-un parteneriat între barouri și centrele teritoriale. Temele de pregătire continuă trebuie să urmeze îndeaproape specializarea avocatului, care, astfel, va fi interesat să acceseze formele de pregătire organizată.

Avocații sunt din ce în ce mai deschiși la soluțiile digitale care îi pot ajuta în activitatea de zi cu zi. Cum veniți în întâmpinarea lor (cursuri de IT etc.)?

Folosirea resurselor noilor tehnologii a devenit indispensabilă în activitatea avocatului, fie că menționăm aici numai tendința de constituire a dosarelor electronice, realizarea și transmiterea unor

cereri în format electronic ori accesul la informația de natură juridică sub forma unor baze de date.

Este adevărat că dezvoltarea abilităților în această direcție nu a fost urmărită în mod distinct în activitatea de formare oferită de INPPA, însă, de ce nu, poate constitui o direcție de perfecționare dacă există nevoie de pregătire în acest sens. În schimb, informatizarea activității avocatului a format obiect al unor colocvii ori ateliere de lucru. Apreciez că tehnologia informației poate fi utilizată și în activitatea de pregătire profesională, așa cum știm că se întâmplă deja în învățământul universitar. Astfel, poate fi facilitat contactul dintre formator și cursant.

“Folosirea resurselor noilor tehnologii a devenit indispensabilă în activitatea avocatului, fie că menționăm aici numai tendința de constituire a dosarelor electronice, realizarea și transmiterea unor cereri în format electronic ori accesul la informația de natură juridică sub forma unor baze de date.”

Ce echipă de formatori aveți în prezent? Ce condiții trebuie să îndeplinească o persoană care dorește să devină lector/formator al Centrului Teritorial Craiova al INPPA?

Centrul Teritorial Craiova al INPPA beneficiază de aportul unui corp de formatori specializați, care asigură, în primul rând, susținerea activității de formare inițială, precum și susținerea examenelor de absolvire a INPPA. Formatorii noștri sunt implicați și în formarea continuă, alături de alți avocați care nu dețin această calitate sau de cadre didactice universitare. În ultima perioadă însă, din motive obiective, numărul formatorilor la unele discipline s-a diminuat, devenind astfel necesară completarea

■ INSTITUȚII

corpului de formatori cu colegii noi. Condițiile în care un avocat poate deveni lector sau formator INPPA sunt prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare al INPPA și în Regulamentul cadru al centrelor teritoriale, existând și o hotărâre a Consiliului de Conducere al INPPA privind profilul formatorului. În principal, formatorul trebuie să aibă o serie de competențe teoretice și practice, precum și capacitatea de a aplica și transfera cunoștințe specifice profesiei de avocat. La aceste condiții adăuga pasiunea pentru practica dreptului și vocația de a împărtăși cunoștințele profesionale acumulate.

Codul deontologic al avocatului român stabilește principiile esențiale și regulile de conduită pe care avocatul trebuie să le respecte, atât în exercițiul profesiei de avocat, cât și în viața sa publică și privată. Cum apreciați nivelul de respectare a principiilor fundamentale ale profesiei de avocat?

Orice profesie juridică are un set de reguli de conduită ce impune un anumit model de comportament, atât în interiorul profesiei, cât și în viața socială, ceea ce face ca exigențele să fie mai mari decât în cazul altor profesii. La acestea se adaugă, așa cum știm, o serie de incompatibilități și interdicții. Avocatul este membru al unui corp profesional de elită, iar comportamentul său profesional și personal este extrem de vizibil și urmărit.

Profesiei de avocat îi sunt specifice o serie de principii care țin de natura ori chiar de esența profesiei. Astfel, principiul demnității, al onoarei și al probității ori principiul respectării confrăților și a tuturor persoanelor cu care avocatul intră în relații profesionale obligă mult un avocat sub aspectul conduitei sale. Dacă ar fi să citez din Codul de care vorbești, pentru a se bucura de încredere din partea clienților, a terțelor persoane, a instanțelor de judecată și a statului, avocatul trebuie să îndeplinească cele mai ridicate standarde de integritate morală. Respectarea unor asemenea standarde nu este ușoară, însă, cu toate acestea, din câte cunosc, nivelul de respectare este unul ridicat. Excepțiile nu caracterizează întregul corp profesional și, dacă au existat, organele profesiei nu au ezitat să le sancționeze.

Sunteți și Prodecan al Facultății de Drept a Universității din Craiova. Cum colaborează Facultatea cu instituțiile juridice locale și cu asociațiile profesilor juridice?

Colaborarea Facultății de Drept a Universității din Craiova cu profesiile juridice și cu reprezentanții acestora este excelentă. De altfel, acest aspect a constituit permanent o prioritate pentru conducerea facultății și pentru mine personal. Din perspectiva studentului, viitor profesionist al dreptului, este importantă cunoașterea fiecărei profesii juridice, iar aceasta se realizează prin stagiile de

practică desfășurate în parteneriat cu entități profesionale din domeniul dreptului.

În egală măsură, colaborarea se concretizează, așa cum am menționat, în organizarea constantă a unor manifestări științifice susținute de teoreticieni și de practicieni ai dreptului, care se încadrează în formele de pregătire continuă specifice fiecărei profesii. Important este că, de fiecare dată când a fost nevoie, cadrele didactice ale facultății au răspuns invitațiilor profesilor juridice de a participa la activitatea de pregătire continuă, iar profesioniștii ai dreptului au intrat pe porțile facultății pentru a susține, din punct de vedere practic, procesul de învățământ.

În relație specială cu Centrul Teritorial al INPPA, Facultatea de Drept din Craiova a sprijinit permanent pregătirea profesională și organizarea examenelor, prin asigurarea spațiilor necesare desfășurării acestor activități. De menționat este parteneriatul dezvoltat de Facultatea de Drept cu Baroul Dolj și cu Centrul Teritorial Craiova al INPPA, care, cred eu, este facilitat și de onoranta mea calitate, dobândită de curând, de membru al Consiliului Baroului Dolj.

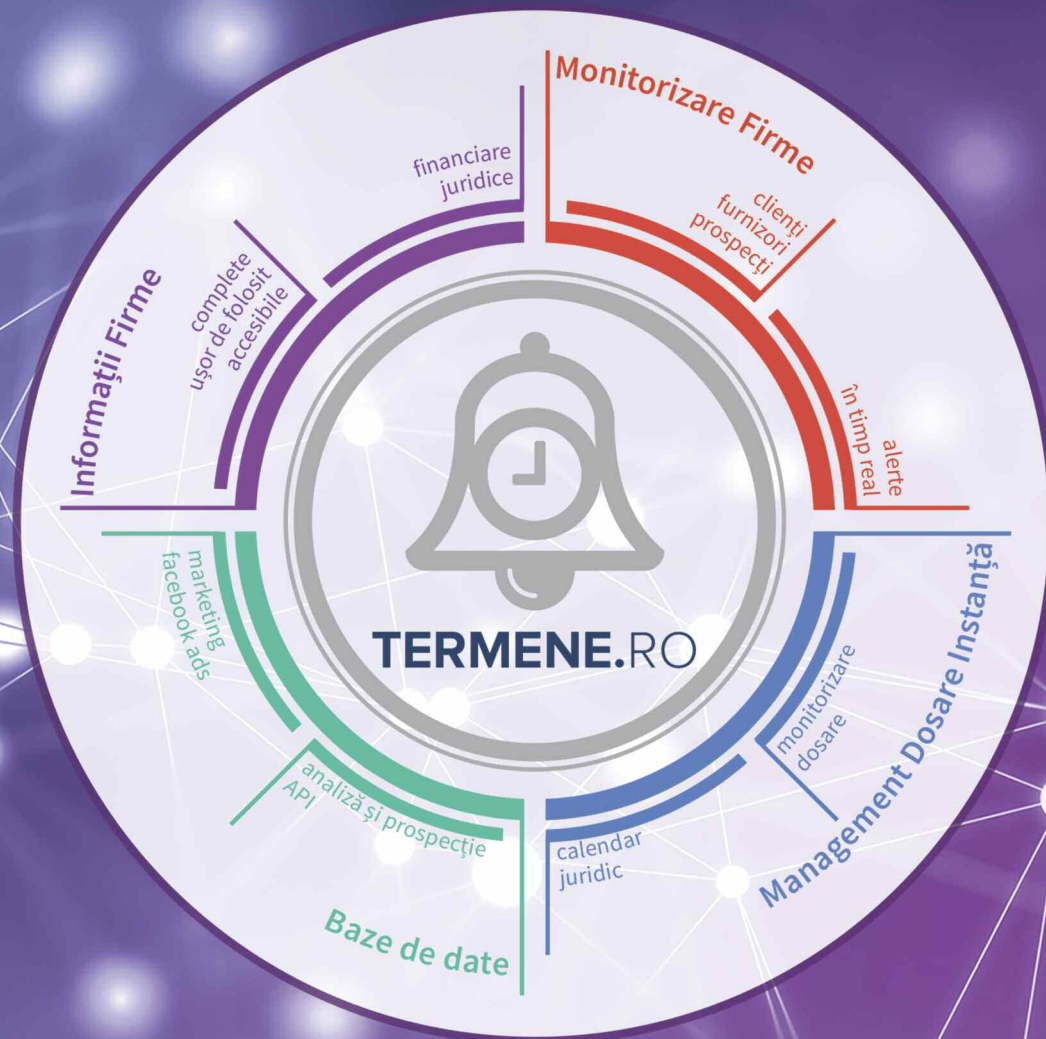
Ce rezultate au înregistrat absolvenții Facultății de Drept a Universității din Craiova care au dorit să intre în profesia de avocat, în ultimii ani? Cum a evoluat procentul de promovabilitate al celor înscriși la examenul pentru stagiar și la cel pentru

definitivat? Cât de dificile sunt examenele de primire în profesie, în opinia dumneavoastră?

Rezultatele examenului de intrare în profesia de avocat sunt publice. Absolvenții Facultății de Drept a Universității din Craiova au accesat permanent acest examen, cu rezultate bune și, în unele sesiuni, foarte bune. Promovabilitatea a cunoscut unele fluctuații în raport de modul de organizare a examinării, fiind cunoscut că dificultatea examenului a crescut în ultimii 10 ani. În prezent, desfășurarea examenului sub forma unui test grilă asigură gradul necesar de obiectivitate și de exigență pentru accesul într-o profesie importantă, așa cum este avocatura, chiar dacă, în general, examinarea de acest tip, atunci când constituie singurul criteriu de evaluare, nu este la adăpost de unele critici în ceea ce privește verificarea unor competențe specifice profesiei. Important este că Centrul Teritorial Craiova al INPPA are, în fiecare an, un număr important de cursanți pentru pregătirea inițială, putând astfel să își desfășoare activitatea în bune condiții. În ceea ce privește dobândirea calității de avocat definitiv, aceasta se realizează, în principal, prin promovarea examenului de absolvire a cursurilor INPPA. Avocații stagiați care au urmat cursurile Centrului Teritorial Craiova au promovat examenul de absolvire, aproape fără excepție, în ultimii ani.

► Mircea Fica

MANAGEMENT DOSARE ÎN INSTANȚĂ

Eficientizează-ți activitatea juridică prin TERMENE.RO

- Ai acces la un instrument unic pe piața din România prin care:
- ai o privire de ansamblu asupra dosarelor din portofoliul tău
 - gestionezi foarte simplu un număr mare de dosare
 - primești în timp real informații cu privire la modificările aduse acestor dosare
 - monitorizezi și exporti ușor datele de care ai nevoie

☎ 0344 803 100

✉ contact@termene.ro

www.termene.ro

Activismul juridic, o reinventare necesară

de av. **LUCIAN SĂULEANU**, decanul Baroului Dolj

Este o certitudine că importanța dreptului în viața cotidiană a crescut. Dreptul este mai complex ca oricând și mai omniprezent ca niciodată. Cantitatea de informație juridică a depășit orice altă categorie. În România, parcă mai mult ca oriunde. Asistăm la un curs intensiv, însă nu de drept, așa cum eronat s-a mai afirmat în spațiul public; ar fi fost bine, dar, din păcate, cursul este împotriva dreptului. Cazul Caracal o dovedește cu prisosință.

Asistăm la o „juridicizare” a societății, în care dezechilibrele sociale, economice, politice ne obligă din ce în ce mai des să recurgem la resorturile juridice, să investigăm bazele legale ale unor decizii care ne influențează viața, chiar din postura de simpli indivizi. Constatăm cât de obositoare au devenit temele majore, precum încălzirea globală, migrația, violențele de tot felul etc. Ele devin atât de redundante, încât aproape că nimeni nu le mai ia în seamă, se pierde empatia, iar manipularea subiecților face unori imposibilă înțelegerea deplină; exemplul Gretei Thunberg este grăitor.

Ce se întâmplă în România ultimilor ani

Apelez la spusele lui Umberto Eco, care sublinia că „În lipsa oricărui jalon de referință, totul se topește într-un soi de stare lichidă. Se pierde certitudinea dreptului (iar magistratura este percepută ca un dușman) și singurele soluții pentru un individ lipsit

de repere sunt apariția publică cu orice preț, apariția ca valoare”.

Avalanșa de atacuri la adresa justiției, de cele mai multe ori la adăpostul libertății de exprimare, a afectat nu numai imaginea, ci a sădit neîncrederea față de actorii vieții juridice și între actorii acestei vieți. Efectele directe au fost diluarea autorității și pierderea respectului cuvenit celor care înfăpuiesc justiția. Cu ușurință, s-a putut constata intenția de decredibilizare a justiției și actului de justiție.

Alimentarea constantă a mass-media cu informații din diferite procese și dezbateri zi de zi au condus la o erodare a imaginii actului de justiție în sine.

Telejustiția a creat confuzie cu privire la rolul și locul justiției într-un stat de drept. Cazul Caracal, pe lângă o soluție a autorității publice, demonstrează că s-a trecut la o fază nouă – procesul spectacol, un proces televizat, unul care aduce laolaltă într-un reality show personaje diverse... aproape că nu mai

știi exact unde se desfășoară, ce se întâmplă și ce se dorește. Tabloidizarea oricărui demers juridic este o realitate. Justiția a căpătat miză politică. Avem de a face cu o criză de identitate a sistemului judiciar, deopotrivă a profesiilor juridice. Poate stabilitatea legislativă în jurul unor coduri care au supraviețuit mai bine de un secol sau poate lipsa rețelelor de socializare care au permis exprimarea unor opinii privind actul de justiție ar putea explica statutul profesiilor dreptului acelor vremuri. Evoluția legislativă nu mai este predictibilă odată ce nu mai prevalează logica juridică, ci eficiența mijloacelor prin care se promovează un discurs combativ, l-aș numi al urii. Așa cum mass-media nu difuzează cu precădere știri pozitive, nici mediul juridic nu este zugrăvit în astfel de culori. Important este să se transmită pe posturile TV declarațiile politicienilor privind plângerile penale formulate împotriva celorlalți, să fie evidențiat ping-pongul celor care participă la des-întâlnitele

conflicte de ordin constituțional. Tot acest spectacol are un singur pierzător. Pe acest fundal, al disprețului față de justiție, și în actualul context al situației internaționale apare un risc pentru securitatea cetățenilor, acela ca acestora să le fie restrânse drepturile. Miza este foarte importantă pentru societate. Așa stând lucrurile, este cazul să ne punem multe întrebări privind rolul juristului în societate, care mai este funcția dreptului în societatea democratică, dar mai ales dacă avem de a face cu o diminuare a rolului celor care s-au dedicat profesiilor juridice și chiar cu atacuri la adresa acestora. Mai exact, alegerea acestui subiect a fost determinată de ceea ce aș numi *atentat la prestigiul și rolul profesiilor juridice*. Un astfel de subiect cred că interesează un student la drept și deopotrivă un profesionist, fie el judecător, avocat sau procuror, fie notar, executor sau consilier juridic.

Se impun câteva clarificări terminologice

Nu voi recurge la definițiile consacrate care identifică activismul ca propagandă în serviciul unei doctrine sau al unui partid sau ca o atitudine morală care pune accentul mai mult pe necesitățile vieții și pe acțiune, decât pe principiile teoretice. Apreciez că mult mai simplu este să considerăm activismul ca fiind reprezentat de acele demersuri care au ca scop realizarea unor schimbări sociale și politice. Constatăm o multitudine de forme de activism ivite în ultimii ani: climatic, politic, civic etc.

Când mă refer la activismul juridic nu am în vedere activismul judiciar. Ele au o zonă de suprapunere, dar actorii vieții publice le-au dat sensuri diferite.

În principiu, activismul judiciar se referă la acele situații în care un judecător dă o decizie care are în vedere precedente judiciare sau interpretări constituționale anterioare, decizie care este în favoarea unei anumite viziuni politice. Alții afirmă însă că un judecător este un activist judiciar numai prin prisma faptului că dă o decizie contrară unui precedent judiciar.

Acest concept a fost pentru prima dată creionat de către Arthur Schlesinger Jr. în anul 1947. La acel moment, „activiștii judiciari” erau cei care considerau că politica joacă un rol în orice decizie judiciară. Astfel, conform lui Schlesinger, un activist judiciar este cel care vede legea ca fiind maleabilă și care consideră că legea are ca scop realizarea celui mai mare serviciu social posibil.

Alte interpretări ale noțiunii de activism judiciar au apărut de-a lungul timpului, astfel ajungându-se ca un judecător să fie „acuzat” de activism pentru motive precum:

ignorarea unui precedent, anularea unei legi a Congresului, îndepărtarea de silogismul judiciar folosit de alt judecător în hotărârea unui caz similar sau pentru că a redactat o hotărâre având un motiv ascuns de atingere a unui anumit obiectiv social.

Nu mă refer la activismul judiciar, nici la **doctrina dreptului viu**, importată din SUA („**justificarea de ultim resort pentru legiferarea judiciară sau, în alți termeni, revizuirea normelor juridice sub pretextul necesității unei interpretări evolutive, utilizând metoda teleologică**”), doctrină criticată puternic în Franța, ca și „activism judiciar”. „O decizie «activistă» pretinde ca motivarea ei să posede o înaltă putere de persuasiune, ceea ce nu

“**Activismul juridic poate să fie analizat și din perspectiva cetățenilor, în legătură strânsă cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului.**”

este cazul în majoritatea hotărârilor judecătorești, care se bazează pe interpretări teleologice”. Când mă refer la activism juridic, mă gândesc la orice acțiune conștientă menită să facă aplicabilă în mod clar și deplin legea, iar când mă refer la juriști am în vedere deopotrivă pe cei ce au absolvit o facultate de drept, dar și pe cei care sunt pe cale să o facă.

Activismul juridic poate să fie analizat și din perspectiva cetățenilor, în legătură strânsă cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului, însă ceea ce vreau să subliniez în prezenta intervenție publică este activismul juridic al profesionistului dreptului, care se caracterizează nu doar prin folosirea eficientă a drepturilor

■ OPINIA SPECIALISTULUI

legale, ci printr-o conștientizare a fenomenului juridic și o intensitate a activității.

Nu suntem doar în ipoteza celui orientat către respectarea legislației, ci în cea a profesionistului dreptului care este interesat mai mult de menținerea democrației și consolidarea statului de drept. Activismul juridic al cetățeanului se rezumă la câteva instrumente: referendum, alegerea autorităților publice centrale și locale ale puterii, adunările cetățenilor, adresarea diferitelor petiții către organele competente sau persoanelor cu funcție de răspundere, participarea activă la dezbateri pe marginea proiectelor de acte normative de interes local etc.

Așadar, eu am în vedere activismul juridic pe de o parte al celor care sunt juriști, pe care îl consider ca fiind inherent în activitatea curentă, în special a avocaților, iar pe de altă parte activismul organizațiilor profesionale, fie asociații de judecători sau procurori, barouri sau centre de cercetare juridică ale facultăților.

Un recurs la istorie ar fi inevitabil...

...și aceasta ne confirmă că societatea umană nu poate fi concepută fără legi și juriști. Funcția antropologică a dreptului nu poate fi negată. *Homo iuridicus* reprezintă maniera de legare a dimensiunii biologice și simbolice, esențiale ființei umane.

Nu este cazul să subliniez nici enormul edificiu realizat de romani, lăsat moștenire întregii lumi, Dreptul roman, și nici să enumăr juriștii care au fost sortiți să fie apărătorii cauzei naționale, fie că mă refer la Unirea din 1859, fie la Marea Unire din 1918.

Chiar dacă juristul nu mai este, ca în trecut, marele preot, succesorul puterii teologilor, cel puțin el a rămas o persoană ce ocupă în societate o poziție predominantă. Puterea sa se bazează pe lege, un monument suprem și sacru pe care misiunea sa este să-l aplice cu strictețe. Statutul profesioniștilor juridici și principiile acțiunilor lor sunt construite cu referire la una sau cealaltă parte a modelului dublei legalități: unul inspirat de statul de drept până la mistificarea acestuia; celălalt, caracterizat prin preocuparea dominantă pentru mișcările societății, aspirațiile celor care o compun, disfuncțiile sau mutațiile care o traversează. Dincolo de specificul pe care îl reprezintă aceste mișcări din punct de vedere politic sau ideologic, pot reprezenta un experiment de laborator aplicat modelului dublei legalități. De fapt, se dezvoltă ceea ce se pretinde a fi o practică a legii „conectată la societate”.

Cadrul legal actual îndeamnă la activism juridic

Voi oferi câteva exemple, unele cu trimitere la **rolul avocatului**, alegere nu neapărat subiectivă, ci din perspectiva cadrului normativ care impune membrilor acestui corp profesional

obligații suplimentare. Baroul și avocatura au un rol din ce în ce mai important în societatea civilă; baroul nu este o simplă organizație profesională, iar avocatura nu este o simplă profesie care să se limiteze la apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și cetățeanului.

Rolul avocatului este de consolidare a democrației, de apărare a valorilor acesteia. Acest rol este bine definit de legislația actuală. Avocatul trebuie să vegheze la respectarea Statului de drept (Art. 1.1. din Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană).

Prin toate demersurile sale, avocatul are obligația să combată tendințele, acțiunile și măsurile totalitariste, specifice statului dictatorial, pledând pentru libertate, transparența procedurilor judiciare și soluții în conformitate cu principiile statului de drept – Art. 10 alin. (4) din Codul deontologic al avocatului român aprobat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 268/2017.

Cât timp acestea sunt obligații profesionale, putem spune din acest punct de vedere că avocații sunt liantul Statului de drept, primii responsabili și ultimii apărători ai democrației.

De amintit și Principiile de bază cu privire la rolul avocaților adoptate de Congresul Națiunilor Unite, Havana 27 august-7 septembrie 1990, în care se specifică expres că „avocații ...în special, vor avea dreptul să participe la dezbateri publice pe teme ce privesc

dreptul, administrarea justiției, cât și protejarea și promovarea drepturilor omului și formarea de organizații locale, naționale sau internaționale și să participe la adunările acestora, fără să suporte restricții din punct de vedere profesional din cauza acțiunilor lor legale sau din cauza calității lor de membru într-o organizație legală”.

Activismul avocatului poate fi descifrat din trei obligații: implicarea activă în dezvoltarea cadrului legal, inclusiv privind organizarea propriei profesii; în relațiile avocaților cu clienții există o anumită responsabilitate pentru calitatea actului de justiție care se realizează și ca urmare a asistenței juridice calificate; accesul la justiție ca și obligație a barourilor de a organiza serviciul de asistență judiciară, dar și activitățile *pro bono* oferite de avocați. Cu toate că există un cadru legal bine definit pentru apărarea avocaților, există situații în care **independența avocaților este afectată** prin impunerea unor proceduri prin intermediul cărora avocații sunt subiecți obligației de dezvoltare către autorități a unor informații ce-i privesc pe clienții lor, fapt ce constituie o încălcare a principiului confidențialității, un element esențial pentru o administrare corectă a justiției. A-i atribui avocatului un potențial rol de acuzator al clientului său ar însemna a-i submina rolul de apărător pe care și l-a asumat, dar și funcția de apărare în sine. A forța avocații să raporteze

suspiciuni cu privire la clienții lor ar avea ca efect chiar schimbarea naturii și a scopului confidențialității profesionale, lipsind-o de orice aplicabilitate efectivă.

Exemplul edificator îl regăsim în legislația din România, art. 10 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, impunând avocaților obligația de a sesiza de îndată Oficiul, dacă există suspiciuni că abaterile de la normalitate au ca scop spălarea banilor sau finanțarea actelor de terorism. Această situație nu face decât să genereze neîncredere în practica avocaților și să submineze, în consecință, rolul pe care aceștia trebuie să îl ocupe într-un sistem de drept.

Indicatorul cel mai bun pentru evaluarea unui regim democratic este chiar libertatea asigurată avocaților, în special, și a

organizațiilor profesionale ale juriștilor, în general. Un regim totalitar va avea ca principale ținte limitarea puterii presei și a avocaților, aservirea magistraților. Nu numai istoria confirmă această rețetă, ci chiar cazurile recente – și nu mă refer doar la Turcia, Iran sau Ucraina, ci și la punerea sub tutelă a Curții Constituționale în Polonia, interzicerea oricărui sprijin pentru imigranți în Ungaria etc. În ultimii trei ani, CCBE a atras atenția cu privire la atacurile la adresa avocaților sau la atingeri aduse drepturilor avocaților întâlnite în mai multe țări: Bosnia-Herțegovina, Georgia, Moldova, Ucraina, Turcia, Polonia.

Care ar fi soluțiile pentru revigorarea activismului juridic?

În primul rând să acceptăm că rolul său în societate nu trebuie să se rezume doar la succesul în carieră, că avem datoria să depășim sfera profesională.

Reevaluarea modului de acțiune al juriștilor și asumarea rolului în apărarea statului de drept sunt obligatorii. Misiunea juristului este apărarea drepturilor și respectarea legii pentru menținerea edificiului statului de drept, adică pentru protejarea unor repere, pentru conservarea echilibrului societății. Nu este deloc ușor, când presiunea publică, sub impactul presei și al tehnologiei, a devenit atât de mare.

Când corectitudinea politică menită să stopeze abuzuri și discriminări a devenit adesea o hiper-corectitudine care îi inhibă pe indivizii competenți. De teama unor interpretări din perspectiva unei corectitudini politice exagerate, care se transformă într-un radicalism de opinie, profesioniștii evită, de multe ori, să ia cuvântul, să facă un pas în față. Cetățeanul de astăzi e neiertător, iar un bulgăre mediatic se poate transforma într-o avalanșă de necontrolat peste noapte. De aceea, sub presiunea presei și a publicului, care savurează fiecare greșeală sau controversă, oamenii calificați preferă, adesea, să rămână în umbră.

Acest concept al corectitudinii politice, inventat de stânga, a făcut o lungă carieră, ajungând să devină o stavilă în exprimarea convingerilor.

Eu cred în mai mult discurs în societate, în mai mult discurs în universitate, nicidecum mai puțin!

Nu trebuie să cădem în această capcană. Nu un astfel de demers va aduce un comportament mai politicos al indivizilor, grupurilor sau instituțiilor.

Corectitudinea politică este opusul eficienței, de multe ori a semănat ipocrizie, resentimente și mânie. Ne trebuie mai mult curaj. Un declin al curajului este vizibil, de zeci de ani, de unde senzația că

“Indicatorul cel mai bun pentru evaluarea unui regim democratic este chiar libertatea asigurată avocaților, în special, și a organizațiilor profesionale ale juriștilor, în general.”

■ OPINIA SPECIALISTULUI

Întreaga societate este lipsită de curaj.

Așadar, și din această perspectivă, recăștigarea respectului cuvenit de către cei care își desfășoară activitatea sub semnul zeiței Themis nu va fi posibilă fără scoaterea la lumină a modelelor de conduită... și ele există. Apelez la John Stuart Mill, care, spunând că „...pentru starea mentală bună a oamenilor este necesară libertatea de opinie și libertatea exprimării opiniilor”, concluzionează că „...dacă o opinie este înăbușită, rămâne posibil ca, pe cât putem noi ști cu siguranță, acea opinie să fie adevărată”.

Concluzii

Nu putem să contestăm îndepărtarea juristului de esența dreptului, de vocația pe

care o implică acest statut; pentru unii juriști, practicarea dreptului aproape că a ajuns să se identifice cu un mijloc de existență.

Redobândirea încrederii cetățenilor în actul de justiție este posibilă doar în măsura în care este însoțită și de o creștere a asumării rolului juristului. Este o pledoarie pentru implicare și pentru fermitate.

Juriștii trebuie să-și creeze proprii anticorpi. Juristul este cel care trebuie să susțină valorile democratice!

Meritocrația, idealul în jurul căruia orbitează, de fapt, întregul discurs al activistului civic sau politic, este singura cale corectă pe care o putem urma. Numai că politizarea și nepotismul sunt bolile societății românești.

Jurământul profesional întipărește tuturor

profioniștilor dreptului că trebuie să fie **apărători ai democrației și ai statului de drept**, pentru că promit să respecte și să apere Constituția și legile acestei țări. Jurământul nu este o pură formalitate. El simbolizează aderarea tuturor la principiile esențiale pentru o societate dreaptă. Acesta este punctul de plecare în carieră. Este un angajament al cărui ecou ne însoțește toată cariera.

Societatea și statul suntem și noi. Depinde și de noi cum înțelegem să găsim sensul propriei noastre profesii. Închei prin citarea cuvintelor juristului Rudolf von Ihering din *Lupta pentru drept*:

„Dreptul, ca orice concept pragmatic, este un concept dual pentru că închide în sine contrastul dintre mijloc și scop. Tot dreptul este chemat

să răspundă la aceste două întrebări, iar răspunsul se află într-o acțiune, de luptă a dreptului împotriva injustiției. Prin urmare, lupta nu este ceva străin dreptului, din contră – este legată în mod inseparabil de ființa acestuia. Apărarea dreptului de către cel interesat este și o datorie față de societate. Dacă abandonăm în masă lupta pentru drept, atunci cauza va fi pierdută. Căci o înfrângere care ni se poate părea nesemnificativă ar putea avea efecte mult mai mari decât am crede”.

Iată de ce un om al dreptului nu este doar implicat în profesie, ci și în societate, implicat în lupta pentru apărarea drepturilor. Pasivitatea și resemnarea nu ne pot caracteriza. Juristul trebuie să redevină om al cetății!

SĂULEANU & ASOCIAȚII
SOCIETATE DE AVOCAȚI

www.sauleanusiasociatii.ro

Înființată în anul 2003, **Săuleanu & Asociații** este o societate de avocatură care s-a impus pe piața locală și regională prin servicii eficiente constând în reprezentare juridică și consultanță în spețe de dreptul afacerilor, drept fiscal și drept penal.

Implicarea activă a echipei noastre de avocați asociați și colaboratori, adaptată solicitărilor și obiectivelor fiecărui client și orientată spre soluții creative și eficiente, a dus la dezvoltarea unor parteneriate bazate pe încredere deplină și colaborări de lungă durată cu clienții noștri.

BUSINESS IS OUR PRACTICE!

Tumbar Cega & Partners, Business Law Firm

TUMBĂR CEGA & PARTNERS

SOCIETATE CIVILĂ DE AVOCAȚI

SCA „Tumbăr, Cega & Partners”, una dintre primele societăți de avocați din Craiova, a fost fondată în anul 2005, dorind să acopere în primul rând cerințele și exigențele clienților persoane juridice în domeniul consultanței și a reprezentării acestora în instanță. Încă de la început, scopul nostru a fost să oferim servicii juridice care să acopere nevoile unui agent economic, generate de riscurile businessului pe care îl desfășoară. Un serviciu pe care l-am oferit încă de la început, și pe care l-am perfecționat, este acela de identificare a riscurilor potențiale generate de acte juridice deja asumate de către client (contracte de credit bancar, anumite contracte semnate cu parteneri de afaceri semnificativi), potențiale litigii de natură fiscală sau litigii cu salariații, în scopul identificării unor metode de diminuare sau înlăturare a acestora.

Aceste proceduri de diluare a riscurilor au o importanță aparte în special atunci când, într-un viitor apropiat clientul dorește să își vândă afacerea.

Un segment important al activității noastre o reprezintă dreptul contencios administrativ fiscal. Suntem alături de clienții noștri în etapa contestației fiscale și în fața instanțelor judecătorești competente, pentru desființarea actelor administrative abuzive.

Activitatea noastră implică oferirea de asistență juridică pentru realizarea procedurilor de fuziune sau divizare sau de preluare a unui business. Practic, echipa noastră poate oferi toate serviciile juridice utile unei persoane juridice de-a lungul existenței sale.

Partenerii firmei noastre de avocatura sunt Lavinia Toma Tumbăr și Dănuț Nicolae Cega.

Dănuț-Nicolae Cega – avocat și practician în insolvență, președinte al instanței locale de disciplină a UNPIR - Craiova, practică în avocatură din anul 1998, membru al Baroului de Avocați Dolj din anul 2000
Domeniile principale ale experienței sale sunt :
achiziții publice (consultanță în procedură și reprezentare în contestații), drept civil, drept societar/comercial, dreptul insolvenței, contencios administrativ-fiscal, dreptul muncii,

Lavinia Toma-Tumbăr – avocat, doctor în drept, membru al Baroului de Avocați Dolj din anul 2000. Este specializată în drept societar, drept fiscal și contencios administrativ, dreptul proprietății imobiliare, drept bancar, dreptul muncii, dreptul proprietății intelectuale și dreptul concurenței.

„Știm să abordăm dreptul național într-o viziune europeană!”

de **MIHAI BUBATU**, avocat coordonator al SCA Bubatu, Pirciu, Călin & Asociații, Slatina

Societatea Civilă de Avocați Bubatu, Pirciu, Călin & Asociații a fost constituită la data de 1 noiembrie 2012 prin voința a trei membri fondatori cu o bogată experiență în profesia de avocat. Am reușit în scurt timp să ne impunem pe piața avocaturii din județul Olt, dar și din țară, atât prin servicii profesionale de calitate acordate clienților noștri, cât și prin atragerea unor avocați colaboratori cu o ținută profesională recunoscută.

În foarte scurt timp, societatea a ajuns la un număr de 11 avocați prin cooptarea unui avocat partener și prin încheierea unor contracte de colaborare cu alți patru avocați definitiv și doi stagiați.

SCA Bubatu, Pirciu, Călin & Asociații a promovat cele mai eficiente soluții pentru apărarea drepturilor clienților săi, prin experiență, competență, unicitate și respect față de valorile profesiei de avocat, în toate cauzele, de la cele mai simple până la cele mai complexe. *Echipa noastră* este formată din avocați cu diverse specializări, experiență vastă în diferite arii de practică, și este alături de clienți în toate etapele procesuale, pentru noi orice cauză fiind o provocare profesională, o încercare de a oferi clientului soluții avantajoase, satisfacția venind din rezultate. Apariția SCA Bubatu, Pirciu, Călin & Asociații pe piața avocaturii din România s-a realizat ca o necesitate resimțită de membrii fondatori ce își desfășurau activitatea în cabinete individuale de avocatură,

în perioada intrării în vigoare a noilor coduri civile și penale. Impactul noilor coduri asupra profesiei de avocat a însemnat în primul rând un efort de a însuși noile dispoziții legale, de a fi prezenți în permanență alături de clienții noștri, de a obține victorii, pentru că, de fapt, în asta constă scopul muncii de avocat. Supraviețuirea profesională a avocatului depinde de flexibilitatea în fața schimbărilor din ce în ce mai accelerate și de foarte mult curaj în promovarea creației juridice care asigură finalitatea noilor reglementări. Provocările la care este supusă profesia de avocat nu provin însă numai din impactul noilor coduri. Trebuie să facem față unui ritm din

ce în ce mai accelerat de adaptare a legislației la normele dreptului Uniunii Europene, să abordăm dreptul național într-o viziune europeană.

Scopul exercitării profesiei de avocat îl constituie promovarea și apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor fizice și persoanelor juridice, de drept public și de drept privat. Libertatea și independența profesiei de avocat sunt principii în baza cărora avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale clienților potrivit legii. Aceste principii definesc statutul profesional al societății noastre de avocați și garantează activitatea noastră profesională.

“**Supraviețuirea profesională a avocatului depinde de flexibilitatea în fața schimbărilor din ce în ce mai accelerate și de foarte mult curaj în promovarea creației juridice care asigură finalitatea noilor reglementări.**”

SOCOTEANU & POPA

SOCIETATEA CIVILA DE AVOCATI

Bd. Carol I, Nr. 48, Craiova, Dolj, CIF RO27478440, Tel./Fax: 0251. 415.552, Email: office@scasp.ro
Persoană de contact: Av. Răzvan Socoteanu : 0723. 549.851

PREZENTARE GENERALĂ

- SOCOTEANU & POPA este o societate de avocatură recunoscută pentru servicii de calitate, independență instituțională, consultanță excelentă bazată pe expertiză și conlucrarea interdisciplinară, precum și relația cu clienții.
- O echipă tânără, dar experimentată, dinamică, flexibilă, care vine în întâmpinarea nevoilor clienților, nu doar în rezolvarea problemelor
- Punctele forte: profesionalism și seriozitate în abordarea problemelor clienților, putere de muncă și ingeniozitate în găsirea de soluții rapide și eficiente.
- O casă de avocatură de tip ONE STOP SHOP, acoperind profesional toată aria de servicii juridice
- Up-to-date, conectați la sistemele moderne electronice de logistică juridică, ceea ce asigură promptitudine în soluționarea spețelor
- Acorduri de colaborare încheiate cu avocați localizați în Olt, Gorj și Mehedinți, precum și București

DOMENIILE PRINCIPALE DE ACTIVITATE

CONTRACTE COMERCIALE

- Suntem axați pe consultanța comercială, credem că viitorul îl reprezintă economia privată, iar un management de succes nu se va putea face fără un suport juridic și economic de calitate.
- Transpunem expertiza dobândită în litigii în prevenția necesară construcțiilor juridice comerciale, fiind alături de clienții noștri în identificarea clarificarea și acoperirea juridică a riscurilor
- Înțelegem specificul relațiilor comerciale și suntem partizanii negocierii, nu ezităm să apelăm la instanțele de judecată și curțile de arbitraj ori de câte ori interesul clientului nostru o cere.

RAPORTURI DE MUNCĂ

- Departamentul specializat în materia raporturilor de muncă este unul dintre punctele noastre forte.
- Coroborăm în interesul clientului nostru regulamente interne, de organizare și funcționare, contracte de muncă, fișe de post și proceduri de lucru cu legislația internă și normele de drept european.
- Avem experiență în materia raporturilor de muncă transfrontaliere, a sistemelor europene de securitate socială, precum și în materia salarizării.
- În materia litigiilor de muncă, asigurăm atât consultanța preventivă prealabilă demarării procedurilor disciplinare, cât și susținerea în instanță a deciziilor conducerii.

AGRICULTURĂ

- Clienții noștri principali sunt fermieri mari din zona Olteniei, ale căror exploatații depășesc 5.000 ha
- Lucrăm îndeaproape și cu fermieri medii, venind în întâmpinarea problemelor acestora cu un know-how dobândit la cel mai înalt nivel
- **Ca domenii subsidiare** asigurăm consultanță și reprezentare legală în domeniul contravențional și penal.

FISCALITATE

- Asigurăm asistență completă în materie de fiscalitate, astfel încât clientul nostru este protejat contra riscurilor cauzate de modificările legislative continue care au loc în legislația română raportat la prevederile legale ale Uniunii Europene.
- Consiliem clientul în vederea asigurării unei optimizări fiscale, cu respectarea prevederilor legale, fără a ajunge la litigii. În materie litigantă avem o vastă experiență.

AVIZE / ACORDURI / AUTORIZAȚII

- Asigurăm servicii complete de autorizare în toate domeniile

- De la formalități administrative locale, la autorizări naționale și comunitare, oferim clientului, la cerere, informații complete cu privire la obligațiile legale, cât și posibilitatea externalizării acestei componente a activității.

TRANSPORTURI

- Colaborări anterioare cu societăți specializate în transporturile rutiere de mărfuri
- Ne particularizează abordarea interdisciplinară a domeniului, prin integrarea juridică a tuturor domeniilor incidente, de la particularitățile raporturilor de muncă ale industriei și până la transferul riscurilor asupra mărfurilor transportate.

ASIGURĂRI

- Oferim consultanță la încheierea contractelor de asigurare pornind de la interpretarea jurisprudențială a clauzelor
- Avem experiența valorificării riscurilor acoperite atât în procedură de mediere, cât și în proceduri jurisdicționale împotriva societăților de asigurări.

COMPETENȚE ȘI APTITUDINI

Societatea noastră asigură asistență și reprezentare juridică clienților săi în limbile română și engleză.

Procesul penal și rolul avocatului în înfăptuirea justiției

de av. **SEBASTIAN RĂDULEȚU**, Partener, RĂDULEȚU ȘI GHERGHE - SOCIETATE CIVILĂ DE AVOCAȚI

Importanța dreptului la apărare în procesul penal rezultă în mod evident din rolul determinant pe care statul și societatea în general îl atribuie astăzi mijloacelor de represiune specifice acestei ramuri de drept. Sancțiunile penale constituie soluția standard propusă pentru o serie întreagă de fapte și probleme sociale. Dreptul penal este considerat

astfel un remediu universal în societatea contemporană, un adevărat panaceu utilizat chiar și atunci când nu este absolută nevoie de el. Deseori, atât factorii de decizie, cât și opinia publică, uită faptul că această ramură de drept ar trebui să aibă un caracter subsidiar, să reprezinte *ultima ratio*, ultima armă pe care societatea o are la dispoziție pentru a reprima

fapte cu adevărat grave. În acest context, al extrapolării dreptului penal, al utilizării lui extensive (și uneori excesive), s-ar părea că nu ar mai trebui aduse argumente pentru a sublinia rolul pe care apărarea trebuie să-l joace în procesul penal. Cu toate acestea, în mod surprinzător, dreptul la apărare și în special rolul și importanța avocatului în

exercitarea acestui drept sunt deseori privite cu suspiciune de către opinia publică. Această stare de fapt este determinată nu numai de faptul că o cultură a drepturilor individuale nu este suficient înrădăcinată în mentalitatea societății românești contemporane, ci și de lipsa unui cod strict de etică al avocaților care activează în acest domeniu complex.

Rolul avocatului în procesul penal poate fi analizat din cel puțin două perspective diferite: pe de o parte ca un apărător al drepturilor și intereselor clientului său, pe de altă parte ca un contributor esențial la înfăptuirea justiției.

Apărarea drepturilor persoanelor implicate nu poate fi decât iluzorie în lipsa serviciilor oferite de avocat.

Teoretic, protecția drepturilor fundamentale ar trebui să fie asigurată de către organele judiciare în cadrul activității lor generale de aflare a adevărului. Totuși, în special în cazul persoanelor acuzate (suspecți sau inculpați), o astfel de protecție efectivă este practic imposibilă fără implicarea avocatului. Spre deosebire de organele judiciare, care se preocupă de

tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate de săvârșirea infracțiunii și care trebuie să cântărească și să armonizeze diferitele interese manifestate în cursul procesului, avocatul este preocupat în principal de apărarea drepturilor clientului său.

Exercitarea efectivă a dreptului la apărare în lipsa avocatului este astfel greu de imaginat având în vedere mai ales caracterul din ce în ce mai complex al proceselor penale.

Dintr-o perspectivă oarecum diferită, avocatul are un rol esențial și în restabilirea justă a ordinii afectată prin săvârșirea infracțiunii care constituie obiectul procesului penal. Nu poate fi imaginată înfăptuirea justiției în afara cadrului bine determinat al respectării drepturilor și libertăților fundamentale. Nu numai din punct de vedere legal, dar și din punct de vedere simbolic nu se poate face dreptate prin comiterea unei noi nedreptăți, nu se poate trage la răspundere penală o persoană, indiferent de gravitatea acuzației, prin încălcarea legii (spre exemplu prin obținerea de probe în mod nelegal sau prin inducerea în eroare a instanței). Astfel, urmărind să protejeze drepturile clientului său, avocatul nu face altceva decât să contribuie la restabilirea ordinii morale a societății, ordine care ar fi de neconceput fără respectarea drepturilor fundamentale ale fiecărui individ.

Un argument suplimentar în favoarea acestei ultime idei îl constituie și rolul pe care îl are avocatul în adoptarea în cadrul procesului penal român a standardelor create de instanțele supranaționale precum Curtea Europeană a Drepturilor Omului și, mai nou, Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Având în vedere

că în general jurisprudența acestora furnizează puternice argumente în favoarea părților implicate în procesele penale, este de datoriat avocatului să aibă o atitudine activă din acest punct de vedere, să fie la curent cu aceste evoluții jurisprudențiale și să le invoce în cauzele în care ele ajută la promovarea intereselor persoanei pe care o apără.

În acest context, raporturile avocatului cu clientul său parte într-un proces penal prezintă anumite particularități determinate de specificul procesului penal. De regulă, participarea într-un proces penal în calitate de suspect, inculpat, persoană vătămată etc reprezintă un eveniment excepțional pentru un om. Pentru acesta motiv atitudinea sa devine uneori deosebit de subiectivă. Acest „subiectivism” manifestat de client este accentuat și de riscurile pe care le presupune un astfel de proces, în special pentru cel acuzat de săvârșirea unei infracțiuni. Avocatul care își asumă rolul de a apăra o astfel de persoană trebuie nu numai să dea dovadă de cunoștințe juridice temeinice, ci și să construiască o relație cu clientul său, relație bazată pe încredere și profesionalism. Trebuie să-i aducă la cunoștință, cu bună credință, toate variantele de apărare pe care le are precum și riscurile unui astfel de proces, orice demers al avocatului având la baza exclusiv interesul real al celui pe care îl apără.

În dezvoltarea acestei relații speciale, *intuitu personae*, avocatul trebuie să fie conștient de vulnerabilitatea, de situația excepțională în care se găsește persoana respectivă care se întâlnește, de regulă, pentru prima dată în viață cu rigorile procesului penal.

“
Avocatul nu trebuie sub nicio formă să pună interesele sale deasupra intereselor clientului său.

“
Necesitatea respectării unui cod de conduită de către avocat este mult mai pregnantă în dreptul penal decât în alte ramuri de drept.

Tocmai pentru că își asumă o misiune atât de importantă – aceea de a apăra o persoană care riscă să-i fie afectate în mod dramatic valori fundamentale precum libertatea - avocatul care practică în dreptul penal trebuie să fie animat de înalte valori morale, de bună credință și de rigoare profesională. Principala lui misiune în procesul penal este apărarea intereselor clientului său prin toate mijloacele pe care legea i le pune la dispoziție.

Astfel, nu numai activitatea avocatului în fața organelor judiciare trebuie să se desfășoare pe aceste coordonate, ci și comunicarea sa publică în legătură cu speța respectivă. Un astfel de demers prin intermediul mass-media trebuie să fie riguros, punctual și să aibă ca scop informarea corectă a opiniei publice și protejarea intereselor persoanei pe care o apără. În acest context mediatic, avocatul nu trebuie sub nicio formă să pună interesele sale deasupra intereselor clientului său.

Cred că necesitatea respectării unui astfel de cod de conduită de către avocat este mult mai pregnantă în dreptul penal decât în alte ramuri de drept deoarece procesul penal, așa cum am arătat, are un anumit specific și presupune riscuri ridicate care nu se întâlnesc, spre exemplu, în cadrul procesului civil.

Aceste repere morale, promovate în mod constant de către avocații care activează în domeniul penal și de către organizațiile profesionale ale acestora, pot îmbunătăți substanțial percepția generală a societății cu privire la această profesie nobilă care are un rol fundamental în statul de drept: acela de apărătoare a libertăților individuale.

„Medierea va avea un rol major în justiția viitorului din România”

de Dr. **CONSTANTIN-ADI GAVRILĂ**, Director ADR Center Internațional, Mediator Banca Mondială și BERD, Mediator Certificat IMI și Senior Fellow Weinstein JAMS International (www.adigavril.com, cagavril@gmail.com)

Despre mediere

În sens tradițional, medierea are rădăcini înfipite adânc în cultura și tradițiile noastre. Găsim referințe la mediere și mediator sub formă de practici tradiționale de gestionare a conflictelor în istorie și în religie, încă din cele mai vechi timpuri. Aproape fiecare comunitate a avut „bătrânii ei” și „practicile ei tradiționale” care, de altfel, erau diferite forme de procese hibride de conciliere, mediere și adjudecare. Unele din aceste practici au rezistat până în ziua de azi iar armonia, concilierea, reintegrarea, colaborarea și consensul în comunitate reprezintă valorile lor fundamentale – totuși valori comunitare atât de rare în zilele noastre. Desigur, în același timp, nu puține sunt situațiile în care aceste practici erau aplicate în mod subiectiv, poate chiar despotic, cazuri în care alternativa viabilă a fost oferită de justiție și de statul de drept.

În sensul ei modern, medierea a apărut în Statele Unite ale Americii în anii '70, după ce a fost semnalată necesitatea ei încă de la începutul secolului 20 de către decanul Facultății de Drept Harvard, Profesorul

Roscoe Pound. Noua paradigmă propusă avea în vedere faptul că o hotărâre judecătorească, chiar perfect motivată, nu stinge conflictul, motiv pentru care, mai ales în cazul conflictelor de familie, sistemul judiciar trebuie să creeze filtre stimulative de consens înainte de a se ajunge în sala de judecată sau înainte de a se ajunge la luarea în pronunțare. Astfel, sala de judecată a devenit ultima ușă dintr-un culoar pe care au fost adăugate și alte opțiuni – toate în cadrul instanțelor judecătorești. Acestea sunt parte a domeniului soluționării alternative a conflictelor sau ADR. În acest moment, judecătorii americani pronunță soluții în doar 1-2% din cauzele civile de pe rol. Restul cauzelor se soluționează cu acord, înainte sau în timpul procesului, prin negociere sau prin medierea oferită de centrele de mediere anexate instanțelor sau de furnizori privați de mediere. Avocații americani au ultimul cuvânt și controlul soluțiilor în 98% din cazurile care sunt înregistrate pe rolul instanțelor. În acest fel, satisfacția clienților a crescut cu privire la avocați, în general, și onorariile au

crescut, de asemenea. De exemplu, un avocat din San Francisco poate percepe onorarii între 600 și 1500\$ pe oră.

Medierea se bazează pe intervenția informală a celei de-a treia părți, mediatorul, un profesionist neutru, imparțial și de încredere, care nu are putere de decizie, cu scopul de a facilita discuții despre înțelegere. În esență, mediatorul poate comunica împreună și separat cu părțile, obținând prin discuții private aspecte de interes pe care părțile nu și le împărtășesc, percepându-le ca vulnerabilități sau puncte tari, dar pe care pot construi înțelegeri. Mediatorul care, din nou, nu are putere de decizie și care, iată, obține aceste informații confidențiale este perfect poziționat să faciliteze în mod organic discuții despre înțelegere. Spre exemplu, această intervenție poate fi utilă sau chiar necesară atunci când (a) o negociere a eșuat iar părțile și avocații doresc să evite un litigiu costisitor, de durată și cu un rezultat incert sau (b) părțile nu se mulțumesc cu un compromis de moment și doresc ca înțelegerea să fie cea mai bună soluție posibilă, motiv pentru

care angajează un mediator de la bun început. Medierea are diferite forme. Medierea unei dispute de familie poate fi foarte diferită față de medierea unui caz comercial. Iar medierea unui caz comunitar, să spunem referitor la impactul de mediu al industriei, este cu totul și cu totul diferită. Medierea unui litigiu de muncă poate avea, de asemenea, o altă formă. La fel și în cazul medierii unui conflict internațional. Totuși, similitudinea între toate aceste forme se găsește la nivelul principiilor care stau la baza intervenției mediatorului, așa cum sunt libertatea de decizie a părților, confidențialitatea și obiectivitatea mediatorului. Dar mediere nu este doar ceea ce face un mediator profesionist. Orice intervenție în conflict a unei a treia părți de încredere și fără putere de decizie poate fi mediere.

Găsim aceste intervenții la locul de muncă, acasă, în școală și așa mai departe. Deprinderile necesare pentru intervenția în conflict – care de altfel poate avea drept scop prevenirea, rezolvarea sau gestionarea eficientă a conflictului – pot fi ușor dezvoltate în sistemul educațional preuniversitar și universitar, dar, din păcate, comunicarea, negocierea, medierea sau studiile de conflict nu sunt foarte prezente în programele educaționale.

Experiența din România

Centrul de Mediere Craiova a fost înființat în anul 2003 prin Ordin (1391/C/2003) al Ministerului Justiției, drept Centru Pilot pentru a testa fezabilitatea și utilitatea procedurii de mediere în România și pentru a identifica modalitatea de

adaptare a acesteia în România. Medierea este reglementată în România prin Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator. Primul Consiliu de Mediere din România a luat măsurile legale pentru asigurarea calității serviciului de mediere, așa cum sunt aprobarea de standarde de formare, stabilirea codului etic sau a procedurilor de autorizare a mediatorilor. Apariția legii a creat un val de entuziasm, foarte multe persoane, probabil mai mult de 15.000, parcurgând formarea profesională inițială în domeniul medierii. Una din probleme – urma să aflăm noi mai târziu – a fost rata de succes la examinarea finală, respectiv 100%. Miile de mediatori au început să exercite presiune din interiorul profesiei pentru modificări legislative care să genereze practică – mai pe scurt, pentru

“
Medierea este reglementată în România prin Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator.

OPINIA SPECIALISTULUI

obligativitatea medierii în cazul litigiilor, sub orice formă. Astfel, forma adoptată de Parlamentul României în 2006 a suferit în timp șaisprezece modificări, printre care trei decizii ale Curții Constituționale a României din anii 2014 și 2016, care au avut un efect devastator pentru mediere, având în vedere eforturile începute în 2003. În esență, lovitura cea mai dură a fost primită prin Decizia 266/2014 a Curții, prin care s-a constatat că nu este constituțională sancționarea cu inadmisibilitate a cererii de chemare în judecată în cazul în care reclamantul nu făcea dovada că a participat la o ședință de informare cu privire la avantajele medierii organizată de un mediator. Curtea a avut dreptate – sancțiunea este prea dură în raport de scopul urmărit. Pe de o parte, modificarea a fost introdusă fără existența unui mecanism de monitorizare a impactului – atât în general, cât și în justiție. Pe de altă parte, având în vedere că această procedură nu pune în valoare și rolul esențial al avocatului de apărător al drepturilor părților, iar proiectul nu a fost discutat cu Uniunea Națională a Barourilor din România, avocații nu au fost cei mai mari susținători ai acestei proceduri. Nu în ultimul rând, pârâul era liber să ignore invitația la o asemenea întâlnire, motiv pentru care, anecdotic vorbind, în cele mai multe cazuri medierea era o formalitate înainte de apelarea la instanță, dar fără nici un impact real. În momentul în care piața percepe medierea ca pe o

formalitate inutilă în cele mai multe cazuri, este nevoie de foarte mulți ani până când te poți apuca să reconstruiești. Practic, piața de mediere a scăzut în mod drastic iar numărul mediatorilor autorizați a scăzut de la peste 12.000 până la aproximativ 4.000 azi. Numărul mediatorilor practicieni este probabil mult mai mic. După multiple încercări de punere în acord a legii medierii cu dispozițiile Deciziei Curții Constituționale, Parlamentul României a adoptat modificări la legea medierii prin Legea nr. 154/2019. Una din cele mai importante modificări este următoarea: „Acordul de mediere verificat și atestat de către avocații părților, de către notarul public sau de către un avocat sau notar public ales de mediator cu acordul părților este titlu executoriu”. Între timp, au fost formulate propuneri de politici publice prin care autoritățile să utilizeze medierea în cadrul procedurii prealabile actuale din contenciosul administrativ, având în vedere că în acest fel poate fi evitată în multe cazuri plata inutilă de cheltuieli de judecată de către autoritățile publice.

**Lumea se schimbă,
justiția trebuie
să se adapteze**

Medierea este o necesitate categorică și necondiționată, așa cum sunt imperative un mod de viață sănătos și protejarea mediului înconjurător, precum și pacea și relații armonioase între persoane, comunități și

guverne. Dar este suficientă nevoia de mediere pentru ca aceasta să devină o realitate? Probabil că nu. Într-o lume care este posibil să ajungă la 10 miliarde de oameni până în 2050, paradigmele vieții se schimbă, bineînțeles, împreună cu dezvoltarea tehnologică. Companii precum Apple, Uber sau Facebook au transformat cultura mondială în mod semnificativ. Comerțul electronic crește în mod exponențial cu un impact corespunzător asupra tipologiei conflictuale din viitor. Platforme ca eBay sau Amazon au dezvoltat propriile mecanisme de soluționare a disputelor dintre consumatori și agenții economici – ODR (Online Dispute Resolution) – platforme unde medierea are un rol foarte important. Anumite ocupații și profesii au dispărut sau sunt în curs de dispariție. Recent, în China a apărut prima instanță online – Hangzhou Internet Court – care gestionează exclusiv cazuri legate de internet și e-commerce. Și în acest caz, medierea este o etapă preliminară obligatorie în această instanță și este organizată prin internet, telefon sau videoconferință. Într-o lume mult mai integrată, în care numărul de oameni, comunicarea, comerțul, transportul internațional și accesul la informație cresc în mod amețitor, guvernele trebuie să reducă timpul de gestionare a dosarelor și să crească eficiența cu care gestionează banul public. Cine și-ar fi imaginat toate aceste lucruri nu mai devreme de acum 25 de ani?

De fapt, lumea se schimbă într-un ritm care face ca justiția să fie nevoită să se adapteze. Pentru aceasta, este nevoie nu neapărat de mediere – chiar dacă medierea poate ajuta cu siguranță – ci de transformarea mentalității oamenilor, astfel încât aceștia să fie mai deschizi către armonie, conciliere, reintegrare, colaborare și consens în comunitate – vă amintiți, valorile fundamentale ale practicilor tradiționale de gestionare a conflictelor. Medierea nu este un panaceu pentru conflictele din jurul nostru. Mai mult, va întâmpina în continuare rezistență la diferitele sale forme. Totuși, orice evaluare a sistemului judiciar contemporan va demonstra că medierea poate fi considerată un instrument nu numai util, dar și necesar pentru o justiție eficientă. Repet, pentru asta este necesar ca mentalitățile să fie altele, din interiorul și din afara sistemului de justiție – și mă refer atât la mentalitatea persoanelor și a companiilor, cât și la cea din sectorul public. La nivel european, 80% din costurile justiției nu sunt plătite din taxele de timbru, ci din taxele celor care nu ajung niciodată în instanțe. Atunci când guvernele vor găsi soluții, nu numai pentru legiferarea medierii, ci și pentru adoptarea de politici prin care autoritățile să și utilizeze medierea în mod real și să aloce resurse în acest sens, atunci vom vedea că sectorul privat va face același lucru și vom putea vorbi despre o implementare efectivă a acestei proceduri ... cu binecunoscutele beneficii. Viitorul va aparține celor care se pot adapta mai bine!

Fiscalizarea profesiei de avocat

de **ALEXANDRU-MIHNEA GĂINĂ**, Lector universitar, Doctor în Drept, Avocat – Baroul Dolj

Organizarea și exercitarea profesiei de avocat sunt reglementate prin Legea nr. 51/1995 și Statutul profesiei de avocat din 2011. Caracterul de profesie liberală rezultă din prevederile Legii nr. 51/1995 și a fost consacrat și recunoscut inclusiv de practica judiciară. Taxarea veniturilor obținute din această profesie este supusă regulilor de impozitare a profesiilor liberale. Profesia de avocat nu poate fi exercitată decât într-una dintre formele prevăzute de Lege: cabinet individual, cabinete asociate, societate civilă profesională sau societate profesională cu răspundere limitată. Singura formă de exercitare a profesiei de avocat care are personalitate juridică este societatea profesională cu răspundere limitată. Avocații care își desfășoară activitatea în oricare dintre formele de exercitare prevăzute de lege pot constitui un patrimoniu de afecțiune în scopul desfășurării profesiei. În Statutul profesiei de avocat sunt prevăzute încă două forme de exercitare a profesiei, respectiv: exercitarea profesiei în calitate de avocat colaborator și exercitarea profesiei în calitate de avocat salarizat în interiorul profesiei. Astfel, Statutul adaugă la lege ceea ce din punct de vedere al tehnicii

legislative nu este posibil având în vedere ierarhia normativă consacrată în sistemul nostru de drept. Apreciem că se impune modificarea Legii în vederea reglementării celor două forme de exercitare a profesiei în mod expres, mai ales având în vedere că din punct de vedere fiscal aceste două modalități de exercitare a profesiei pot fi asimilate unei activități dependente deoarece Statutul profesiei dispune că avocatul salarizat se află în raport de subordonare cu „angajatorul” și nu are dreptul la clientelă proprie. Activitatea avocatului este asimilată din punct de vedere fiscal regimului juridic al unui profesionist care prestează servicii. Avocatul are, indiferent de forma de exercitare a profesiei, obligația de plată a următoarelor categorii de creanțe fiscale: impozit pe venitul obținut din exercitarea profesiei liberale (impozit pe venituri din activități independente), taxa pe valoarea adăugată (după caz), contribuții sociale obligatorii la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, alte taxe și contribuții prevăzute de legislația specială. Noțiunea de activitate independentă presupune orice

activitate desfășurată de către o persoană fizică în scopul obținerii de venituri, care îndeplinește cel puțin patru dintre următoarele criterii: persoana fizică dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru; persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți; riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea; activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară; activitatea se realizează de persoana fizică prin utilizarea capacității intelectuale și/sau a prestației fizice a acesteia, în funcție de specificul activității; persoana fizică face parte dintr-un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare și supraveghere a profesiei desfășurate, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective; persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea direct, cu personal angajat, sau prin colaborare cu terțe persoane în condițiile legii. Avocatul este un prestator de servicii juridice care de cele mai multe ori își desfășoară

activitatea sub umbrela propriei persoane. Mai mult, chiar și atunci când activitatea sa este desfășurată în cadrul unei persoane juridice (societate profesională cu personalitate juridică) veniturile acestuia sunt impozitate potrivit regulilor pentru impozitarea persoanelor fizice, deși entitatea în cadrul căreia își desfășoară activitatea este subiect de drept care intră în raporturi juridice diverse în nume propriu. Pornind de la această situație, în practică autoritățile fiscale au făcut aplicarea legii fiscale în mod discreționar și prin extinderea și extrapolarea oricărui text din legea fiscală la situația fiscală a contribuabilului care ar putea să asigure colectarea de venituri fiscale suplimentare la buget. În acest sens, la nivel național inspectorii fiscali au considerat o serie de cheltuieli ca fiind nedeductibile (cheltuielile efectuate pentru susținerea cauzelor și refacturate clienților, cheltuielile cu indemnizația de deplasare acordată avocaților care au suținut o cauză în altă localitate, cheltuielile cu combustibilul necesar deplasării la și de la diverse instituții/entități publice și/sau private unde avocații își desfășoară activitatea,

■ OPINIA SPECIALISTULUI

cheltuielile cu materiale și/sau bunuri ori produse necesare desfășurării activității – roba, ochelari de vedere pentru citit etc.), dar care în realitate sunt cheltuieli necesare și utile desfășurării activității de avocat. Un paradox în ceea ce privește fiscalizarea acestei profesii este aplicarea taxei pe valoarea adăugată pentru serviciile juridice prestate de avocați. Din punctul meu de vedere, acest paradox este determinat de faptul că atât UNBR, cât și barourile județene sunt considerate de Lege și de Statut persoane juridice de interes public, ceea ce conduce la ideea că activitatea avocatului este cel puțin una de interes public, dacă nu și de utilitate publică (în situația în care asistența judiciară este obligatorie în vederea respectării dreptului de apărare).

Practic, ne găsim în situația ca activitatea avocatului să fie în același timp atât de interes public, cât și de interes privat (doar din „punct de vedere fiscal” în ceea ce privește veniturile și impozitarea/fiscalizarea acestora). Mai mult, având în vedere modalitatea de așezare și reglementare a taxei pe valoarea adăugată, în practică se întâlnește situația când aceeași activitate a avocatului, de prestare servicii juridice, dacă generează un anumit venit este netaxată din punct de vedere al taxei pe valoarea adăugată și taxată dacă se depășește un anumit prag al veniturilor, cu toate că în esență activitatea este aceeași. În ceea ce privește obligațiile avocaților de plată a contribuțiilor sociale obligatorii la fondul de sănătate, apreciem că actuala reglementare este greșită, deoarece în concepția legiuitorului fiscal avocatul este un prestator de servicii și nu un angajat. În acest

sens, apreciem că această obligație ar trebui să fie lăsată la aprecierea avocatului și opțională. Mai mult, în practică se poate regăsi situația când un avocat are și calitatea de angajat (avocații cadre didactice, de exemplu) și plătește deja pentru această categorie de venituri din salarii contribuția la fondul de sănătate. Or, în această situație și având în vedere că în sistemul nostru de sănătate nu are relevanță nivelul de contributivitate pentru cantitatea și calitatea serviciilor medicale de care beneficiază asiguratul, considerăm că este o dublă impozitare, din moment ce indiferent de nivelul real al

contribuției pacientul beneficiază de aceleași servicii medicale. Astfel, apreciem că poate ar fi oportun a se regândi această situație în sensul de a se crea o casă privată de sănătate a avocaților.

O altă obligație de natură (para)fiscală a avocaților este reprezentată de taxele și contribuțiile datorate către organismele profesionale (UNBR, Barou, CAA etc.).

După cum se știe, aceste obligații în cea mai mare măsură se datorează casei de pensii a avocaților. Și în ceea ce privește aceste obligații apreciem că se ridică unele probleme care ar trebui poate regândite, deoarece legislația prevede un minim și un maxim al contribuțiilor prin raportare la veniturile realizate, ceea ce din punctul meu de vedere nu asigură un tratament echitabil și nici nu respectă într-o oarecare măsură principiul contributivității. Mai mult, prin plafonarea limitei maxime, avocații care au venituri mari nu pot beneficia de o pensie pe măsura veniturilor tocmai din cauza acestei limitări.

În considerarea celor menționate apreciem că este necesară modificarea și completarea reglementării profesiei de avocat prin legislația specială în acord cu noile realități economice și sociale. De asemenea, având în vedere că profesiile liberale au în componență într-o anumită măsură și un interes ori utilitate publică, ar trebui ca persoanele care desfășoară o asemenea profesie să beneficieze, cel puțin pentru perioada de început a activității, de o serie de facilități și/sau stimulente fiscale, mai ales în condițiile în care la nivel național există un deficit de profesioniști în unele zone geografice sau cu privire la unele categorii de profesioniști.

“
ne găsim în situația ca activitatea avocatului să fie în același timp atât de interes public, cât și de interes privat (doar din „punct de vedere fiscal” în ceea ce privește veniturile și impozitarea/fiscalizarea acestora).

Carmen Popa

CABINET DE AVOCAT

- Absolvent al Facultății de Drept – Universitatea București, Diplomă de Studii Specializate Drept Comunitar Universitatea Nancy II- Centrul de Studii Europene
- Președintele filialei Dolj a UNPIR
- Experiență 8 ani în domeniul bancar
- Din anul 1999 membru fondator al Uniunii Naționale a Practicienilor în Insolvență din România
- Avocat începând din anul 2002
- Membru în Consiliul Național de Conducere al U.N.P.I.R. și formator în cadrul programelor de perfecționare profesională a practicienilor în insolvență

Domenii de specializare:

drept comercial, drept bancar, drept financiar și fiscal, dreptul concurenței, dreptul insolvenței

0251 707 637

www.popacarmen.ro

office@vendor-insolvency.ro

Secretul profesional în relația avocat-client

de Av. **BOGDAN MIHĂLOIU**, Membru al Comisiei de Cenzori C.A.A

Provocările profesionale născute din implementarea noilor coduri, dar în egală măsură, și din hățșurile practicii judiciare influențată atât de frământările actuale din societate, dar și din dificile probleme de sistem evidențiate în ultima perioada au readus în actualitate unul dintre pilonii apărării, unul dintre elementele fundamentale care sprijină și dau conținut profesiei de avocat - SECRETUL PROFESIONAL.

Specificul relației care se statornicește între avocat și clientul pe de o parte, dar și încleștarea dintre aceasta relație și stat prin liniile sale de politică penală pe de altă parte au a născut în mod natural necesitatea definirii și reglementării noțiunii de "secret profesional".

Firea umană este atât de complexă, încât necesitatea existenței unui cadru în limitele căruia profesionistul să se plaseze cu zestrea de informații dobândite în exercitarea profesiei de la clientul său a apărut rapid și imperios. Treptat, pe măsură ce avocatura s-a conturat ca profesie primordială în sistemul apărării drepturilor omului, chiar din epocile de început ale profesiei, avocații au înțeles că informațiile „destăinuirile clienților care îi ajută sa triumfe

în cauzele în care exercită profesia, trebuie sub înaltă datorie morală să fie pecetluite sub aura secretului profesional. Legislația profesiei a evoluat de la Regulamentul din 1833 care la art. 25 statua: " *Când însă va fi divulgat actele sau confidențele clientului pentru care a pledat sau ar avea sa pledeze, si dintr-asta ar rezulta o leziune morala sau materiala pentru acel client, faptul va atrage dupa sine interdictiunea dela 15 zile la 6 luni*" până la Normele de aplicare ale Legii avocaturii din 1923 unde în art. 54 se prevedea: „*avocatul datorează clientului său cel mai absolut secret pentru toate faptele sau actele comunicate, el nu poate să elibereze cuiva actele ce i-au fost încredințate, nici să depună ca martor spunând fapte privitoare pe clienții săi fără învoirea acestora*".

Analiza făcută evoluției reglementării noțiunii de secret profesional nu poate omite extraordinarul eveniment constituit de CONGRESUL AVOCAȚILOR DE LA CRAIOVA din 1928 care a avut drept temă „SECRETUL PROFESIONAL AL AVOCAȚILOR”, cu titlu de exemplu fiind de evidențiat materialul foarte bine documentat al av. DEM.PASSALEGA care

constitue ca și astăzi un adevărat manifest în sensul protejării acestui adevărat principiu al sistemului de valori al avocaților care este SECRETUL PROFESIONAL.

Mijloacele moderne de comunicare coroborate cu complexitatea în creștere a relațiilor interumane, dar și relației client-avocat reclamă o îmbunătățire rapidă a reglementării secretului profesional, astfel încât balanța dintre interesul public, al statului de a ușura instrucția penală și cel al individului care va resimți întotdeauna nevoia de intimitate și de protecție a informațiilor intime, sensibile, să fie respectată.

Câteva chestiuni se impun fi precizate cu putere de concluzii în aceasta analiza:

1. Dintotdeauna sensul noțiunii de "secret profesional al avocatului" a fost acela ca avocatul are ATÂT DREPTUL CÂT ȘI OBLIGATIA DE A NU DIVULGA FAPTELE ȘI ACTELE AFLATE CU OCAZIA EXERCITĂRII PROFESIEI DE LA CLIENȚII SĂI SAU CHIAR DE LA TERȚI ÎN LEGĂTURĂ CU SITUAȚIA JURIDICĂ A CLIENȚILOR SĂI.
2. Aceasta definiție conduce a priori la concluzia că avocatul chemat să depună ca martor cu privire la astfel de acte sau

fapte, poate și trebuie să refuze să divulge aceste elemente fără a se expune consecințelor penale sau disciplinare în raport de acest refuz .

3. Sunt necesare modificări de substanță ale reglementării în ansamblu care să protejeze avocatul de ingerințele organelor de instrucție penală, în măsura în care actuala reglementare conține dispoziții suplative, spre ex.: judecătorul care a dispus măsura supravegherii tehnice APRECIAZĂ dacă informează avocatul cu privire la faptul ca a fost supus supravegherii tehnice-normă inacceptabilă data fiind importanța valorilor ocrotite în aceasta materie (secret profesional, relația avocat-client, dreptul la viață privată).

În aceeași măsură, sunt necesare lămuriri cu privire la conținutul obligațiilor ce incumbă avocatului, perfecționarea contractelor de asistență juridică, și gândirea unui sistem de sancțiuni disciplinare care să acopere situațiile ce pot deriva din nerespectarea secretului profesional, toate acestea având un rol de protecție a profesiei, responsabilizând avocatul cu privire la obligațiile sale.